

DZIŚ DODATEK SPORTOWY

WISŁA GRA DO KOŃCA I WYGRYWA!

WIECZYSTA I CRACOVIA PRZEGRAŁY, ALE PUSZCZA SIĘ PRZEŁAMAŁA

Nr ISSN 2353-6144

Nr indeksu 35015X

www.gazetakrakowska.pl

Nr 249 (23 890) | Cena 6,00 zł (w tym 8% VAT)

Poniedziałek, 26.10.2026

77
lat

Gazeta Krakowska

Nowa kolej gondolowa

Tak będzie wyglądać Krynica Express, jedna z największych inwestycji w historii Krynicy-Zdroju

- Str. 4

Dofinansowanie dla gminy

Olkusz rozbroi toksyczną bombę. Niebezpieczne chemikalia znikną z Alei 1000-lecia - Str. 5

Z Krakowa na plan obu ostatnich „Lalek”

Kolekcjoner Marek Sosenko wypożyczył filmowcom setki rekwizytów

- Str. 3

FOT. ANNA KACZMARZ

Relaks

Krzyżówki do kawy. Nowości w programie TV

Susza hydrologiczna

W Małopolsce kończą się zasoby wody. Centra kryzysowe w gminach już działają

Agnieszka Nigbor-Chmura

Wysychają przydomowe studnie, a problemy pojawiają się nawet w sieciach wodociągowych, czego doświadczyli już mieszkańcy Mszany Dolnej. Dramatyczna sytuacja jest w mieście i gminie Czarny Dunajec, gdzie zagrożonych brakiem wody jest 1600 osób. Niepokój rośnie także w Gorlicach. Poziom wody w Klimkówce zbliża się do stanu krytycznego.

Coraz niższe stany rzek, rekordowo mało opadów – Małopolska zmaga się z suszą hydrologiczną. Wody Polskie utrzymują ostrzeżenia dla wielu zlewni w regionie, w tym Raby, Dunajca, Skawy, Rudawy i Prądnika oraz na kilku odcinkach Wisły. W wielu miejscach przepływy wód utrzymują

się poniżej poziomów uznawanych za charakterystyczne dla suszy.

Na obszarze nadzorowanym przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie nie odnotowano znaczących opadów deszczu, a na większości rzek nadal obserwowano spadki poziomu wody. Na Prądniku i Skawicy woda spadła poniżej minimum okresowego. Miejscami podobna sytuacja występuje także na Wiśle.

Skutki wielotygodniowego niedoboru opadów widać również w Zbiorniku Dobczyckim, kluczowym źródle wody pitnej dla Krakowa i okolic. Obecnie jego napełnienie wynosi 64,94 mln m sześć, podczas gdy o tej samej porze w 2022 roku było to 94 mln m sześciennych. – Aktualne napełnienie zbiornika jest wynikiem niedostatecznych opadów i ogólnego deficytu wody w zlewni Raby – podkre-

śla Magdalena Gala, rzeczniczka Wód Polskich.

W Krakowie wody nie zabraknie

Poziom wody w Zbiorniku Dobczyckim obniża się od końca czerwca, a prognozy na najbliższy miesiąc nie zapowiadają istotnej poprawy. Mimo niepokojących danych mieszkańcy nie muszą obawiać się ograniczeń w dostawach wody.

Jak zaznacza Magdalena Gala: – Obecny stan zbiornika nie stanowi zagrożenia dla zaopatrzenia odbiorców w wodę pitną, a jej zasoby zgromadzone w zbiorniku Dobczyce są wystarczające do pokrycia ich potrzeb w najbliższych miesiącach.

Kryzysowo jest na Podhalu

Do wojewody trafił już pierwszy alarm z Podhala, ale wszystko wska-

zuje na to, że to dopiero początek większego problemu. W mieście i gminie Czarny Dunajec wyschły studnie w Załucznem i Pieniążkowiecach. Korzysta z nich ok. 1600 mieszkańców. Samorząd musiał uruchomić awaryjne dostawy wody.

– Wójt gminy podjął decyzję dowozu wody do zbiorników betonowych, z których korzystają mieszkańcy – poinformował nas Maksymilian Kosowski, rzecznik wojewody.

Choć do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego nie wpłynęły informacje o uruchomieniu sztabów kryzysowych w Małopolsce, nie wiadomo, jak rzeczywiście jest. Wójtowie i burmistrzowie nie mają bowiem ustawowego obowiązku informowania wojewody o problemach z dostępem do wody w wyniku wystąpienia suszy hydrologicznej.

- Str. 6

Inwestycje

Na Skawie w Zatorze most jak nowy. Pociągi pojadą szybciej

Pociągi musiały tam zwalniać do 30 km/godz., teraz mogą jechać 100 km/godz., co pozwoli skrócić czas podróży na linii Oświęcim - Kraków przez Skawinę - Str. 6

Do Tarnowa wracają międzynarodowe zawody. Arena Jaskółka będzie gospodarzem mistrzostw świata w futsalu - Str. 5

Uwaga, rodzice! Nadzór nad tym, co dziecko robi w internecie, jest konieczny. Policja ściga groźne „zarty”. Sprawy trafiają do sądu - Str. 5

POLECAMY

JUTRO: Trzeba podnieść wiek emerytalny ŚRODA: Jak przebiega andropauza u mężczyzn?

26.10.2026
Poniedziałek

Dzisiaj imieniny obchodzą: Lucjan, Dymitr i Lucyna
Telefon alarmowy: 112

Komentarz na dziś

Tadeusz Płatek: Jechałem autem elektrycznym.
Odtąd nic już nie będzie takie samo

publicysta

Na początek kilka uwag dla ludzi aktualnie poszukujących samochodów. Zrobiłem tour po prawie wszystkich markach oferowanych w Krakowie. Opiszę jednym słowem poziom obsługi. Audi - super. BMW - super. Cupra - miło. Ford - super. Hyundai - miło, choć bezowocnie. Kia - bardzo miło. Mercedes - brak zainteresowania. Nissan - beznadzieja. Opel - super. Volvo - beznadzieja. Porsche - brak wychowania.

Być może to jest wszystko zaplanowane, wyreżyserowane, może to taka strategia marketingowa, ale w krakowskich salonach samochodowych wyczuwa się, ogólnie, totalny luz. Zupełnie, jakby „niechiński” przemysł motoryzacyjny miał się wyśmienicie, a nie balansował na krawędzi przepaści. Przedstawiano mi często oferty tak absurdalne, że nawet sami sprzedający nie mogli w nie uwierzyć. Byłem natomiast zaskoczony, że tak łatwo można się przejechać. Wystarczy poprosić o kluczyki, wypełnić kartkę papieru i tyle (w jednym salonie nawet nic nie musiałem podpisywać, po prostu wsiadłem, pojechałem i grzecznie wróciłem).

Niestety, w końcu dostałem w łapy elektryka. Nie chodzi nawet o moc, bo miałem już okazję jeździć furami powyżej 500 koni. Nie o napęd, ciszę, wszystkie te kosmiczne i dyskusyjne zresztą udogodnienia. Jadąc tym elektro-potworem, który z lekkością piórka płynął nad asfaltem zupełnie, jakby te jego tłuste dwie i pół tony istniały w jakimś innym wymiarze; prowadząc go jednym palcem krakowską obwodnicą, ukazał mi się bezsens dotychczasowej motoryzacji.

Bezsens kopącego silnika, bezsens kąpiącego oleju, bezsens tysięcy części, które muszą się zepsuć. Nic już nie będzie takie samo. Spalinowe motory już mi nie brzmią.

AUTOPROMOCJA

tel. 12 312 53 88
bok.prenumerata@polskapress.pl
prenumerata.gazetakrakowska.pl

POGODA

dzisiaj
12°C/1°C

jutro
14°C/1°C

Redaktor naczelny
Piotr Rapalski
Z-ca redaktora naczelnego
Arkadiusz Maciejowski
Wydawcy Włodzisław Zapart,
Dariusz Penar, Katarzyna
Kachel, Paulina Szymczewska,
Agnieszka Aulich, Magda
Domańska-Smoleń

www.gazetakrakowska.pl

Polska Press
Makroregion Śląsk, Kraków
Redakcja ul. Zabłocie 43A,
30-701 Kraków
tel. 12 688 85 01
redakcja@gk.pl, sekretariat@gk.pl
Prezes Makroregionu
Dariusz Kolacz
Dyrektor sprzedaży
Wojciech Cekiera
Biuro reklamy oddziału
tel. 12 688 84 44
Druk
Polska Press Oddział Poligrafia,
41-203 Sosnowiec Miłowice,
ul. Baczyńskiego 25a

Wydawca Polska Press Sp. z o.o.
ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa,
tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10
Prezes Zarządu Polska Press Grupy
Robert Felus
Redaktor naczelny Polska Press Grupy
Marek Twaróg
Projekt graficzny, dyrektor artystyczny PPG
Tomasz Bocheński
Dyrektor kolportażu PPG Tomasz Osoliński
Biuro Konsumenta PPG
biurokonsumenta@polskapress.pl, tel. 12 688 85 10

© - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronie www.gazetakrakowska.pl/tresci i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

NOWE ŁAWKI W LESIE SOŚNINA

Park na obrzeżach Tarnowa – ulubione miejsce spacerów mieszkańców Mościc

Paweł Chwał

Dziesięć nowych ławek ustawiono w lubianym, zwłaszcza przez mieszkańców Mościc, lesie Sośnina. Nadleśnictwo Gromnik ma w planach kolejne działania, które mają uatrakcyjnić to miejsce, gdzie wiele osób wybiera się na spacer wśród drzew, aby naładować swoje wewnętrzne akumulatory.

FOT. PAWEŁ CHWAŁ

Mościczanie pokochali to miejsce

Las Sośnina to pół dziki park na zachodnich obrzeżach Tarnowa, który rozpościera się na ponad 20 hektarach. O parkowym znaczeniu tego miejsca świadczą nieliczne alejki, wśród których są również ścieżki wydeptane przez samych mieszkańców. Wielu biega w parku lub uprawia nordic walking.

- Zauważamy, że sporo osób odwiedza to miejsce, że chętnie spacerują po lesie i spędzają w nim czas. Mimo że jest to park, to nie za bardzo było jednak w nim gdzie usiąść. Stąd zrodził się pomysł na ustawienie kilku ławek – mówi Grzegorz Wojtanowski, nadleśniczy Nadleśnictwa Gromnik, które sprawuje

pieczę nad Sośniną i znajdującym się w niej drzewostanem.

Przy alejce głównej przez park, a także przy siłowni plenerowej od strony Czarnej Drogi, ustawiono na początek dziesięć solidnych, drewnianych ławek. Już wiadomo, że niebawem pojawią się kolejne, bo pomysł spodobał się mieszkańcom.

Na tym jednak uatrakcyjnianie parku się nie skończy. Nadleśnictwo planuje także zamontować na drzewach budki lęgowe dla ptaków, a także ustawić kilka poglądowych tablic edukacyjnych.

- Chcielibyśmy nieco ożywić to miejsce i wykorzystać je lepiej do or-

ganizowania lekcji przyrodniczych w terenie, na które moglibyśmy zapraszać dzieci z okolicznych przedszkoli i szkół, podobnie jak to się dzieje w Tuchowskim Lesie czy Polichtach – dodaje Grzegorz Wojtanowski.

Jak przyznaje, mieszkańcy Mościc są mocno zafascynowani sprawą Sośniny i przy okazji każdej, nawet najmniejszej wycinki drzew, od razu interweniują w Nadleśnictwie. Musiał się z nich już nieraz tłumaczyć na spotkaniach rady osiedla.

- To najlepiej świadczy o tym, jak bardzo są związani z tym miejscem i chcą go na wszelkie sposoby chronić – mówi.

Prowadzone cięcia, jak precyzuje, mają jedynie charakter dorazny i dotyczą wyłącznie drzew chorych, uszkodzonych lub zagrażających bezpieczeństwu osób spacerujących po lesie.

Dodatkowe ławki i kosze – na wnioski mieszkańców, jak przyznaje Tomasz Żmuda, radny z Mościc, pojawiają się także w sąsiedztwie lasu Sośnina i parkingu – za sprawą rady osiedla. Na razie nie ma w miejskich planach budowy nowych lub poprawy istniejących alejek na terenie parku. ©©

PRZYRODA

Tęsknota za starą, pyszną odmianą jabłek. I odporną

Grzegorz Tabasz

Jak głosi wiersz Marii Konopnickiej, pięknie zaśpiewany przez znakomitą piosenkarkę młodego pokolenia, jesienią sady się rumienia. Szczególnie jabłuszka znane jako Madame Verte, Ernst Bosh, Bera Hardy. Czy te słowa brzmią znajomo? Może Ananas Bierzenicki i Faworytka? Pewnie nie. Nic dziwnego. To stare odmiany drzew owocowych znalezione w ostatniej chwili na północy

Polski razem z zapomnianymi wersjami czereśni, wiśni, orzechów włoskich i leszczyny. Efekt wielowiekowej pracy pokoleń rolników. Zapomniane, skazane na wymarcie jako mało plenne i zastąpione przez nowoczesne odmiany. Słowo starocie powinienem ująć w cudzysłowie, gdyż dawne odmiany trafiają do ogrodów miłośników roślinnych skamieniałości. Plony ze starych odmian są zwykle mniejsze niż z nowoczesnych sadów towarowych, ale mają inne

zalety. Są odporne na grzybowe choroby, które prześladowują współczesnych sadowników. Nie wymagają stosowania wielkiej chemii, gdyż przed wiekami fungicydy zwyczajnie nie istniały. Albo drzewo było odporne i owocowało, albo go nie było. Efekty pracy dawnych ogrodników mogą być potrzebne. Co rusz pojawiają się nowe zarazy, a te znane nabywają odporności na chemikalia. I wtedy zapomniane staruszki posłużą do wyhodowania odpornych odmian. Jest jeszcze coś. Kto nie chciałby sprawdzić, jak smakują powidła i kompoty ze starożytnej Oliwki, Klapsy czy Konfederatki? Pychota!

KRAKÓW

• Telefon dziennikarza dyżurnego 697 730 318
• e-mail redakcyjny redakcja@gk.pl

REKWIZYTY WYPOŻYCZYŁ ZNANY ANTYKWARIUSZ

Z domów Krakowian trafiły na plany filmowe

- Rekwizytorzy i scenografowie przyznają, że są w Polsce różne profesjonalne rekwizytornie i to całe hale z pełnymi półkami. Ale wszyscy mówią, że u pana Sosenki jest tak zwany pierwszy plan - mówi Katarzyna Sosenko

Małgorzata Mrowiec

Do obu najnowszych „Lalek” - serialu Netflixa, jak i kinowej ekranizacji powieści Prusa - trafiły jako rekwizyty autentyczne przedmioty, które filmowcom wypożyczył znany krakowski kolekcjoner i antykwariusz Marek Sosenko.

Większość z nich pochodzi od Krakowian, z ich wielopokoleniowych domów. Teraz te akcesoria mody, przyrządy naukowe, zabawki, zegarki, puzderka, szcztotki do włosów czy porcelanowy bażant z dawnych krakowskich kredensów, toaletki i biurko przenoszą widzów w XIX wiek.

W obu nowych produkcjach filmowych „zagrało” kilkadziesiąt antyków ze zbiorów Marka Sosenki i jego rodziny. Dla części na co dzień domem jest galeria w kamienicy przy Rynku Głównym 29, inne czekają na swój moment w niezliczonych pudłach w magazynie antykwariusza poza centrum miasta.

Nie po raz pierwszy zabytkowe przedmioty i pamiątki z przeszłości, której zgromadziła rodzina Soseneków, dostają drugie życie w filmie. Taka współpraca ze scenografami i rekwizytorami z branży filmowej trwa już od lat 70. XX wieku.

Pierwszym filmem, do którego krakowski kolekcjoner wypożyczał dużą liczbę eksponatów, były „Czerwone ciernie”. To polski film historyczny z 1976 roku, a jego akcja roz-

Antykwariusz wypożyczył filmowcom m.in. wachlarze, binokle, zabawki

grywa się w 1905 roku. Z najważniejszych filmów, w których znalazły się kolejne wypożyczone przedmioty, Marek Sosenko wymienia „Listę Schindlera” i „Trzy kolory” Kieślowskiego.

A np. w filmie „Karol - człowiek, który został papieżem” pojawia się w pewnym momencie, na pierwszym planie, taca ze zbiorów Sosenki. Rzucane są na nią losy z nazwiskami pretendentów do miana papieża. - Potem zresztą daliśmy ją na aukcję charytatywną - dodaje antykwariusz.

Marek Sosenko jest posiadaczem m.in. jednej z największych w Europie kolekcji historycznych zabawek. Liczy ona ponad 50 tysięcy obiek-

tów, poczynając od XVI-wiecznych po współczesne.

- I dlatego w przypadku takiego filmu jak „Lalka”, który teoretycznie wymagał dużej liczby zabawek, jako posiadacz ich kolekcji byliśmy dla rekwizytorów świetnym partnerem. Tych zabawek trochę w filmie jest, one grają, ale nie są pierwszoplanowymi obiektami - zaznacza antykwariusz.

Sosenkowie opowiadają, że gdy rekwizytor przychodzi do nich, bo „ma sprawę filmową”, to przynosi ze sobą listę np. stu czy dwustu różnych obiektów, których potrzebuje. W tej konkretnej krakowskiej kolekcji jest w stanie znaleźć często 90, nawet 95 procent przedmiotów, ja-

kich poszukuje - stąd też rekwizytorzy chętnie pukają do tych drzwi.

- A potem z żoną oglądając te filmy, oczywiście jakoś tam rejestrujemy także fabułę, ale przede wszystkim wypatrujemy, jakie są ostatecznie użyte rekwizyty i jak są wykorzystane, bo to jest niezwykle ważne - mówi nam Marek Sosenko.

Rodzina zresztą, zanim zobaczy film, właściwie już go zna. Czyta bowiem scenopis, bo chce jak najbardziej precyzyjnie wybrać rekwizyty.

- Staramy się mieć jak największą wiedzę na temat wykorzystania wypożyczanych przedmiotów dlatego, że niestety oglądamy niejednokrotnie filmy, w których eksponaty są źle dobrane - czasowo, charakterem - mówi krakowski kolekcjoner.

Tłumaczy przy tym, jak szczególnie trzeba mieć do tego wiedzę. Przykładowo: jeżeli akcja jest osadzona w połowie XIX wieku, to nie można w filmie pokazać zegarka nakręcanego tak zwaną koronką (bo jeszcze takich nie było), tylko musi tam „wystąpić” zegarek nakręcany kluczykiem. A jeśli trzeba też rozstrzygnąć, czy wykorzystać zegarek kieszonkowy czy naręczny, to osoba znająca się na rzeczy będzie wiedziała, że naręczny jest znacznie późniejszy.

Co do „Lalki”, dostajemy zapewnienie, że w obu nowych produkcjach setki wypożyczonych przedmiotów oddają prawdę epoki i jej klimat. Znamy antyków zwracają przy tym uwagę, że w XIX-wiecz-

nych wnętrzach mogły się znaleźć nie tylko przedmioty czy meble pochodzące z tego okresu, ale też starze, gromadzone przez pokolenia.

- Rekwizytorzy i scenografowie przyznają, że są w Polsce różne profesjonalne rekwizytornie i to całe hale z pełnymi półkami. Ale wszyscy mówią, że u pana Sosenki jest tak zwany pierwszy plan, czyli takie przedmioty mięsiste, bogate, z ornamentem, oryginalne, prawdziwe. Takie, które między sobą pięknie się przeplatają epokami, stylistyką, ornamentami. Osoby, które mają wytrenowane oko, są w stanie zobaczyć, że to jest wszystko stosowne, że nie ma tam fałszu wizualnego. U nas po prostu nie jest tak, że ktoś wpadł do antykwariatu i nabierał co popadnie. Tylko że to wszystko jest wysmakowane i jest poprawne, jeżeli chodzi o epokę, stylistykę - mówi Katarzyna Sosenko, córka Marka Sosenki, historyk sztuki, antykwariuszka i dekoratorka wnętrz.

Rodzina ocenia, że nowe „Lalki” pod tym względem wypadły mistrzowsko. Do świata odtworzonego i na nowo ożywionego w tych filmach trafiły z krakowskiego antykwariatu przy Rynku i z magazynu w innej części miasta zarówno zabawki, jak i przedmioty związane np. z codzienną toaletą i strojeniem się, a więc: szcztotki, lusterka, tradycyjne żeliwne lokówki, flakoniki do perfum, wachlarze, binokle, zegarki, cukiernica, damska torebka i rękawiczki czy męska laseczka.

WYGRANY PRZETARG ZA PRAWIE TRZY MILIONY ZŁOTYCH

Firma Flora zajmie się sadzeniem drzew na Rynku Głównym i ich pielęgnacją

Piotr Rapalski

Coraz bliżej powrotu drzew na Rynek Główny. Zarząd Zieleni Miejskiej rozstrzygnął przetarg na wykonanie robót budowlanych, nasadzenie drzew oraz ich późniejszą pielęgnację.

W postępowaniu wpłynęły dwie oferty. Wykonawcą zadania będzie

firma Flora z Krakowa. Wygrała z firmą Palmett z Warszawy, która była o ok. 200 tys. zł droższa. Za usługę Kraków zapłaci 2,96 mln zł. Za przywracanie zieleni w sercu miasta, którą wcześniej zabetonowano, trzeba płacić duże pieniądze.

Nowych drzew ma być 18, ale prace obejmą też te rosnące na Rynku, łącznie to zatem 30 drzew. Wychodzi po ok. 100 tys. zł na jedno. Sporo.

Jak informują urzędnicy, obecnie trwają formalności i kompletowanie dokumentów niezbędnych do podpisania umowy z wybranym wykonawcą.

Projekt nasadzeń został opracowany przez specjalistów z Politechniki Krakowskiej. To właśnie na podstawie przygotowanej przez nich dokumentacji realizowane będą prace, których celem jest wprowadzenie drzew na płytę

Rynku Głównego z poszanowaniem jego zabytkowego charakteru i specyficznych uwarunkowań.

Choć nazwa projektu wskazuje na sadzenie drzew, samo wprowadzenie zieleni na płytę Rynku jest zwieńczeniem znacznie szerszego przedsięwzięcia. Wcześniej konieczne jest wykonanie prac budowlanych, przygotowanie odpowiednich warunków dla rozwoju drzew oraz przeprowadzenie niezbędnych prac związanych z infrastrukturą znajdującą się pod powierzchnią.

To szczególnie wymagające zadanie ze względu na zabytkowy charakter Rynku, jego wartość historyczną i archeologiczną, a także intensywne

użytkowanie tej przestrzeni. Dlatego roboty będą prowadzone etapowo, z uwzględnieniem codziennego funkcjonowania Rynku, ruchu mieszkańców i turystów oraz organizowanych tu wydarzeń.

Projekt „Posadźmy drzewa na Rynku Głównym” został wybrany przez mieszkańców w budżecie obywatelskim w 2022 roku. Jego realizację poprzedziły wieloetapowe prace, obejmujące między innymi uzyskanie wytycznych konserwatorskich, opracowanie przez ekspertów Politechniki Krakowskiej koncepcji nasadzeń, a także przygotowanie dokumentacji projektowej i uzyskanie pozwolenia na budowę.

REGION

• Telefon dziennikarza dyżurnego **697 730 318**
 • e-mail redakcyjny **redakcja@gk.pl**

KRYNICA EXPRESS

Kolejka z centrum miasta do Doliny Czarnego Potoku

To bez wątpienia jedna z najbardziej wyczekiwanych inwestycji turystycznych w Krynicy-Zdroju. Projekt kolejnej wielkiej atrakcji turystycznej w tej części Małopolski wkracza w decydującą fazę. Start zaplanowano za rok

M. Długopolski, K. Kulak

**22 października zaprezentowano wizualizację, dzięki której można zobaczyć, jak będzie wyglądać Krynica Express. Nowa kolej ma ułatwić komunikację pomiędzy najważniejszymi atrakcjami uzdrowiska i odmienić jego turystyczny krajobraz. Udo-
 stępnienie kolei planowane jest na przełomie września i października 2027 roku.**

PKL zaprezentowały wizualizację nowoczesnej kolei gondolowej, która połączy okolice hali lodowej w centrum Krynicy-Zdroju z Doliną Czarnego Potoku i istniejącą stacją kolei na Jaworzynie Krynicką.

- Jako długoterminowy inwestor konsekwentnie budujemy wartość PKL, wspierając inwestycje, które wzmacniają konkurencyjność spółki i rozwijają jej całoroczny model biznesowy. Krynica Express to dobry przykład podejścia PFR do zarządzania aktywami: inwestujemy z myślą o ich trwałym wzroście wartości oraz pozytywnym wpływie na gospodarkę - mówi Mikołaj Raczynski, prezes zarządu Polskiego Funduszu Rozwoju.

Nowa infrastruktura ma wpisać się w krajobraz uzdrowiska, jednocześnie stając się jego nowym symbolem. Dzięki wizualizacjom już można zobaczyć przebieg trasy, wygląd stacji oraz gondoli, które już

FOT. PLK (WIZUALIZACJA)

PKL zaprezentowały wizualizację nowoczesnej kolei gondolowej

niedługo będą przewozić pasażerów nad miastem.

- Od 90 lat Grupa PKL łączy ludzi z górami. Współczesny turysta przyjeżdża dla wyjątkowego miejsca, ale wraca dzięki jakości całego doświadczenia. Dlatego inwestujemy w komfort, dostępność i atrakcyjność naszych ośrodków przez cały rok. Krynica Express jest kolejnym krokiem w tej strategii. Ułatwi korzystanie z oferty Krynicy-Zdroju, która połączy uzdrowiskowy charakter miasta i klimat retro Góry Parkowej z narciarską i nowoczesną ofertą Jaworzyny Krynickiej - mówi podczas prezentacji nowej inwestycji Piotr Obidziński, prezes zarządu PKL S.A.

- Krynica Express to kolejna wielka atrakcja turystyczna w tej części Małopolski. Służyć będzie wszystkim - turystom, kuracjom, ale też mieszkańcom tego pięknego uzdrowiska - podkreślił Łukasz Smółka, marszałek Województwa Małopolskiego.

Wykonawca Krynica Express został wybrany

Jak informował wcześniej burmistrz Krynicy-Zdroju Piotr Ryba, wykonawca inwestycji został już wyłoniony. To oznacza, że projekt przechodzi z etapu planów do realizacji.

Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka S.A. oraz gmina Krynica-Zdrój podpisały też akt notarialny

ustanawiający służebność przejazdu kolei przez miejskie grunty, a udostępnienie kolei planowane jest na przełomie września i października 2027 roku po zakończeniu wymaganych odbiorów technicznych i testów. Zadowolony nie kryje burmistrz uzdrowiska.

- Krynica Express to szansa na wygodniejsze przemieszczanie się po naszym mieście, ograniczenie części ruchu samochodowego i nowe możliwości dla lokalnych przedsiębiorców. Zależy nam, aby rozwój turystyki przynosił korzyści nie tylko odwiedzającym, ale również mieszkańcom Krynicy-Zdroju - podkreślił burmistrz Piotr Ryba.

Inwestycja, na którą czekali od dziesięcioleci

Choć dziś projekt jest już bardzo blisko realizacji, jego historia sięga kilkudziesięciu lat wstecz. Pierwsze koncepcje połączenia najważniejszych punktów Krynicy-Zdroju pojawiły się już w latach 50. XX wieku. W kolejnych dekadach pomysł wracał wielokrotnie, jednak przez długi czas pozostawał jedynie na papierze.

Przełom nastąpił w latach 90., gdy uruchomiono kolej gondolową z Czarnego Potoku na Jaworzynę Krynicką. Dziś jest ona jedną z najbardziej rozpoznawalnych atrakcji regionu. Krynica Express ma stanowić jej naturalne przedłużenie, łącząc centrum miasta z istniejącą infrastrukturą narciarsko-turystyczną.

- Z centrum uzdrowiska do Czarnego Potoku dojedziemy w około osiem minut, wygodnie i z widokiem na góry. Nowa kolej będzie dostępna w obu kierunkach, zarówno dla narciarzy, jak i turystów odwiedzających Krynice latem. Chcemy, aby sama podróż stała się atrakcją - wyjaśnił Tomasz Pasięka, członek zarządu Kolei Gondolowej Jaworzyna Krynicka S.A.

Szybciej i wygodniej na Jaworzynę

Nowa trasa będzie miała ponad dwa kilometry długości. Po połączeniu z istniejącą koleją całkowita długość przejazdu wyniesie około 4,5 kilometra. Podróż z centrum Krynicy do stacji w Czarnym Potoku zajmie zaledwie około 8 minut.

Na gości uzdrowiska czekać będzie 35 nowoczesnych gondoli, w każdej może podróżować osiem osób. Krynica Express ma przewozić nawet około tysiąca pasażerów na godzinę, stając się wygodną alternatywą dla transportu samochodowego. - Trasa przejazdu Krynica Express będzie dłuższa niż trasa na Kasprowy Wierch z Kuźnic przez Myślenickie Turnie - dodał Tomasz Pasięka.

Według przedstawicieli PKL projekt ma znacząco poprawić dostępność największych atrakcji miasta. Dzięki nowemu połączeniu centrum Krynicy-Zdroju, Góra Parkowa oraz Jaworzyna Krynicka stworzą jeszcze bardziej spójny i całoroczny kompleks turystyczny. ©©

AUTOREKLAMA

0011597007

REKLAMA

0011601930

Blisko. Bliżej regionu.

GAZETA KRAKOWSKA

nasze miasto.pl

Jesteśmy liderem w internecie, w woj. małopolskim

REALNI UŻYTKOWNICY

gazetakrakowska.pl

1724 976

onet.krakow

1457 028

naszemiasto.pl

- małopolskie

1041 012

lovekrakow.pl

1003 266

sadeczanin.info

888 732

Źródło: Mediapanel, real users, wrzesień 2026; wybrane witryny i serwisy z informacjami dotyczącymi województwa małopolskiego

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 399 z późn. zm.):

Burmistrz Miasta i Gminy Czarny Dunajec informuje,

że w dniach od 26.10.2026 r. do 16.11.2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Czarny Dunajec – ul. Józefa Piłsudskiego 2, 34-470 Czarny Dunajec, na tablicy ogłoszeń – I piętro (obok pok. 32) i II piętro (obok sekretariatu) został wywieszony wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

Wykaz nieruchomości będzie również umieszczony na stronie internetowej urzędu.

Informacje w przedmiotowej sprawie można uzyskać pod numerem telefonu – 18 261 35 31.

Czarny Dunajec, 26.10.2026 r.

Marcin Ratułowski
 Burmistrz Miasta i Gminy Czarny Dunajec

KRÓTKO

Nowy Targ

Nietrzeźwy 23-latek uciekał przed policją

Do groźnego zdarzenia doszło w nocy 17/18 października na terenie Nowego Targu i Ludźmierza. Pijany 23-letni kierowca Audi zignorował polecenia policjantów i podjął próbę ucieczki. Przewoził w pojeździe dwie nieletnie dziewczyny, również nietrzeźwe. Ucieczka zakończyła się na terenie Ludźmierza, gdzie mundurowi zatrzymali Audi. Badanie alkomatem pokazało, że 23-letni kierowca miał w organizmie 1,4 promila alkoholu, pierwsza z nastolatki uzyskała wynik 2 promili, a druga - 0,5 promila alkoholu.

Obie nastolatki zostały przekazane pod opiekę matek. O niepokojącej sytuacji z ich udziałem oraz spożywaniu przez nie alkoholu powiadomiony zostanie sąd. 23-latek na miejscu stracił prawo jazdy. Odpowie teraz przed sądem za kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości oraz niezatrzymanie się do kontroli drogowej, za co grozi mu kara pozbawienia wolności do 5 lat.

oprac. Marcin Szkodziński

CZAS NA FUTSAL

Arena Jaskółka będzie gospodarzem eliminacji do Mistrzostw Świata 2028 w fustalu. Zawody międzynarodowej rangi wracają do Tarnowa

Paweł Chwał

Po dłuższej przerwie do Areny Jaskółka wracają zawody rangi międzynarodowej. 7 listopada w Tarnowie rozegrany zostanie mecz eliminacji Mistrzostw Świata w fustalu, w którym reprezentacja Polski zmierzy się z Irlandią Północną. Jest duża szansa na to, że Jaskółka może stać się główną areną meczów polskich fustalistów.

Na inaugurację Areny Jaskółka w grudniu 2019 roku w Tarnowie rozegrany został Turniej Czterech Narodów w piłce ręcznej. W 2022 roku Jaskółka była gospodarzem Mistrzostw Europy Seniorów Karate Shinkyokushin oraz mistrzostw Europy w siatkówce mężczyzn do lat 22. Potem były międzynarodowe mistrzostwa Polski w badmintonie oraz mistrzostwa Europy rozgrywane w ramach Igrzysk Europejskich. Ostatnim międzynarodowym wydarzeniem w Jaskółce były rozgrywki Ligi Europejskiej w piłce siatkowej mężczyzn w 2024 roku.

- Pomysł, aby to właśnie w Arenie Jaskółce rozegrany został mecz eliminacji mistrzostw świata w fustalu zrodził się przy okazji otwarcia stadionu piłkarskiego przy ulicy Czerwonych Klonów, w którym uczestniczył między innymi Bartosz Ryt - prezes Ma-

Widzowie w Jaskółce kibicowali już reprezentacji Polski w piłce ręcznej

łopolskiego Związku Piłki Nożnej. Pokazaliśmy mu wówczas nasze obiekty, w tym Jaskółkę, która zrobiła na nim, bardzo dobre wrażenie. Jak stwierdził: „szkoda byłoby nie skorzystać z tak pięknego obiektu”. My byliśmy otwarci na współpracę, termin meczu nie kolidował z innymi wydarzeniami, stąd wszystko poszło gładko - mówi Arkadiusz Marszałek, dyrektor Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, który zarządza Areną Jaskółką.

Bilety już można kupować

Biało-czerwoni znaleźli się w trzeciepołowej grupie razem z Bośnią oraz Irlandią Północną i rozegrają po dwa spotkania z każdym z rywali

- u siebie i na wyjeździe. Na inaugurację eliminacji - w środę (21 października) Polacy wygrali w Gorzowie Wielkopolskim z Bośnią 6:2.

Kolejny domowy mecz - z Irlandią Północną - rozegrają właśnie w Tarnowie 7 listopada. Ruszyła już sprzedaż biletów na to spotkanie. Ich koszt to 10 zł. - Wiążemy z tym wydarzeniem duże nadzieje. Że nie skończy się tylko na jednym meczu, a docelowo Jaskółka stanie się jedną z głównych aren rozgrywek naszej reprezentacji - dodaje Arkadiusz Marszałek.

Co ciekawe, Polska zgłosiła swoją kandydaturę do organizacji Mistrzostw Europy w fustalu w 2030 roku. Wraz z wybraniem, Tarnów mógłby być jedną z aren tego wydarzenia. ©

DOFINANSOWANIE DLA GMINY

Olkusz rozbroi toksyczną bombę. Chemikalia znikną z Alei 1000-lecia

Paweł Mocny

Od około siedmiu lat w jednej z hal na terenie Olkusza zgromadzone były beczki wypełnione niebezpiecznymi chemikaliami. To pozostałość po działalności tak zwanej „mafii śmieciowej”. W pojemnikach są odpady z produkcji chemii, farb, klejów. Mieszkańcy od lat zastanawiają się, kiedy chemikalia zostaną wywiezione. Jak się okazuje - nastąpi to niebawem.

W 2019 roku „mafia śmieciowa” wynajęła halę magazynową i zaczęła nielegalnie gromadzić tam chemikalia znajdujące się w mauzerach.

Przestępcy zostali złapani na gorącym uczynku, gdy policja skontrolowała samochód dostawczy oklejony w fałszywe logotypy Poczty Polskiej. W pojeździe znajdowały się między innymi odpady z produkcji: chemii nieorganicznej i organicznej a także lakierów, farb, kitu, klejów, szczeliw, chłodziw, propylenów a także odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów z oczyszczalni ścieków.

Niestety obowiązek usunięcia odpadów spadł na samorząd gminny. Władze najpierw usunęły ciężarówkę z odpadami. Dużo większym problemem jest hala, w której wciąż znajdują się niebezpieczne chemikalia.

Niebezpieczne odpady przy Alei 1000-lecia w Olkuszu

- Zgodnie z art. 26a ustawy o odpadach, samorząd wykonuje zastępcze usunięcie odpadów. W praktyce w przypadku działalności mafii śmieciowych dochodzi w całym kraju do sytuacji, że przestępcy zwożą odpady do prywatnych hal czy posesji, a potem miejscowy wójt albo burmistrz musi je usunąć - tłumaczy Michał Latos, rzecznik prasowy Urzędu Miasta i Gminy Olkusz.

Niestety koszt usunięcia odpadów okazał się zbyt duży, aby gmina mogła go „udźwignąć” samodzielnie. Samorząd wystąpił więc o dofinansowanie. Zostało ono oficjalnie przyznane 21 października, gdy wojewoda podpisał umowę na prawie 6,5 mln z z rezerwy celowej budżetu państwa. ©

POWIAT GORLIICKI

Niepokojące wpisy dotyczące szkół - policja ściga autorów

Agnieszka Nigbor-Chmura

Choć od fali alarmów i gróźb wobec szkół minęły już dwa tygodnie, policjanci nadal wyjaśniają kolejne przypadki internetowych wpisów wywołujących niepokój. Tym razem mundurowi ustalili autorkę nagrania dotyczącego szkoły w gminie Łużna. Okazała się nią 11-letnia uczennica. Sprawą zajmie się Sąd Rodzinny i Nieletnich w Gorlicach.

Jak informuje Komenda Powiatowa Policji w Gorlicach, do dyżurnego wpłynęło zgłoszenie o niebezpiecznych treściach zamieszczonych w mediach społecznościowych. Na popularnej platformie opublikowano pokaz slajdów

przedstawiający zdjęcia budynku szkoły, opatrzone napisem mogącym wywoływać poczucie zagrożenia.

Sprawą zajęli się policjanci z Komisariatu Policji w Bobowej. Przeprowadzone czynności doprowadziły do ustalenia autorki publikacji. Okazała się nią 11-letnia uczennica jednej ze szkół podstawowych z terenu gminy Łużna. Zgromadzona dokumentacja została przekazana do Sądu Rodzinnego i Nieletnich w Gorlicach, który będzie dalej prowadził sprawę.

To kolejny przykład pokazujący, że służby nie lekceważą sygnałów mogących wzbudzać strach w środowisku szkolnym. Jak podkreśla Gustaw Janas, rzecznik Komendy Powiatowej Policji w Gorlicach: - Żadna osoba publikująca w inter-

Rzecznik policji Gustaw Janas apeluje o nadzór nad dziećmi

netecie treści naruszające prawo czy wywołujące poczucie zagrożenia nie jest w pełni anonimowa.

Rzecznik apeluje także do rodziców i opiekunów o stały nadzór nad aktywnością dzieci w internecie oraz rozmowy o konsekwencjach prawnych i społecznych niewłaściwych zachowań w przestrzeni wirtualnej. ©

NOWY SĄCZ

Matka i konkubent mieli znęcać się nad małym dzieckiem

Alicja Falek

Prokuratura skierowała do sądu wnioski o skazanie bez rozprawy i orzeczenie uzgodnionych kar wobec 22-letniej kobiety oraz 19-letniego mężczyzny, oskarżonych o znęcanie się nad córką kobiety.

11 stycznia na SOR Szpitala im. Śniadeckiego w Nowym Sączu trafiła 20-miesięczna dziewczynka z obrażeniami mogącymi sugerować, że ktoś się nad nią znęcał (krwaki przyśrodkowe, złamanie żeber, ręki, liczne zasinienia). Lekarze zawiadomili policję.

Dziewczynkę przetransportowano do Uniwersyteckiego Szpitala

Dziecięcego w Krakowie, gdzie była hospitalizowana.

Prokuratura Rejonowa w Nowym Sączu 12 stycznia wszczęła w tej sprawie śledztwo z artykułu dotyczącego znęcania się nad osobą nieporadną ze względu na wiek. Zatrzymano 22-letnią matkę dziecka i jej 19-letniego partnera. Oboje zostali tymczasowo aresztowani i wciąż przebywają w areszcie.

Podczas pierwszego przesłuchania i po usłyszeniu zarzutów, żadne nie przyznawało się do winy. Na końcowym etapie postępowania oskarżeni ostatecznie przyznali się do zarzucanych im przestępstw i złożyli wyjaśnienia. Wyrazili także wolę dobrowolnego poddania się karze.

Biorąc to pod uwagę prokurator Prokuratury Rejonowej w Nowym Sączu skierował do miejscowego Sądu Rejonowego wnioski o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy i orzeczenie uzgodnionych kar wobec 22-letniej kobiety oraz 19-letniego mężczyzny. Decyzję w tej sprawie podejmie sąd. ©

POWIAT OŚWIĘCIMSKI

Most jak nowy. Pociągi przyspieszą z 30 do 100 km/h

Bogusław Kwiecień

Most kolejowy na Skawie w Zatorze po zakończeniu modernizacji wygląda świetnie. Była to kolejna część prac prowadzonych przez PKP PLK na linii 94 Oświęcim - Kraków przez Skawinę.

Przeprawa nad Skawą była modernizowana etapami. W ubiegłym roku prace objęły stalową konstrukcję w ciągu pierwszego z dwóch torów. Teraz zakończyła się druga część tej inwestycji i most jest już w całości gotowy. Całość kosztowała ponad 13 mln zł. Most wygląda jak nowy.

„Wymieniliśmy tory, wzmocniliśmy konstrukcję, a także zabezpieczyliśmy przed korozją przęsła. Odnowiony obiekt będzie służył podróżnym przez kolejne lata” - informuje PKP PLK.

Pociągi, które na tym odcinku mocno musiały zwalniać, mogą teraz znacząco przyspieszyć. PKP PLK zapowiadały, że modernizacja umożliwi przyspieszenie z 30 do 100 km/godz., co pozwoli skrócić czas podróży na linii Oświęcim - Kraków przez Skawinę. To połączenie zyskuje coraz większą popularność.

- Podróżni mogą korzystać z wygodnej infrastruktury, a czasy przejazdu są coraz bardziej konkurencyjne - podkreślał przy okazji kolej-

Zakończyła się modernizacja mostu kolejowego w Zatorze

nych inwestycji na linii 94 Andrzej Lipski, dyrektor Zakładu Linii Kolejowych w Krakowie, PKP Polskie Linie Kolejowe SA.

Przebudowa stacji w Zatorze

Zakończenie prac na moście nad Skawą to część tegorocznych zadań realizowanych przez PKP PLK na linii 94 o wartości 20 mln zł.

Druga inwestycja prowadzona jest na stacji w Zatorze i jej rejonie. Pasażerowie zyskają tam lepszy dostęp do kolei. Konstrukcja peronu będzie podwyższona, zyska nawierzchnię dostosowaną do potrzeb osób o ograniczonej możliwości poruszania się. Tory zostaną dostosowane do jazdy z prędkością do 120

km/godz., co pozwoli na dalsze skrócenie czasu przejazdu pociągów regionalnych. Modernizacja przystanku w Zatorze będzie kosztować ponad 6 mln zł.

Nowe przystanki i zmiany na linii 94

W poprzednich latach spółka PKP PLK wyremontowała perony na przystankach Zelczyna, Wielkie Drogi, Spytkowice Kępki, Brzeźnica i Półwieś. Powstał też nowy przystanek Zator Park Rozrywki, a ponadto nowe obiekty stanęły w Skawinie i Krakowie. W latach 2019-25 PLK SA przeznaczyły łącznie ponad 400 mln zł ze środków budżetowych na inwestycje na tym szlaku kolejowym. ©©

MPEC TARNÓW

Drugi przetarg. Wykonawca spalarni odpadów wybrany. Znów będą odwołania?

Robert Gąsiorek

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Tarnowie rozstrzygnęło drugi przetarg na budowę spalarni śmieci w Tarnowie. Miejska spółka wybrała najkorzystniejszą ofertę, ale z finalizacją umowy musi jeszcze poczekać.

Drugi przetarg na budowę „instalacji kogeneracji do produkcji energii z przetworzonych odpadów komunalnych z wykorzystaniem ciepła domieszkowej sieci ciepłowniczej w Tarnowie” był konieczny po unieważnieniu pierwszego postępowania. Wtedy MPEC wybrał wykonawcę - konsorcjum firm Budimex oraz włoskiego Engitec Technologies Spa, ale po odwołaniu innego oferenta sprawa wylądowała w sądzie, który zobowiązał MPEC do odrzucenia wybranej oferty.

Władze spółki zdecydowały się ogłosić nowy przetarg. Przyjmowanie ofert zakończono 26 sierpnia. Przez dwa miesiące pracownicy MPEC dokładnie weryfikowali każdą ofertę. 20 października zdecydowano powierzyć inwestycję firmie Unibep z siedzibą w Bielsku Podlaskim, która zaoferowała wykonanie zadania za 349,9 mln zł brutto (ok. 284,5 mln zł netto).

- Wykonawcy mają teraz dziesięć dni na odwołanie - zaznacza Magdalena Drobot z MPEC. Jeśli odwoła-

Tak ma wyglądać planowana przez MPEC spalarnia odpadów

nia nie wpłyną, możliwe, że na przełomie listopada i grudnia zostanie podpisana umowa z wykonawcą.

Wyłoniona w przetargu firma będzie miała niewiele ponad 3 lata na wykonanie inwestycji. Jak podkreśla tarnowski MPEC, spalarnia odpadów pre-RDF ma być nowoczesną i ekologiczną elektrociepłownią, w której z odpadów wytwarzanych w Tarnowie powstanie ponad 30 proc. ciepła systemowego zużywanego rocznie przez mieszkańców miasta. Instalacja umożliwi ograniczenie zużycia węgla o 14 tys. ton rocznie.

MPEC na budowę spalarni ma już 70 mln zł netto dotacji oraz 175 mln zł netto pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. ©©

KRYZYS

Susza zaczyna zaglądać wprost do studni, widać ją też w wodociągach

Agnieszka Nigbor-Chmura

Stany rzek są coraz niższe, mamy rekordowo mało opadów deszczu - Małopolska zmagą się z coraz bardziej dotkliwą suszą hydrologiczną.

Z danych IMGW wynika, że Małopolskę objęła rozwinięta susza hydrologiczna. Wśród najbardziej dotkniętych obszarów wymieniane są zlewnie Dunajca, Popradu, Białej i Ropy.

To oznacza, że przypadek Czarnego Dunajca może być pierwszym sygnałem ostrzegawczym. Susza zaczyna zaglądać mieszkańcom wprost do studni. A tam, gdzie dziś brakuje wody w przydomowych ujęciach, jutro może jej zabraknąć w kranach.

W Tarnowskim wodociąg na wagę złota

Spośród podtarnowskich gmin największe problemy z wodą są w gminie Ryglisce. Sieć wodociągowa dociera tam do niewiele ponad połowy domostw. Pozostałe korzystają ze studni głębinowych. W wielu z nich poziom wody jest rekordowo niski albo w ogóle jej nie ma. Mieszkańcy mogą korzystać z wody udostępnianej przez gminę, z ujęć m.in. w Joninach, Zalasowej oraz Lubczy lub wykonywać na własny koszt przyłącza do istniejącej sieci wodociągowej.

W Mszanie Dolnej w kranach susza

W Mszanie Dolnej (pow. limanowski) miejskie ujęcia wody Szklanówki

Klimkówka wysycha. Zaopatrzenie w wodę mieszkańców jest zagrożone

i Adamczykowa straciły niemal połowę swojej wydajności, przez co produkcja wody wynosi ok. 25 m sześć. na godzinę, podczas gdy zapotrzebowanie mieszkańców sięga nawet 40 metrów sześć. Jak przyznają władze miasta, logistyka dostaw cysternami nie nadąża za rosnącymi potrzebami.

Wprowadzono nawet nocne wyłączania pomp, by zgromadzić choć nie-

wielkie rezerwy, jednak zgromadzona w ten sposób woda wystarcza zwykle jedynie do godzin południowych. Później w wielu domach w kranach po prostu robi się sucho.

- Celem utrzymania w miarę stabilnej sytuacji zmuszeni jesteśmy prosić o zmianę stylu korzystania z tego dobra, jakim jest woda i ograniczenie do około połowy jej zużycia. W prze-

ciwnym razie należy się liczyć z coraz częstszymi brakami wody, którym nie będziemy mogli zaradzić - apeluje Wacław Żarski, dyrektor Zakładu Gospodarki Komunalnej w Mszanie Dolnej. Samorząd podkreśla, że trwają inwestycje mające zwiększyć zasoby wody, jednak efekty będą dopiero w przyszłym roku.

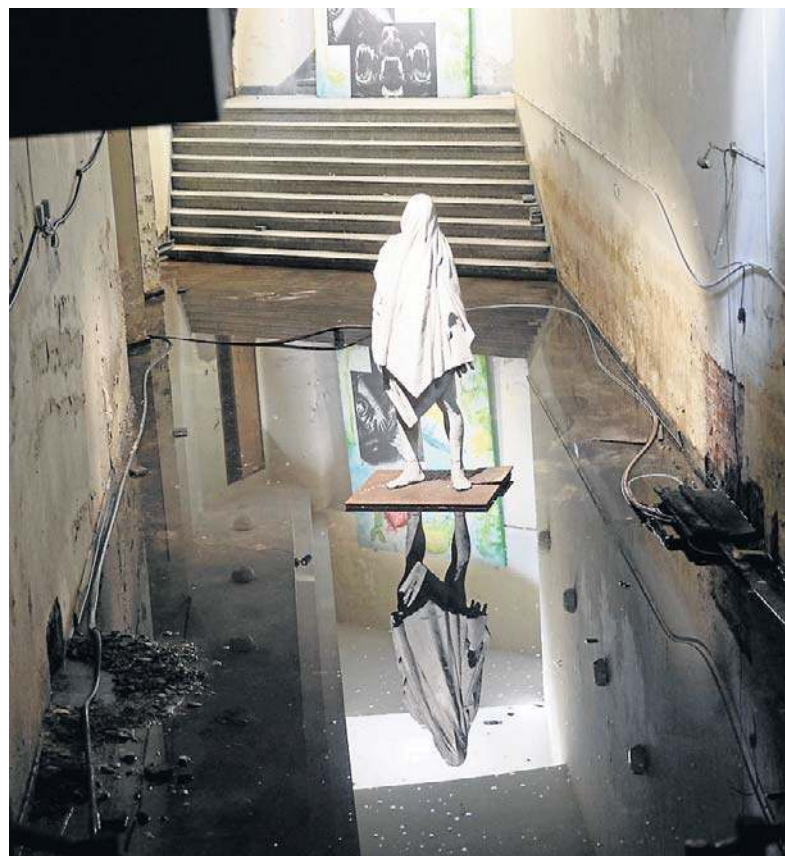
Gorlice - nerwowe poszukiwanie rozwiązania

Jeśli utrzymają się obecne warunki hydrologiczne, jeszcze przed końcem miesiąca Wody Polskie zostaną zmuszone ograniczyć zrzut z Klimkówki do ilości odpowiadającej wyłącznie bieżącemu dopływowi. Takiej sytuacji nie było nigdy - stawką jest nie tylko biologiczne życie rzeki Ropy poniżej zapory, ale także bezpieczeństwo zaopatrzenia w wodę mieszkańców.

Zagrożone są miejskie wodociągi w Gorlicach. W magistracie trwa nerwowe poszukiwanie awaryjnego rozwiązania. Miasto zapewnia jednak, że mieszkańcy nie zostaną bez wody. ©©

KRAKÓW

W podziemiach i w pokojach dawnego seminarium duchownego zagościła sztuka

Na wystawie „Pod powierzchnią” spotykają się prace Tomasza Górnickiego i Igora Dobrowolskiego

Anna Piątkowska

Wystawami prac Agaty Kus i Tomasza Górnickiego Bunkier Sztuki zainaugurował artystyczne przestrzenie w dawnym pałacu Ogińskich i Potulickich w Krakowie. Przy ul. Piłsudskiego 4 kiedyś mieściło się seminarium duchowne.

Projekt „Bunkier w Pałacu” otwiera nowy rozdział w historii obu miejsc. W zabytkowym budynku powstaje przestrzeń wystawiennicza współprowadzona przez Bunkier Sztuki. Będzie ona dostępna wieczorami dla gości tego miejsca.

„Spirits” Agaty Kus - opowieść o współczesnym życiu towarzyskim

Na wystawie w Pałacu znalazło się pięć obiektów malarskich oraz dziesięć obrazów olejnych Agaty Kus. Artystka w swojej twórczości sięga po fotografie – zarówno własne i pochodzące z rodzinnych albumów, jak i znalezione w internecie. Wybiera z nich fragmenty, zmienia kadry i przekształca je w malarskie kompozycje. Wśród przedstawień pojawiają się niekiedy ślady cyfrowego zapisu, takie jak ramki Instagrama, godzina wykonania zdjęcia czy poziom naładowania baterii. Prywatne archiwum splata się z obrazami krązą-

cymi w sieci, a uchwycone na fotografiach osoby i sytuacje zyskują nowe znaczenia.

„Spirits” Agaty Kus można czytać nie tylko jako opowieść o współczesnym życiu towarzyskim, ale również jako spotkanie dwóch porządków pamięci. Z jednej strony jest pamięć telefonu: szybka, wybiórcza, pełna obrazów, które zostały zachowane na później. Z drugiej – pamięć miejsca. Pałac przy ul. Piłsudskiego 4 był niegdyś przestrzenią życia towarzyskiego, później został zniszczony podczas wojny, a następnie odbudowany i na dziesięciolecie stał się siedzibą seminarium duchownego.

Pałacowe podziemia przestrzeni dla sztuki

Także opuszczone piwnice Pałacu Ogińskich i Potulickich stały się przestrzenią dla sztuki. Od 24 października do 29 listopada będzie można tam oglądać wystawę „Pod powierzchnią” z pracami Tomasza Górnickiego i Igora Dobrowolskiego.

Prace artystów podejmują temat przemocy, traumy, wykluczenia i odrzucenia. „Pod powierzchnią” dotyczy tego, co pozostaje poza naszym polem widzenia: bezdomności, depresji, niedostosowania, ale także wewnętrznego cienia – tego, co niewygodne, wstydlive i trudne do przyjęcia.

ROZMOWA Z MACIEJEM KOWALSKIM

Śpiewałem to, co w danym momencie przynosiła wena

Paweł Gzyl

Pod niekonwencjonalnym szyldem .WAVS ukrywa się jeden z ciekawszych zespołów na krakowskiej scenie rockowej. Właśnie ukazała się jego nowa płyta „TOTAL”. Rozmawiamy o niej z wokalistą Maciejem Kowalskim.

Niedawno odbył się w krakowskim Hype Parku organizowany przez wasz zespół Heavy Pop Fest. Jak było?

Heavy Pop Fest 2026 wyszedł znakomicie, lepiej niż pierwsza edycja. Frekwencja była wyższa niż poprzednio, udało nam się pozyskać radiową Trójkę jako patrona medialnego, a Miasto Kraków wsparło nas finansowo. Dobrze to rokuje na przyszłość.

Zagraliście podczas waszego występu nowe piosenki z waszej płyty „TOTAL”. Jak przyjęła je publiczność?

Nie tyle co zagraliśmy piosenki z nowej płyty, co zagraliśmy całusięki „TOTAL”, od deski do deski. Był to taki pierwszy i prawdopodobnie ostatni raz, bo na kolejnych koncertach zamierzamy mieszać nowy materiał z najlepszymi strzałami z „HEAVY POP”. To było niezwykle karkołomne przedsięwzięcie – organizować własny festiwal i w jego trakcie zagrać nową płytę, ale przygotowaliśmy się do tego sumiennie i poszło gładko. Publiczność była zachwycona.

„TOTAL” to trzecia płyta w waszej dyskografii. Dziś tworzy się wam piosenki łatwiej niż na początku kariery?

Zdecydowanie tak. Choćby dlatego, że przez te kilka lat działalności mieliśmy bardzo duże zawirowania osobowe. „TOTAL” w 100% robiliśmy już w obecnym składzie. O wiele łatwiej i pewniej tworzy się nowe rzeczy w stabilnych warunkach.

Gdzie i kiedy pracowaliście nad nagraniami, które trafiły na „TOTAL”?

Jeśli chodzi o sam proces nagrań, to poszliśmy w totalne (nomen omen) „zrob to sam”. Wokale i gitary nagraliśmy w domowych pieleszach, a perkusję, która w tej koncepcji zawsze jest największym problemem, zarejestrowaliśmy z pomocą naszego drogiego kolegi Krzysztofa Kokosińskiego w górskiej chatce we wsi Zawoja.

„Total” to trzecia płyta w dyskografii krakowskiej grupy .WAVS

„TOTAL” wydaje się być mocniejszym i cięższym materiałem od waszego poprzedniego albumu „HEAVY POP”. Co o tym zdecydowało?

Wydało mi się, że „TOTAL” jest i cięższy, i lżejszy zarazem. Od początku chcieliśmy, aby numery heavy były jeszcze mocniejsze, a popowe – wręcz radiowe. Darowaliśmy sobie kombinowanie w obrębie jednej piosenki, zamiast tego postawiliśmy na większy rozstrzał między utworami w kontekście całej płyty.

Twoje partie wokalne na „TOTAL” są znacznie bardziej odważne niż na „HEAVY POP”. Co sprawiło, że pozwoliłeś sobie na taką mocną ekspresję?

O tym, że wydajemy płytę na Heavy Pop Fest, zdecydowaliśmy w styczniu bieżącego roku. W tym momencie większość piosenek wokalnie była w powijakach, a najpierw musiałem sobie jeszcze zbudować domowe studio, w którym to nagram. Było bardzo mało czasu. Poszedłem więc na żywioł, pozbyłem się jakichkolwiek kalkulacji i śpiewałem to, co w danym momencie przynosiła wena.

Pod względem tekstowym „TOTAL” to concept-album opowiadający o życiowych kryzysach. Skąd taki pomysł?

Zeszły rok okazał się być dla nas w jakimś stopniu okresem życiowego przesilenia. Każdy z nas musiał mocno powalczyć o samego siebie... również, a może właśnie przede wszystkim, z samym sobą. Stąd gra słów w refrenie jednej z piosenek: „Nie wiem, jak się teraz bić ze sobą mam”. Przy tym całym chaosie nikt nie zrobił sobie przerwy od zespołu, a próby, wspólne wyjazdy i koncerty stały się formą azylu, grupowej terapii. Dzięki temu nasze kryzysy przeżywaliśmy wspólnie, rozmawialiśmy, wspieraliśmy się.

Gdy zasiadłem do pisania tekstów, nie mogło być inaczej, po prostu spiłem nasze doświadczenia.

Na płycie roi się od gości z różnych krakowskich i małopolskich zespołów. Kogo zaprosiliście do współpracy?

Zaprosiliśmy Pawła Gawryłowicza i Brunona Lubasa z jazz-rockowych Opadów, naszych przyjaciół ze skawińskiego rap-corowego De alera, a także krakowskiego saksofonistę Leszka Nowotarskiego. Tę małopolską gromadę uzupełnili znakomici goście z Puław – Ania Tru i Grzegorz Napora z Domu Złego. Każdy nagrywał swoje partie u siebie w domu.

Płytę promuje utwór „Kole-dzy”, do którego nakręciliście wideoklip, krążąc samochodem po ulicach Krakowa. Dlaczego zdecydowaliście się na taki teledysk?

Teledysk jest bezpośrednim odzwierciedleniem tekstu utworu, który rozpoczyna się słowami „Rozmowy w aucie z tobą chcę”. Tak jak w piosence, podmiot liryczny zaprasza przyjaciół na przejażdżkę samochodem, podczas której przegadują swoje troski, problemy i zmartwienia. To również standardowy scenariusz naszych koncertowych wypraw po całej Polsce.

Wasi fani na pewno czekają teraz na kolejne koncerty z piosenkami z „TOTAL”. Gdzie i kiedy zagrać w Krakowie i w Małopolsce?

Mamy pewne plany koncertowe, ale nie są one jeszcze sprecyzowane. Zapraszamy na nasze social media, gdzie ogłaszać będziemy nowe daty. Na ten moment mogą zaprosić czytelników do krakowskiej Alchemii, gdzie w styczniu, jak co roku organizujemy karnawałowy „Koncert za 8 zeta”, na którym na pewno zagramy numery z nowej płyty.

FOKUS

• **Blisko 60 proc. Polaków** nie ma pojęcia, gdzie znajduje się najbliższy schron – wynika z sondażu IBRiS dla Wirtualnej Polski

POLITYKA

Ministra poza rządem i partią. Na własne życzenie. Kto zastąpi Pełczyńską-Nałęcz?

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz, była już ministra funduszy i polityki regionalnej, przez ostatnie miesiące głównie kontestowała albo wręcz krytykowała rząd, w którym sama zasiadała

Dorota Kowalska

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz, doniedawna szefowa Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, a obok tego przewodnicząca Polski 2050, odeszła z rządu. Teraz okazuje się, że znalazła się także poza partią, o czym w sobotę poinformował Szymon Hołownia.

– To dla naszego środowiska bardzo trudne, ale – wobec znanych faktów – niestety nieuniknione. Zarząd Polski 2050 podjął decyzję o usunięciu z partii Katarzyny Pełczyńskiej-Nałęcz za „działanie na szkodę partii oraz wbrew uchwałom organów statutowych partii” – napisał założyciel ugrupowania.

Trochę więcej światła na kulisy tej decyzji rzucił poseł Polski 2050 Michał Gramatyka. – Zarząd partii zdecydował w głosowaniu o ustaniu członkostwa Katarzyny Pełczyńskiej-Nałęcz ze względu na jej działanie na szkodę partii. Rezygnacja z rządu, rezygnacja z przewodniczenia partii to były ruchy, które nie były z nikim uzgodnione, które były wbrew uchwałom ugrupowania, w których potwierdzaliśmy istnienie koalicji 15 października. Uznaliśmy, że to są działania, które burzą wizerunek partii, psują jej dobre imię – powiedział w rozmowie z PAP Gramatyka.

Pełczyńska-Nałęcz na decyzję zarządu Polski 2050 zareagowała niemal natychmiast.

FOT. ADAM JANKOWSKI

O odejściu z rządu ministra funduszy i polityki regionalnej oraz liderka Polski 2050 poinformowała na platformie X

„Zostałam skazana na wygnanie za myślozbrodnię. Obiecuję recydywę dalszego wolnego myślenia. Drogi Szymonie, wiem, że się starasz. Ale kierownik i tak nie doceni. Tyle wtémacie” – napisała w mediach społecznościowych.

Powody decyzji ministrowi

Pełczyńska-Nałęcz o swojej decyzji o odejściu z rządu poinformowała jego członków, kolegów i koleżanki z partii w mediach społecznościowych.

„Odchodzę z rządu Donalda Tuska, bo wartości są dla mnie ważniejsze niż stołki” – wyjaśniła. Co może dziwić, bo głosowanie skończyło się tak, jak tego chciała.

Pełczyńska-Nałęcz podziękowała współpracownikom za wprowadzone zmiany i wspólne dokonania. „Przez prawie trzy lata zrobiłam z Wami maksimum tego, co mogłam. Zabraliśmy deweloperom dopłaty, daliśmy ludziom jawne ceny mieszkań. Mieszkania przestały drożeć, ruszyliśmy horrendalnie

niesprawiedliwy system podatkowy. KPO zainwestowaliśmy w 100 proc.” – wyliczyła. I dodała, że partię pozostawia „w rękach jej założyciela”, czyli Szymona Hołowni.

Pełczyńska-Nałęcz nie ma mandatu poselskiego, więc usunięcie jej z partii niczego w arytmetyce sejmowej nie zmienia. Wygląda też na to, że chwilowo była ministra znalazła się poza polityką. Chociaż swój wpis zakończyła dość zagadkowo.

„Widzimy się na szlaku. Znajdzie się na nim miejsce dla wszystkich. Rozkład jazdy jest znany” – stwierdziła.

Kto za Pełczyńską-Nałęcz

W mediach już ruszyła giełda nazwisk, kto mógłby zastąpić Pełczyńską-Nałęcz na stanowisku szefowej Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

W tym kontekście najczęściej wymieniana jest wiceminister obrony narodowej Magdalena Sobkowiak-Czarnecka. Obok niej pojawia się też nazwisko Elżbiety Bienkowskiej, która była w rządzie PO-PSL ministrem rozwoju regionalnego, wicepremierem oraz ministrem infrastruktury i rozwoju. Pełniła również funkcję komisarza Unii Europejskiej ds. rynku wewnętrznego i usług. Decyzję premiera poznamy pewnie lada dzień.

KRÓTKO

Poznań

Posel bez prawa jazdy na trzy miesiące

Posel Stowarzyszenia Rozwój Plus, były wiceminister rolnictwa, Ryszard Bartosik przekroczył prędkość w terenie zabudowanym i w konsekwencji stracił prawo jazdy na trzy miesiące. O zdarzeniu poinformował w sobotę sam poseł na swoim profilu w portalu społecznościowym. Przeprasił za swoje zachowanie. „Z pokorą przyjmuję mandat i zakaz prowadzenia auta na 3 miesiące. Chciałbym z tego miejsca bardzo przeprosić za swoje zachowanie” – napisał Bartosik.

Beskidy

Przegląd górskich kolei na Żar i Czantorię

Dziś rozpoczną się przeglądy techniczne kolei: linowo-terenowej na Żar w Międzybrodziu Żywieckim, a także kanapowej na Czantorię w Ustroniu. Nie działa też wyciąg na Mosorny Groń w Zawoi. Jak poinformowały Polskie Koleje Linowe, przerwa techniczna wyciągu kanapowego na Mosorny Groń potrwa do 27 listopada. Wagoniki kolei linowo-terenowej na Żar ponownie ruszą 7 listopada. Przegląd wyciągu na Czantorię potrwa do 4 grudnia. Turyści będą jednak mogli korzystać z tej atrakcji w weekendy.

Warszawa

Zarzut i areszt dla Hindusa za atak tasakiem

37-letni obywatel Indii, zatrzymany w czwartek w związku ze zdarzeniem przy ul. Nowogrodzkiej, usłyszał zarzut usiłowania zabójstwa. Ranił ostrym narzędziem swojego 58-letniego rodaka. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia przychylił się do wniosku prokuratury i zastosował trzymiesięczny areszt wobec mężczyzny.

FOT. ADAM JANKOWSKI

Absolutnie mamy pełne zaufanie do wszystkich swoich partnerów, zarówno jeżeli chodzi o lojalność, jak i współpracę w ramach koalicji 15 października

WŁODZIMIERZ CZARZASTY
Marszałek Sejmu

ŚWIDNICA

„Z partyzanta dzwonię”. Zarzut dla policjantki

oprac. Karolina Wrońska

Policjantka Katarzyna S. usłyszała zarzut poplecznictwa w związku z działaniami śledczymi w ZOO Łączna – poinformowała prokuratura.

Prok. Mariusz Pindera z Prokuratury Okręgowej w Świdnicy wyjaśnił, że kanwą dla postawienia zarzutu była nagrana rozmowa, w któ-

rej policjantka Katarzyna S. ostrzegła Marcina N. – podejrzanego właściciela ZOO Łączna o planowanej akcji policji i prokuratury w zoo. Rozmowa została publicznie udostępniona w internecie.

„W rozmowie Katarzyna S. mówi: »Ja mam nadzieję, że mnie pan gdzieś tam nie nagrywa, bo ja tak naprawdę z partyzanta dzwonię«” – przytoczyła treść rozmowy śledczy.

Podejrzana przyznała się do zarzutu i odmówiła składania wyjaśnień. Prokurator okręgowy w Świdnicy zastosował wobec niej środek zapobiegawczy w postaci dozoru policji oraz zawiesił ją w czynnościach służbowych policjanta. **PAP**

KOŚCIÓŁ

Biskupi o decyzji Sejmu w sprawie aborcji

oprac. Karolina Wrońska

Decyzja parlamentu w sprawie przepisów o przerywaniu ciąży może negatywnie wpłynąć na społeczne postrzeganie wartości życia i podważać tradycję obrony życia w Polsce – powiedział abp Tadeusz Wojda.

Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski zabrał głos w sobotę

po po zakończeniu 406. Zebrania Plenarnego.

– Każdy człowiek ma swoją godność i prawo do życia, do ochrony od chwili swojego poczęcia aż do naturalnej śmierci. Troska o życie, zwłaszcza bezbronnych dzieci nie-narodzonych, jest powinnością sumienia – powiedział abp Wojda.

Przewodniczący KEP odniósł się do wtorkowego głosowania w Sejmie nad zmianami przepisów o przerywaniu ciąży. Oceniał, że decyzja parlamentu może negatywnie wpłynąć na społeczne postrzeganie wartości życia i podważać tradycję obrony życia w Polsce.

PAP

IZRAEL

Wszystkie bramy Hebronu zostały zamknięte po ataku na izraelskich żołnierzy

oprac. Anna Nagel

Armia izraelska przesiedliła ok. 2,2 tys. palestyńskich mieszkańców Hebronu na Zachodnim Brzegu Jordanu – podała w sobotę telewizja Al-Dżazira, powołując się na burmistrza Jusufa al-Dżabariego.

Według palestyńskiej agencji informacyjnej WAFA od piątku przesiedlono ponad 200 palestyńskich rodzin. Władze regionalne ogłosiły w mieście stan wyjątkowy i powołały komitet zarządzania kryzysowego, aby pomóc przesiedlonym.

Wszystkie bramy prowadzące do i z Hebronu zostały zamknięte dla pojazdów – poinformowało Basma Radio, kanał w serwisie Telegram, z którego korzystają Palestynczycy, aby monitorować punkty kontrolne i blokady drogowe.

Izraelskie wojsko poinformowało, że żołnierze działali w dzielnicy Hebronu, w której mieszkali obaj zamachowcy. Według armii ok. 2 tys. mieszkańców tego obszaru należy do klanu powiązanego z palestyńską islamistyczną organizacją Hamas.

Palestynscy mieszkańcy obszaru, na którym działali żołnierze, będą mogli opuścić teren przez trzy wyznaczone punkty wyjściowe, po przesłuchaniu i kontroli bezpieczeństwa – poinformowało wojsko. Dodało, że „każda osoba, która wzbudzi podej-

żenia podczas kontroli, zostanie zabrana na przesłuchanie” – przekazał portal Times of Israel.

W piątek wojsko poinformowało, że operacja w Hebronie prawdopodobnie potrwa kilka dni i będzie „ograniczona do obszaru, z którego działali terroryści”. Napastnicy zginęli w piątkowej strzelaninie.

Podczas piątkowego ataku napastnicy wykorzystali jako osłonę budynki w pobliżu tymczasowego punktu wojskowego i otworzyli ogień do żołnierzy. W strzelaninie, która trwała ponad 20 minut, dwóch żołnierzy zginęło, a trzech zostało rannych. Hamas nie wziął na siebie odpowiedzialności za atak, ale go pochwalił i wezwał Palestyńczyków do dokonywania kolejnych. **PAP**

Izraelscy żołnierze patrolują północny punkt kontrolny w Hebronie

UKRAINA

Starlink ponownie działa bez ograniczeń. Zełenski dziękuje

oprac. Anna Nagel

Prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski potwierdził w sobotę, że zniknęły niedawne ograniczenia w działaniu terminali satelitarnych Starlink oraz ich wojskowej wersji Starshield.

– Najważniejsza wiadomość tego dnia: przywrócono działanie Starlinka i Starshielda przy takich prędkościach, jakie były możliwe przed wprowadzeniem wszystkich tych ograniczeń. Teraz prędkości odpowiadają naszym potrzebom – powiedział prezydent w nagraniu wideo.

Dodał, że przywracanie dawnego działania tych systemów rozpoczęło się ostatniej nocy, a już w godzinach porannych ich prędkości były wystarczające. – To bardzo

ważne, gdyż ma duże znaczenie dla naszej logistyki na froncie i obrony Ukrainy przed odrzutowymi (dronami) Shahedami – podkreślił.

Zełenski podziękował USA i wszystkim partnerom, którzy poważnie potraktowali sprawę ograniczenia działania Starlinka.

– Dziękuję wszystkim Amerykanom, wszystkim naszym partnerom, którzy potraktowali tę sprawę poważnie i rzeczywiście nam pomagają. Dziękuję kongresmenom, senatorom, wszystkim mediom, Departamentowi Stanu (USA) i prezydentowi (USA Donaldowi Trumpowi) – oświadczył Zełenski.

Doniesienia o ograniczeniu funkcjonowania Starlinków pojawiły się po oświadczeniu Trumpa, który 9 października ogłosił porozumienie z przywódcą Rosji Władimirem Putinem. **PAP**

WŁOCHY

Włosi protestowali przeciw wysokim kosztom życia

oprac. Anna Nagel

Tysiące osób protestowały w sobotę w największych włoskich miastach przeciw rządowi i wysokim kosztom życia. W Rzymie, Mediolanie i Turynie doszło do starć demonstrantów z policjantami.

Podczas sobotnich protestów zatrzymanych zostało 380 osób. Dzieci z nich trafiło do aresztu, a pozostałe – na komendy policji do wyjaśnienia, i tam zostały spisane. Tysiące policjantów przy wsparciu wojska patrolowały ulice miast.

W centrum Mediolanu grupa protestujących próbowała sforsować policyjne blokady podczas demonstracji z udziałem ponad około 10 tys. osób, w większości młodych. Niektórzy właściciele sklepów połączonych na trasie przemarszu zamknęli je z obawy przed starciami.

Około 200 studentów i uczniów uczestniczyło w wiecu przed mediolańskim Teatro Strehler. Na niesionych przez nich transparentach widniały hasła solidarności z protestującą młodzieżą we Francji.

Ogółem w stolicy Lombardii zorganizowano w sobotę kilka antyrządowych protestów.

Do starć z policją doszło w Rzymie w rejonie Koloseum, gdy manifestanci zmienili trasę i podeszli pod Łuk Konstantyna, gdzie przebywa zawsze wielu turystów. Wieczorem w centrum Wiecznego Miasta doszło do starć manifestantów z policją, która użyła hydrantów, by rozproszyć napierający tłum.

W Turynie protestowały setki osób. Tam również doszło do incydentów – policjanci zostali obrzuceni butelkami i petardami. Funkcjonariusze użyli pałek i gazu łzawiącego.

USA

800 mln dolarów dla ofiar molestowania

oprac. Anna Nagel

Archidiecezja nowojorska i pełnomocnicy około 1300 osób twierdzących, że padły ofiarą wykorzystywania seksualnego przez duchownych, zawarły ugodę opiewającą na 800 mln dolarów. Spory sądowe trwały ponad siedem lat.

O zawarciu porozumienia poinformowała w sobotę agencja Associated Press. Arcybiskup nowojorski Ronald Hicks potwierdził zawarcie

Włosi wyszli na ulice. W Turynie doszło do starć manifestujących z policją. Funkcjonariusze użyli pałek i gazu łzawiącego

W Bolonii demonstranci wznosili hasła przeciwko policjantom i rzucali petardami.

W Neapolu grupa protestujących nagrodziła brawami policjantów, gdy odsunęli kordon bezpieczeństwa o kilka metrów od trasy przemarszu. Demonstracja przebiegła spokojnie.

Wcześniej w sobotę mediolańska policja zatrzymała 30-letniego mężczyznę, założyciela tzw. Ruchu 17 Października, który po gwałtownych starciach w mieście w poprzednim tygodniu nawoływał na portalu społecznościowym do udziału w sobotnich demonstracjach. Postawiono mu zarzut podżegania do przemocy.

Media podały, że zatrzymanym jest 30-letni obywatel Włoch pochodzenia marokańskiego, badacz i były współpracownik jednej z największych krajowych gazet oraz think tanku ISPI.

Premier Giorgia Meloni na X podziękowała siłom porządkowym, które „pracowały, aby zapewnić obywatelom bezpieczeństwo i prawo do pokojowego demonstrowania mimo prób podejmowanych przez część (...) osób, by sprowokować starcia i niepokoje”. „Prawo do demonstrowania musi być zawsze zapewnione, podobnie jak prawo obywateli do bezpiecznego życia w ich miastach” – dodała szefowa rządu.

Przypomniała, że w minionych dniach rząd uchwalił dekret, by „zapewnić państwu skuteczniejsze narzędzia do zapobiegania przemocy i uniemożliwienia, by przestępcy mogli podpalić całe miasta”. Dekret przewiduje wysokie kary za udział w aktach przemocy podczas manifestacji oraz możliwość prewencyjnego zatrzymania także osób nieletnich. Za szkody powstałe w wyniku aktów wandalizmu, których się dopuszczają, będą płacić ich rodzice. **PAP**

WYWIAD

Vincent Severski: To jest casting na dywersantów. Nawet lepiej, jeśli wpadną, bo nie trzeba będzie im płacić

Chodzi o sianie zamętu i dywersję. Liczy się cel. Nawet jeżeli zamach się nie uda, sam fakt, że podejmowano próby i że takie zagrożenie istnieje, już jest pewnym osiągnięciem – mówi emerytowany oficer wywiadu i autor książek szpiegowskich Vincent Severski

Anita Czapryn

Odwołam się do Pana doświadczeń pracy w służbach wywiadowczych i zapytam, jak patrzy Pan na to, w jaki sposób rosyjskie służby werbują dziś ludzi przez internet? Co jest nowe, a co rozpoznaje Pan ze swojego dawnego zawodu?

Właściwie samo zjawisko werbowania przez internet tego rodzaju paradywersantów, ludzi do zadań specjalnych czy jakichś konkretnych przedsięwzięć jest nowe. Wcześniej nie istniało, dlatego że nie było takich problemów. Ta wojna jest czymś zupełnie nowym i niesie zupełnie nowe wyzwania. Zresztą, jak sobie przypominamy, Rosjanie nie wykorzystują tej metody od początku wojny. Pojawiła się w ostatnim czasie, ponieważ dotychczasowe formy działania nie spełniały swoich celów, nie pozwalały realizować zadań. W trakcie wojny służby też się uczą, rozwijają, szukają nowych możliwości. Nie udało się błyskawicznie pokonać Ukrainy, więc trzeba uderzać także w jej zaplecze, czyli w nas, to znaczy w kraje, które ją wspierają. Powiedziałbym jednak, że nie jest wielkim zaskoczeniem, że tak się dzieje, bo pole do działania w tym obszarze było oczywiste. Rosjanie od lat ostro działają w internecie i wykorzystują cyberprzestrzeń, jeżeli nie do werbowania dywersantów, to do inspirowania różnych działań, dezinformacji. Doskonale sobie w tym świecie radzą.

Jak znajdują ludzi gotowych wykonać takie zlecenia? Czy przypomina to sposób, w jaki Pan pozyskiwał współpracowników?

Ale myśmy tego nie robili. To nie jest modus operandi naszych służb. To, na tyle, na ile wiem, w ogóle nie jest modus operandi służb europejskich czy państw demokratycznych. Myślę, że to w tej chwili rosyjska specyfika. Tych ludzi się nie typuje. Oni odpowiadają na swego rodzaju ogłoszenia. To jest casting na dywersantów.

Jak wygląda taki casting?

Po prostu w internecie pojawia się informacja: „Szukamy chętnych do zarobku. Ciekawa robota za granicą. Płacimy dwa tysiące dolarów”. Tak to sobie wyobrażam: daje się takie ogłoszenie i zaraz zgłasza się pięć tysięcy albo pięćset osób. Spośród nich wyławia się chętnych. Może być tak, że zgłasza się pięć tysięcy, wybiera się pięciuset, a do wykonania zadania nadaje się tylko pięciu. Albo nawet żaden. Trudno mi powiedzieć, bo trzeba byłoby oprzeć się na badaniach, a przecież nikt takich badań nie robi. Mówię o tym, jak sobie wyobrażam, że mogłoby to działać w taki sposób, jak wyławia się takich ludzi. Przypuszczam, że tak było z Turkami podejrzanymi o podpalenie infrastruktury stacji Starlink. Nie ma znaczenia, kto się zgłosi: Turek, Ukrainiec, Białorusin, może być Polak, nie ma problemu. Chodzi o sianie zamętu i dywersję. Liczy się cel. Nawet je-

żeli zamach się nie uda, sam fakt, że podejmowano próby i że takie zagrożenie istnieje, już jest pewnym osiągnięciem. Oczywiście zadania dywersyjne mają różny stopień skomplikowania. Na przykład dron z materiałami wybuchowymi na lotnisku w Lipsku, to już była, moim zdaniem, bardzo zaawansowana robota GRU czy Specnazu. Przypuszczam, że amatorzy raczej tego nie zrobili, bo tam był prawdziwy ładunek. Ale też nie chodziło o to, żeby wysadzić te samoloty. Chodziło o to, żeby postawić na nogi niemieckie służby i wszystkich Niemców pod hasłem: „Patrzcie, możemy wam to zrobić. Jeszcze tego nie zrobiliśmy, ale jak będziemy chcieli, to wysadzimy wam samoloty na lotnisku”. To jest element wojny. Ci dywersanci, tak ich nazwijmy, są elementem wojny psychologicznej. Nie chodzi przecież tylko o wyrządzanie rzeczywistych strat, ale o szerzenie niepokoju, paniki, niechęci, o dzielenie społeczeństwa. Bo jedni będą mówić: „Trzeba coś z tym zrobić”, a inni powiedzą: „Trzeba coś zrobić z tymi Ukraincami”. I tak to działa.

Po zamachu na ukraińskiego aktywistę i wolontariusza Serhija Sternenkę pojawiła się relacja, że podejrzanego przedstawiano go jako człowieka pracującego dla FSB. Można tak zmienić komuś obraz drugiej osoby, żeby uznać przemoc wobec niej za słuszną?

No oczywiście. Przypuszczam, że bardzo często, kiedy rekrutuje się ludzi przez internet, nie wygląda to tak, że na końcu mówi się człowiekowi: „Słuchaj, jesteśmy z FSB i tak naprawdę chodzi o to i o to”. Nie, nie. Tych ludzi często do końca utrzymuje się w nieświadomości. To zwykle prości, prymitywni ludzie, którzy chcieli pieniędzy. Przypuszczam, że oni może nawet nie zastanawiają się nad tym, co robią. Są manipulowani. Przecież ludzie ze służby, która to robi, czy jest to SWR, czy GRU, ci siedzący po drugiej stronie komputerka, są zawodowcami najwyższej klasy. Używają prymitywnych metod, ale dobrze wiedzą, czego i dlaczego używają. Potrafią się nimi posługiwać. Nic nie dzieje się przypadkowo. To ludzie wyćwiczni w sztuce manipulacji.

Ludzi pozyskanych do takich zadań nazywa się „jednorazowymi agentami”. Co ta jednorazowość oznacza dla wykonawcy zlecenia?

Ważne, żeby podpalił, spróbował podpalić albo coś wysadzić. A jeśli sprawa się wyda? Każde rozwiązanie dla Rosji jest korzystne. Oni doskonale zdają sobie sprawę, że werbując do takich zadań amatorów, muszą liczyć się z tym, że może się to zakończyć porażką. Że ci ludzie wpadną. Ale efekt jest taki, że my, i ty, i ja, o tym rozmawiamy. Bo groźba jest realna. Oni grożą nam naprawdę. A co się potem stanie z wykonawcami? Nawet lepiej, jeśli wpadną, bo nie trzeba będzie im płacić. Chodzi o pokazanie, że zagrożenie jest realne. To są samobójcze bomby jednorazowego użytku. Ważne, żebyśmy o tym mówili. Żeby ludzie się bali.

Kiedy czyta Pan o podpaleniu, próbie sabotażu czy serii alarmów, co każe Panu podejrzewać operację rosyjskich służb?

Wszystko. Albo przyjmijmy w sumie dość banalną odpowiedź: wszystko, co przynosi korzyść Rosjanom, to teren, na którym podejrzewamy, że oni po prostu działają. Rosyjskie służby specjalne to kilkadziesiąt tysięcy dobrze przygotowanych, wyszkolonych profesjonalistów. Wykorzystują absolutnie wszystkie elementy naszego życia społecznego, politycznego i gospodarczego, w których mogą dostrzec jakąś korzyść. Nie mówię, że wszystkie te zdarzenia inspirowane. Niektóre inspirowane, ale bardzo wiele zdarzeń to zjawiska naturalne, które występują niezależnie od tego, czy Rosja jest, czy jej nie ma. One zawsze były. Rzecz w tym, że w dobie cyberprzestrzeni istnieją ogromne możliwości wpływu na nie, inspirowania ludzi do określonych postaw i zachowań, namawiania ich, tworzenia całej

otoczki psychologicznej. Rosjanie już przygotowują swoje potężne siły do walki przy pomocy sztucznej inteligencji. To następny etap, w który już wchodzi. Niedługo to pocujemy. Problem polega na tym, że mogą nam szkodzić w cyberprzestrzeni, bo u nas jest wolność w internecie. Jesteśmy państwami demokratycznymi i mamy tę wolność. Z cyberświata wynikają zagrożenia, takie jak ostatnie wydarzenia związane ze szkołami.

Tomasz Siemoniak mówił o sprawdzaniu rosyjskiego wątku w sprawie fałszywych alarmów i dezinformacji wokół szkół, aktów nożowników. Jak Pan ocenia możliwość rosyjskiego wpływu na te wydarzenia?

W pełni zgadzam się z ministrem Siemoniakiem. Dodałbym, że przemoc w szkołach była zawsze. Dzieci z nożami zawsze przychodziły. Takie zdarzenia miały miejsce nie tylko w Polsce, ale w szkołach na całym świecie. Zawsze coś takiego się zdarzy. Problem polega na tym, że przeciwnik wykorzystuje to zjawisko w odpowiedni, propagandowy sposób, uderzając na przykład w państwo. Za pośrednictwem botów, trolli szerzy informacje: „To Ukrainiec”, podsuwa inne tropy albo przekonuje: „To państwo jest winne”. Ci dżentelmeni, którzy siedzą po drugiej stronie komputera, mają przygotowane algorytmy i wiedzą, co podsyłać do dyskusji, jak aktywizować społeczeństwo. To nie znaczy, że będzie to trwało przez wieki, bo to zjawiska krótkotrwałe. Mają duży potencjał emocjonalny w krótkim czasie. Już widać, że temat szkół słabnie, prawda? Temat Wołynia też trochę osłabł. Wcześniejsze tematy i zjawiska również. Ale kiedy robi się to stale, permanentnie, to społeczeństwo długo jest na haju. I najważniejsze, żeby na tym haju było do wyborów. Dopiero ta kwintesencja działań jest obliczona na podjęcie decyzji politycznej przez obywateli, którzy wcześniej zostali nakręceni w różnych sprawach.

Dzieci porozumiewają się na platformach do gier, które trudno kontrolować, takich jak zablokowany w Rosji Roblox. Czy rosyjskie służby mogą wykorzystywać takie miejsca do pozyskiwania młodych ludzi?

No, właśnie, w Rosji wszystko jest pod kontrolą. Rosja to specjokracja. Jedyne państwo na świecie, w którym rządzą służby specjalne. Mają nawet własnego prezydenta. Tam nic nie dzieje się spontanicznie. Nie ma żadnej wolności. Wszystko jest odpowiednio zagospodarowane przez władzę.

FOT. 123RF

Vincent Severski: W dobie cyberprzestrzeni istnieją ogromne możliwości wpływania, inspirowania ludzi do określonych postaw i zachowań, namawiania ich, tworzenia całej otoczki psychologicznej

Społeczeństwo jest manipulowane, indoktrynowane. Koniec.

U nas nastolatek powie rodzicom: „Wy mnie nie rozumiecie, a w internecie znalazłem kogoś, kto mnie rozumie”. Jak odróżnić zwykły bunt od sytuacji, w której ktoś zaczyna przejmować wpływ na dziecko?

Mówimy tu już o naturalnym zjawisku, które wynika w ogóle z istnienia społeczności internetowej. Powiedziałem, że to nie znaczy, iż służby są źródłem tego rodzaju działań. To, wydaje mi się, naturalne zjawisko, któremu podlegają dzieci. A dorośli nie podlegają? Dorośli również. Dzieci oczywiście w innym wymiarze, bo są jeszcze nieukształtowane, emocjonalne, ale dorośli przecież też. Kiedy nasza rozmowa zostanie opublikowana w internecie, pojawia się pod nią komentarze. Oprócz masy rosyjskich trolli swoje opinie będzie wyrażała masa ludzi, którzy po prostu są skolowani. Ująłbym to w ten sposób: do tej pory były dwa podstawowe filary wychowania dzieci. Kiedyś był jeden. Dom. Później pojawiła się szkoła, a teraz doszedł internet. Mamy trzy filary i w każdym z tych obszarów konieczne są ograniczenia. W domu młodzież ma ograniczenia, w szkole ma ograniczenia, w internecie też musi je mieć. Może za dwieście albo pięćset lat pojawi się kolejne zjawisko. Wcześniej była jeszcze ulica, która wychowywała, ale to inna sprawa.

Nawiążę do tego, że dorośli również podlegają takim wpływom. Nawet wśród

swoich facebookowych znajomych widzę osoby, które w tak zwanych mediach społecznościowych udostępniają treści podsycające strach, napięcia, niechęć do Ukraińców czy uchodźców. Psycholożka Aleksandra Piotrowska stwierdziła ostatnio przy okazji udzielanego mi wywiadu, że to ludzie, którzy czują się ważniejsi, gdy mają coś do powiedzenia o tego rodzaju dramatach. Jak więc odróżnić kogoś, kto wyraża własne poglądy, choćby ostro krytykował państwo, od człowieka, którego działania wykorzystują obce służby? Kiedy można postawić takie podejrzenie?

Bardzo trudno mi na to pytanie odpowiedzieć. Fachowcy, którzy operują w tym świecie, czasami potrafią odróżnić rosyjskie trolle, w jakimś sensie je wyłapać, ale to nieliczni ludzie, którzy mają wyrobione oko i ucho na tego typu zjawiska. Myślę, że 90 procent społeczeństwa w ogóle tego nie łapie. Podobno wśród osób bardzo aktywnych w cyberprzestrzeni są ludzie, którzy w miejscach publicznych mają problem z wyrażaniem swoich poglądów i emocji. To ciekawe: w internecie mają radykalne poglądy, a kiedy przychodzi do czegoś w rzeczywistości, siedzą cicho. Ale ja jednak nie potrafię odróżnić prawdziwego trolla od człowieka zainspirowanego czy człowieka zmanipulowanego.

Po atakach na centra danych Yandexu wielu ludzi uwierzyło, że z internetu znik-

nęły rosyjskie boty propagandowe.

Tak, to był fake news. Bardzo dobry, bardzo mi się podobał. Powinniśmy też walczyć z nimi ich metodami, bo to element walki propagandowej. Oni przecież przemycają nam tutaj najróżniejsze kłamstwa, karmią nas nimi. Warto od czasu do czasu odbić piłeczkę, nawet takimi metodami. Dużo ludzi w to uwierzyło i bardzo dobrze.

Ta wiadomość bardzo ucieszyła wielu ludzi. Niektórzy nawet zauważyli, że poprawiła się atmosfera w komentarzach.

Świetne zagranie, naprawdę, bardzo mi się to podobało. Okazuje się, że my też możemy walczyć z nimi takimi metodami.

W czym rosyjskie służby są dziś przeceniane?

Nie możemy patrzeć na to w ten sposób, że są przeceniane. Ja tak na to nie patrzę. To bardzo dobre, mocne służby, dobrze dofinansowane, z dobrze przygotowanymi ludźmi, zdeterminowane do działania. W dodatku działają w warunkach wojennych, a więc dochodzi do tego ważny element motywacyjny. Poza tym mają interes w tym, żeby w nas uderzać, podejmować ofensywę na naszym kierunku. Oczywiście walka wywiadów nie wygląda tak, że my się bronimy, a oni tylko atakują. My też atakujemy. Ale ogólne uwarunkowania strategiczne są takie, że to oni mają interes w ataku, w natarciu. Zresztą dobra, mądra obrona bywa czasem lepsza niż kontruowanie. Nie wolno ich jednak nie

doceniać. Kto się śmieje z Rosjan, sam sobie szkodzi.

W debacie o bezpieczeństwie Polski często słyszymy zapewnienia, że świetnie sobie radzimy. Czy dostrzega Pan coś, czego ludzie zajmujący się bezpieczeństwem nie chcą przyjąć do wiadomości?

Nie widzę tego. Problemem jest dezinformacja w sieci. To odrębna kwestia, która nakłada się na podziały polityczne w Polsce. Stosunek do rosyjskiej inspiracji, dezinformacji i manipulacji trochę przebiega po linii politycznej. Ci, którzy biją w Berlin, Brukselę, Ukrainę, najczęściej w ogóle nie mówią o Rosji. A jeśli czasami się wypowiadają, to krytykują ją bardzo nieśmiało. Tymczasem wszystkie tego rodzaju postawy de facto służą interesom Kremla. Powiem więcej: nawet jeżeli polityk przeklina Putina i odsądza go od czci i wiary, ale jeszcze głośniej krzyczy, że zagrożenie widzi w Berlinie czy Brukseli, de facto już przynosi korzyść Kremlowi. Co do tego nie mam absolutnie żadnych wątpliwości. Łatwo więc wyobrazić sobie, gdzie przebiega linia podziału: zgodnie z tym, jak poszczególne ośrodki polityczne ustawiają się wobec tego problemu. Przecież mamy w Polsce jawnie prorosyjską partię, jawnie prorosyjskie ugrupowania i stowarzyszenia. Wcale nie kryją, że podoba im się Władimir Władimirowicz i to, co robi. Kiedy dobrze się przyjrzeć, wychodzi prawie 20 procent elektoratu. Jednym bardzo się to podoba, a innym przynajmniej nie przeszkadza. A to na jedno wychodzi. Tymczasem 20 procent elektoratu może już zdecydować o losach kraju.

Jak na tym tle ocenia Pan stanowisko prezydenta?

Widziałem, że, zdaje się, ktoś od prezydenta niedawno z Rodakami Kamratami się kamratał. Nie podoba mi się, że prezydent nie zajmuje w tej sprawie zdecydowanego, wyraźnego stanowiska. A powinien, jest prezydentem naszego państwa. Trzeba bardzo wyraźnie napiętnować rosyjskie trolle, zarówno tych świadomych, jak i manipulowanych, nieświadomych. Jasno wskazać, kto źle służy Polsce.

Czy Rosjanom potrzebni są w Polsce ludzie, którzy lubią Rosję? Czy wystarczą im tacy, których wściekłość na własne państwo zaslepią do tego stopnia, że przestają pytać, komu służy ich działanie?

Wychodzę z założenia, że naszym przeciwnikiem jest reżim, a nie ludzie. Przeciwnikiem jest reżim kremlowski. Ludzie w Rosji są zindoktrynowani, zmanipulowani, oszukani. Gdyby w Polsce

jedna partia rządziła tyle lat, też by tak było. Też można byłoby zrobić ludziom wodę z mózgu. Natomiast powiem wyraźnie: Rosję mogą zmienić tylko Rosjanie. To oni mogą podjąć się tego wielkiego dzieła, zmienić ten kraj. Nikt z zewnątrz tego nie robi, tylko oni sami. Dlatego nie zapominajmy o tym: mogą to zrobić Rosjanie.

Założmy, że czyta nas ktoś, kto przyjął podejrzenie i właśnie zrozumiał, dla kogo mógł pracować. Bo się zgłosić, bo zrobił już coś złego. Co by mu Pan powiedział?

Niech się zgłosi, niech nie czeka, bo i tak wpadnie. Tylko mu się wydaje, że można to ukryć. Z tego, co obserwuję, patrząc na te wydarzenia i akty dywersji, nasze służby działają bardzo dobrze. Bardzo dobrze. Proszę zauważyć, że dwóch Turków podejrzanych o podpalenie stacji Starlink wyłapaliśmy w Niemczech. Dzisiaj nie tylko przeciwnik działa w cyberprzestrzeni. My też tam jesteśmy i potrafimy to obserwować.

W listopadzie ma się ukazać Pana nowa książka. Opowiada Pan w niej o tym, co dzisiaj się dzieje na świecie?

To książka o wojnie ukraińsko-rosyjskiej. Chciałem opowiedzieć więcej o problemach ukraińsko-rosyjskich, bo wydaje mi się, że w Polsce ludzie w ogóle nie mają pojęcia, o co chodzi w tej wojnie.

Jako pisarz może Pan pokazać myśli bohatera. Czy dzięki temu lepiej rozumie Pan ludzi, czy może dziś ostrożniej ich ocenia?

Bardziej uważam z oceną. Zachowuję większy dystans. Stawiam więcej pytań, niż udzielam odpowiedzi. Nigdy w swojej twórczości nie próbowałem tłumaczyć, jak jest. Staram się pytać, jak mogłoby być, gdyby było lepiej, gorzej albo inaczej.

FOT. BARTEK SYTA

Vincent V. Severski

To pseudonim pisarski Włodzimierza Sokołowskiego, emerytowanego pułkownika wywiadu. Pełnił służbę wywiadowczą 26 lat, z czego prawie połowę poza Polską. Po 1990 roku przeszedł przeszkolenie w USA przez CIA.

POLITYKA

Brzydki zapach drugiej Jałty unosi się nad światem

-Koniec wojny w Ukrainie jest coraz bliższy. Obie strony są fizycznie, psychicznie i finansowo tak poważnie wyczerpane, że muszą usiąść do rozmów - mówi prof. Piotr Mickiewicz, politolog, ekspert od konfliktów zbrojnych

Tomasz Chudzyński

Putin proponuje trójsstronną rozmowę Trumpowi i Xi Jinpingowi o zakończeniu wojny w Ukrainie, a za pewne i nowym podziale świata na strefy wpływów. Brzydko pachnie „druga Jałta”?

Brzydko pachnie, żeby nie powiedzieć dosadnie - śmierdzi. Natomiast do drugiej Jałty jest daleko z bardzo prozaicznego powodu. Pamiętamy, że Jałta była spotkaniem zwycięzców drugiej wojny światowej. A tu mamy do czynienia z uzurpatorem, który rozmowy o innym państwie, o podziale panowania nad światem proponuje dwóm liderom państw znacznie potężniejszych od tego, którym sam rządzi. Nie ma w tej koncepcji nawet 30 procent siły oddziaływania, którą miała wielka trójka w czasie drugiej wojny światowej.

Do spotkania nie dojdzie? A jeśli już dojdzie, to niczego nie ustalą?

A nawet jeśliby coś ustalili, to co dalej? Decyzje z takiego trójsstronnego szczytu musiałyby być zaakceptowane przez Ukrainę, przez Europę, przez społeczność międzynarodową... Wiadomo, że tego nie zrobią, nikt nie zechce się poddać. Mamy ONZ, co prawda słabe, ale Karta Narodów Zjednoczonych wciąż obowiązuje, z zapisami o ochronie granic państw, suwerenności, pojęciu wojny sprawiedliwej... Pytanie jest też, co miałyby tu zyskać Chiny? Dziś trzymają się z boku tego konfliktu, a musiałyby zaangażować się jako gwarant ewentualnego porozumienia pokojowego... Myślę, że do takiego spotkania może dojść. Natomiast z wielkiej burzy będzie mały deszcz, aczkolwiek konsekwencje polityczne, zwłaszcza dla Stanów Zjednoczonych, będą olbrzymie i negatywne.

Cały autorytet wolnego świata, zasadzający się na Stanach Zjednoczonych, po prostu padłaby w tym momencie. Wiarygodność amerykańska jako sojusznika...

Właśnie. Zadają sobie takie pytania, którego w Polsce nie zadaje sobie chyba nikt. Co powiedzieliby na jakiegokolwiek ustalenia między Trumpem, Putinem a Xi sojusznicy Stanów Zjednoczonych, zwłaszcza ci, którzy są Stanom Zjednoczonym potrzebni? Na przykład taka Korea

FOT. PAP/EP

- Uważam, że emocje w Trumpie może nie tyle opadną, ale zmieniają się po wynikach wyborów połówkowych w USA - mówi prof. Piotr Mickiewicz

Południowa? Co z Filipinami, które są w tej chwili najważniejszym partnerem politycznym Waszyngtonu na Pacyfiku, jeśli chodzi o rywalizację z Chinami? Filipiny, zauważyliśmy, wykonują taką „brudną robotę” działań skierowanych przeciwko Chinom, zwłaszcza w kwestiach roszczeń na Morzu Południowochińskim. I co z Tajwanem? Czy dzisiejsi sojusznicy Stanów Zjednoczonych, widząc, jak instrumentalnie traktuje Trump Ukrainę, będą chcieli nadal wiązać swoje losy z amerykańską polityką?

Jak taki podział świata na wpływy mógłby wyglądać? Czysto hipotetycznie: Putin chciałby Europy aż do granicy Niemiec? Chiny - wiadomo, Tajwan plus całość Morza Południowochińskiego...

Putin gra o Europę, owszem, zwłaszcza o Europę południowo-wschodnią, czyli basen Morza Czarnego plus cały pas, który nazywamy umownie w polityce europejskiej Trójmorzem. Chciałby też wziąć Arktykę, i tu rodzą się pierwsze spory. Trump się na to nigdy nie zgodzi. Putin chciałby też Azję Środkową, na co nie zgodzi się Xi, bo jest to obszar chińskich interesów. Chiny chciałyby mieć z kolei wpływ w Arktyce, na co nie mogą zgodzić się ani Trump, ani Putin.

Jest jeszcze Afryka. Łakomy kasek...

Oczywiście, każdy z tych graczy chciałby mieć przewagę i na tym kontynencie. Widzimy zatem wyraźnie, że podział świata na strefy wpływów, o którym chce rozmawiać gospodarz Kremla z Chinami i Stanami Zjednoczonymi, byłby bardzo trudny. Powiedzmy sobie szczerze: jakiegokolwiek porozumienie dotyczące nowego ładu globalnego jest mało prawdopodobne ze względu właśnie na różnice interesów.

Zbliżenie prezydenta Stanów Zjednoczonych z Putinem - zapowiedzi zdjęcia części sankcji, zakup paliw z Rosji, jednoczesne potępienie prezydenta Ukrainy - wywołuje zdumienie i oburzenie nie tylko w Europie. Krytykuje takie kroki nawet spora grupa przedstawicieli Partii Republikańskiej, którą przecież Donald Trump reprezentuje.

Mam ryzykowną tezę. Uważam, że emocje w Trumpie może nie tyle opadną, ale zmieniają się po wynikach wyborów połówkowych, które zdecydują o kształcie Kongresu Stanów Zjednoczonych. Trump w tej chwili próbuje na siłę odwrócić uwagę przeciwnego Amerykanina od sytuacji wewnętrznej, tworząc wroga, czyli Zełenskigo. Zgodnie z tą narracją mówi, że stara się za wszelką cenę rozwiązać sytuację, a prezydent Ukrainy w tym „przeszkadza”. Konferencje prasowe Trumpa ostatnio są właściwie świadomymi kłótniami z dziennikarzami po to, aby nie zadawali trudnych, a wręcz żadnych pytań. Mówi: wygrywam wszystkie wojny, za chwilę będzie lepiej, głosujcie na mnie, bo reszta to są nieudacznicy. Republikanie widzą, że te działania wpływają negatywnie na znaczną grupę elektoratu. Jeżeli poparcie dla prezydenta wynosi dziś trzydzieści procent, to zwycięstwa to nie daje. Oczywiście różne czynniki decydują o głosowaniu w poszczególnych stanach i nie możemy mówić, że Trump i Republikanie już przegrali, ale coraz więcej wskazuje, że wielu kongresmenów republikańskich nie obroni mandatu. Nie sądzę też, by chcieli utrzymać swoje poparcie dla tzw. kulawej kaczki, którą Trump może się stać po wyborach połówkowych. I oczywiście pamiętać trzeba, że znaczna grupa Republikanów zwyczajnie potępia działania Rosji i stoi na stanowisku, że sankcje przeciw Putinowi trzeba utrzymać w mocy.

Mam poczucie déjà vu - powtórki z kłótni w Gabinetach Owalnym z lutego 2025 roku. Wydawało się wtedy, że wsparcie Stanów Zjednoczonych dla Ukrainy się skończy definitywnie. Potem jednak doszło do ocieplenia. Dziś Zełenski grzeczny nie jest i na krytykę ze strony Trumpa odpowiada w oświadczeniach i mediach społecznościowych bez pardonu. Czy Ukraińcy już się nauczyli, mówiąc kolokwialnie, obsługi Trumpa?

Oczywiście, że się nauczyli, podobnie jak uczą się tego w Europie. Natomiast kwestia jest nieco inna. Zełenski nie ma już nic do stracenia. Podam przykład. W czasie niedawnego Warsaw Security Forum rozmawiałem z kilkoma Ukraińcami na samej konferencji, ale najciekawsze wnioski przyniosła rozmowa z ukraińskim taksówkarzem, uchodzącą za Donbasu. On mi powiedział: „Oddajmy tym Ruskim ten Donbas. Damy sobie radę bez tego. 12 lat temu zabrali nam Krym i co? Żyjemy”. Zmęczenie wojną Ukraińców, brak perspektyw, obawa o przyszłość, o zdrowie i życie, utrata majątku, możliwości pracy, zwyczajnej egzystencji zaczyna odgrywać dość istotną rolę. Ono przynosi może nie akceptację utraty tych terytoriów, ale uznanie, że konieczne jest rozpoczęcie rozmów pokojowych, co wiązać się będzie z ustępstwami terytorialnymi. Pamiętajmy, mówimy o trwającym pięć lat systematycznym niszczeniu całej struktury pozwalającej na funkcjonowanie społeczeństwa. Zełenski o tym wie, natomiast chce mieć jak najlepszą pozycję negocjacyjną. Dlatego będzie się stawiał, by nie powstało wrażenie, że został przymuszony do kapitulacji.

W minionym tygodniu odbyła się runda negocjacji pokojowych. W Oslo Zełenski rozmawiał z Witkoffem, który później pojechał z ustaleniami do Moskwy.

Negocjacje się toczą. Rozmowy w Oslo mają pewien ciekawy aspekt. W rozmowach uczestniczyli prezydent Finlandii i premier Norwegii - przedstawiciele dwóch najważniejszych państw uwzględnianych w polityce arktycznej Stanów Zjednoczonych, czyli wypychania Chińczyków i ograniczania pozycji Rosji w Arktyce. Finowie, przypominać, zapewniają likwidację dziury strategicznej Stanów Zjednoczo-

nych, jaką są lodołamacze. Amerykanie kupili praktycznie trzyletnią produkcję fińską tego typu specjalistycznych statków, która pozwoli im wypłynąć na Ocean Arktyczny, a nie tylko nad nim latać. Norwegowie z kolei pilnują wyjścia na Atlantyk floty rosyjskiej. Poza tym Chińczycy oferują zarówno Norwegii, jak i Finlandii pokaźne przychody za wyrażenia zgody utworzenie na ich terytorium lądowej nitki Polarnego Jedwabnego Szlaku z otwarciem portu w Kirkenes. Mamy zatem pewien ukryty przekaz z Europy do Trumpa: pamiętaj, że musisz się z nami liczyć, bo robimy wspólnie politykę arktyczną.

Poza tym wiadomo powszechnie, że prezydent Finlandii jest szczególnie ceniony przez Trumpa za wspólną pasję, jaką jest golf. Nie jest to bez znaczenia w kontekście łagodzenia wybuchów amerykańskiego prezydenta.

Zgadza się. Ważne, że Europa może mieć swoich przedstawicieli na rozmowy pokojowe dotyczące zakończenia wojny w Ukrainie czy, generalnie, związane z architekturą bezpieczeństwa na świecie.

Jaką rolę powinna pełnić Polska w tej grze?

Uczestnika rozmów w ramach Unii Europejskiej, narzucającego swoje stanowisko Wspólnocie, przekonując państwa europejskie do konieczności pomocy Ukrainie. Natomiast musimy jeszcze uwzględnić czynnik wewnętrzny zarówno polski, jak i ukraiński, oraz całą tę reorientację polityków zachodniej Ukrainy na czynnik nacjonalistyczny. Czyli całe to fetowanie UPA, w czym bryluje władza obwodowa lwowskiego. Musimy pamiętać, że każda decyzja gloryfikacji ukraińskich nacjonalistów stanowi osłabienie możliwości oddziaływania polskiej polityki wobec Ukrainy. Nie mamy innego wyjścia - musimy w stosunkach bilateralnych odnosić się do zbrodniczej działalności UPA wobec Polaków w czasie drugiej wojny światowej.

Czy zbliża się koniec wojny w Ukrainie?

Myślę, że tak. Może nie nastąpi to do końca roku, ale termin zakończenia jest bliski - może połowa przyszłego roku? Widać, że obie strony są fizycznie, psychicznie i finansowo tak poważnie wyczerpane, że muszą usiąść do rozmów.

Dom, otoczenie budowa i remonty

PARTNER DODATKU

Trwałość, estetyka i nowoczesność

Niezawodne dachówki cementowe **swissporTON**
we współczesnym budownictwie

● Dachówka cementowa łączy trwałość, bogactwo form i korzystną relację jakości do ceny. Marka swissporTON oferuje cztery modele – KAPSTADT, KIOTO, GÖTEBORG i BREMA – dzięki którym pokrycie dachu można dopasować zarówno do nowoczesnej bryły, jak i do tradycyjnej architektury.

Marka z tradycją
swissporTON zadebiutowała na europejskim rynku 7 września 2025 roku i kontynuuje tradycję marki CREATON. Zmiana dotyczyła jedynie nazwy – zachowane zostały wysokiej jakości standardy produkcji oraz dotychczasowe parametry techniczne modeli

cementowych. Dachówki cementowe niezmiennie powstają w zakładach w Olkuszu i Chojnicach, a producent swisspor Polska udziela na nie – na określonych warunkach – do 30 lat gwarancji.

Płaska forma dla współczesnych domów
KAPSTADT to płaska dachówka o prostych, czystych liniach, która dobrze wpisuje się w estetykę nowoczesnych budynków. Wysoka precyzja wykonania podkreśla jej geometrię, a odpowiednie proporcje ułatwiają planowanie pokrycia i ograniczają ilość odpadów podczas montażu. Płaska dachówka komponuje się z najpopularniejszymi ma-

teriałami elewacyjnymi, dlatego sprawdza się na dachach domów jednorodzinnych o minimalistycznej bryle. Oryginalną alternatywą dla dachówki płaskiej jest KIOTO. Dachówka cementowa o opatentowanym i jedynym na rynku takim kształcie, idealna na nowoczesny dach.

Klasyczne profile
Dostępne w ofercie GÖTEBORG i BREMA mają tradycyjny profil, a funkcjonalne powłoki chronią wykonany z nich dach przed płowieniem kolorów i porastaniem porostami. GÖTEBORG nawiązuje do klasycznej esówki i dobrze sprawdza się na budynkach o tradycyjnej bryle,

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

a jego wyprofilowane zakładki ograniczają porastanie mchem i powstawanie osadów. BREMA czerpie z historycznej formy mnichszka, wzbogaconej o rozwiązania zwiększające odporność na obciążenia wiatrem i śniegiem.

Konstrukcja ułatwiająca montaż
Modele dachówek cementowych marki swissporTON wyposażono w podwójny zamek boczny, który zwiększa odporność dachu na warunki atmosferyczne. Wysoka stabilność wymiarowa sprawia, że dachówki doskonale do siebie przylegają, co ułatwia wykonanie równej połaci. Ekonomiczny format i zużycie przekładają się na niższe koszty zakupu i krótszy czas montażu. Dla przykładu, GÖTEBORG ma wymiary 334 x 420 mm i waży 4,6 kg.

Dach jako część systemu
swissporTON należy do Grupy swisspor, specjalizującej się w rozwiązaniach dla energooszczędnego budownictwa. Dzięki temu dachówka staje się elementem kompleksowego systemu, który obejmuje izolację od fundamentów po dach. Dla inwestora oznacza to jednego partnera i spójne rozwiązanie dla całego budynku, a dla architekta – dostęp do znanych modeli, stabilnych parametrów technicznych oraz wsparcia projektowego.

Trwałość i rozsądny budżet
Dachówki cementowe od lat cenione są za odporność na zmienne warunki atmosferyczne, a ich właściwości użytkowe zachowują się przez długie lata. Połączenie wysokiej wytrzymałości z atrakcyjną relacją ja-

kości do ceny sprawia, że to dobre rozwiązanie dla inwestycji o określonych założeniach budżetowych, bez rezygnacji z estetyki i dopracowanych detali. Do wyboru jest też pełen asortyment akcesoriów dachowych. swissporTON to europejska marka dachówek ceramicznych i cementowych oraz akcesoriów dachowych, działająca w ramach Grupy swisspor. Portfolio obejmuje m.in. ceramiczne modele SIMPLA, KODA, TITANIA, BALANCE i RAPIDO oraz cementowe KAPSTADT, KIOTO, GÖTEBORG i BREMA. Na dachówki ceramiczne producent udziela – na określonych warunkach – do 50 lat gwarancji, a na cementowe do 30 lat. Dachówki powstają w zakładach w Polsce i na Węgrzech. **Więcej informacji:** www.swissporTON.pl.

REKLAMA

0011592618

Zwiększona gładkość i estetyka powierzchni

Hydrofobowa bariera dla wody i brudu

Stabilność koloru i odporność na UV

GÖTEBORG® **KIOTO®** **KAPSTADT®**

Dachówki cementowe swissporTON
dostępne z matową powłoką nowej generacji

monolit®

swissporTON.pl

Total Look Budmat. Spójny projekt od dachu po ogrodzenie

Dobra architektura zaczyna się od pomysłu, a wyraża się w detalach. Kolor pokrycia, rytm fasady, linia rynien i forma ogrodzenia wspólnie budują charakter domu. Gdy ich wybór wynika z jednej koncepcji, budynek zyskuje wyrazisty styl. Total Look Budmat pozwala spojrzeć na całą inwestycję już na etapie planowania i połączyć stalowe rozwiązania w przemyślaną kompozycję.

Konsekwentny efekt

Spójność widać z daleka, ale tworzą ją decyzje podejmowane z bliska. Znaczenie mają odcień, faktura powierzchni, kierunek podziałów i sposób wykończenia krawędzi. Przy nowoczesnych bryłach każdy z tych elementów jest szczególnie widoczny. Dlatego dach, rynny, fasadę i ogrodzenie warto dobierać równolegle, uwzględniając także stolarkę oraz otoczenie posesji.

Total Look Budmat daje możliwość skoordynowania tych wyborów w ramach oferty jednego producenta. To ułatwienie dla inwe-

Stalowe rozwiązania Budmat można wykorzystać do zaakcentowania wejścia, garażu czy strefy tarasu

stora, architekta i wykonawcy: od początku mogą pracować nad wspólną wizją. Kompozycja może opierać się na zbliżonych odcieniach lub kontrastach.

Przed wyborem warto zestawić próbki materiałów w świetle dziennym. Ten sam odcień może być odbierany inaczej na płaskiej fasadzie i profilowanej pości. Kierunek padania światła oraz stopień połysku wpływają na efekt, dlatego warto ocenić całe zestawienie.

Od pości do granicy posesji

Dach wyznacza charakter budynku i stanowi punkt odniesienia dla pozostałych elementów. W ofercie Budmat stalowe pokrycia pozwalają dopasować formę do architektury domu. Blachodachówki podkreślają rytm pości, a panele na rąbek wprowadzają wyraziste, proste linie. Przy wyborze liczą się zarówno efekt wizualny, jak i parametry materiału, precyzja wykonania oraz dopasowanie akcesoriów. Wspólny

plan obejmuje też obróbki przy okapie, kalenicy i krawędziach pości.

System rynnowy łączy funkcję techniczną z estetyką okapu. Jego dobór powinien uwzględniać skuteczne odprowadzanie wody oraz relację z pokryciem i elewacją. Kolor rynien, kształt profilu i rozmieszczenie rur spustowych wpływają na odbiór całej bryły.

Fasada pozwala nadać budynkowi indywidualny rys. Stalowe rozwiązania Budmat można wykorzystać do zaakcentowania wejścia, garażu czy strefy tarasu. Rytm podziałów oraz faktura materiału podkreślają proporcje domu. Wykończenia nawiązujące do drewna wprowadzają cieplejszy akcent, a jednolite powierzchnie wzmacniają minimalistyczny charakter projektu.

Ogrodzenie przenosi styl budynku na jego otoczenie. Od strony ulicy staje się pierwszym planem całej kompozycji, dlatego warto połączyć je kolorystycznie i formalnie z dachem oraz fasadą. Powtórzenie wybranego odcienia lub rytmu podziałów porządkuje widok posesji.

W ten sposób rozwiązania Budmat mogą tworzyć konsekwentną oprawę domu, od pości aż po granicę działki.

Estetyka oparta na materiale

Spójny wygląd powinien iść w parze z trwałością. Dach, fasada, rynny i ogrodzenie każdego dnia pracują w zmiennych warunkach pogodowych. Deszcz, śnieg, promieniowanie UV oraz wahania temperatur wymagają odpowiedniego doboru materiału i powłoki. W stalowych rozwiązaniach znaczenie mają ochrona przed korozją, odporność powierzchni i zachowanie koloru. Parametry należy dobierać do miejsca zastosowania oraz warunków otoczenia.

Na efekt po latach wpływają również prawidłowy montaż i pielęgnacja zgodna z zaleceniami producenta. Dlatego estetykę warto omawiać razem z detalami wykonawczymi. Dobrze przygotowany projekt porządkuje wybór elementów, ułatwia współpracę z ekipą i ogranicza przypadkowe decyzje na budowie.

Total Look Budmat pozwala zaplanować dom wraz z otoczeniem. Wspólny dobór dachu, rynien, fasady i ogrodzenia daje kontrolę nad całą kompozycją. Efektem jest architektura o czytelnych liniach, świadomie dobranych materiałach i detalach, które tworzą spójny charakter posesji.

REKLAMA

0011596515

Spójność ze stali

Twój dom w jednolitej oprawie.

Budmat.

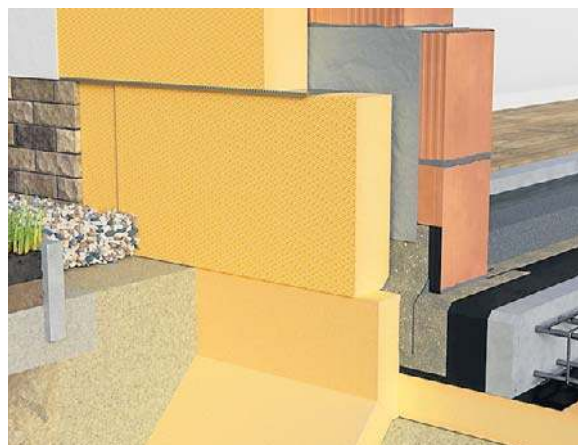
POLSKI PRODUCENT

budmat.com

DACHY | ELEWACJE | SYSTEMY RYNNOWE | OGRODZENIA

Niezawodna izolacja fundamentów dzięki XPS

Skuteczne ocieplenie fundamentów to jeden z kluczowych elementów prawidłowo zaprojektowanego systemu termoizolacji budynku

Wybierając płyty swissporXPS inwestujemy w efektywną izolację termiczną

● Płyty XPS stanowią doskonałe rozwiązanie w zakresie ocieplenia fundamentów, oferując szereg istotnych korzyści jak: właściwości izolacyjne, odporność na wilgoć, wytrzymałość mechaniczną i trwałość.

● **Właściwości izolacyjne** – ekstrudowany polistyren (XPS) charakteryzuje się niskim współczynnikiem przewodzenia ciepła. W praktyce oznacza to doskonałą ochronę przed stratami energii poprzez fundamente, co bezpośred-

nio przekłada się na mniejsze zapotrzebowanie na ogrzewanie budynku oraz wymierne oszczędności finansowe w długiej perspektywie czasowej.

● **Odporność na wilgoć i wodę** – fundamente są szczególnie nara-

żone na kontakt z wilgocią i wodą gruntową. XPS posiada zamkniętą strukturę komórkową, dzięki której praktycznie nie chłonie wody (absorpcja poniżej 0,7% objętości). To kluczowa cecha, ponieważ zawilgocony materiał izolacyjny traci swoje właściwości termiczne. Płyty XPS utrzymują parametry izolacyjne, nie ulegając degradacji nawet w najtrudniejszych warunkach gruntowych.

● **Wytrzymałość mechaniczna i trwałość** – fundamente przenoszą obciążenia całego budynku, dlatego ich hydroizolacja musi być wyjątkowo odporna na uszkodzenia mechaniczne. Płyty XPS charakteryzują się wysoką wytrzymałością na ściskanie (w przypadku swissporXPS od 300 do nawet 700 kPa), co sprawia, że doskonale sprawdzają się w miejscach narażonych na duże obciążenia, takich jak fundamente, podłogi na gruncie czy dachy w układzie odwróconym.

● **Ochrona przed przemarzaniem** – zastosowanie płyt XPS skutecznie chroni fundamente przed przemarzaniem, co jest szczególnie istotne w naszym klimacie. Dzięki bardzo dobrym właściwościom termoizolacyjnym oraz niskiej nasiąkliwości, płyty te ograniczają straty ciepła i zmniejszają ryzyko kondensacji pary wodnej, co przeciwdziała rozwo-

żowi pleśni i grzybów w pomieszczeniach piwnicznych lub na parterze budynku.

● **Prosty i efektywny montaż** – płyty XPS są lekkie i łatwe w obróbce, co znacząco usprawnia proces izolacji. Można je ciąć standardowymi narzędziami, a ich instalacja nie wymaga specjalistycznego sprzętu. Frezowane krawędzie płyt eliminują powstawanie mostków termicznych na łączeniach.

● **Odporność na starzenie** – XPS zachowuje swoje parametry przez cały okres użytkowania budynku. Prawidłowo zaaplikowany nie kurczy się, nie odkształca ani nie degraduje pod wpływem czasu, co oznacza, że jest to inwestycja jednorazowa na długie lata.

Wybierając płyty swissporXPS do ocieplenia fundamentów, inwestujemy w trwałe rozwiązanie, które zapewni efektywną izolację termiczną, ochronę konstrukcji budynku oraz komfort użytkowania na długie lata. To rozwiązanie, które spełnia najwyższe standardy nowoczesnego, energooszczędnego budownictwa i stanowi fundament (dosłownie i w przenośni) dla zdrowego i ekonomicznego domu.

Więcej informacji na temat zastosowania i zalet XPS w nowoczesnym budownictwie można znaleźć na stronie: www.xps.swisspor.pl.

REKLAMA

0011596512

swisspor LAMBDA WHITE®

STYROPIAN DWUWARSTWOWY ODPORNY NA ODPADANIE

W PEŁNYM BLASKU

Ochrona przed UV

Biała warstwa skutecznie odbija promieniowanie UV, eliminuje ryzyko przegrzania, wygięcia i odpadania płyt.

Doskonała termoizolacja

Grafitowy rdzeń gwarantuje maksymalną ochronę przed stratami ciepła przy mniejszej grubości płyt.

Wyjątkowa przyczepność

Specjalna struktura powierzchni tworzy trwałe połączenie z klejem przez cały cykl życia elewacji.

0,031
W/(m·K)

Sprawdź rozwiązania dla nowoczesnego budownictwa lambda.swisspor.pl

swisspor

Niewidzialna architektura w praktyce. Ukryte ramy, smukłe profile i czyste kadry

Od 2030 r. wszystkie nowe budynki w UE mają być zeroemisyjne. W segmencie domów jednorodzinnych premium oznacza to większą odpowiedzialność za każdy element powłoki budynku, także za wielkoformatowe przeszklenia. Aluprof wskazuje, że rozwiązania z ukrytą ramą i cienkimi słupkami konstrukcyjnymi, takie jak panoramiczne drzwi tarasowe MB-SKYLINE TYPE S pozwalają architektom łączyć najnowsze trendy z parametrami energooszczędności.

Invisible Architecture opisuje projektowanie, w którym profile, progi i podziały konstrukcyjne zostają możliwie głęboko zintegrowane z bryłą. W domu jednorodzinnym efekt jest szczególnie czytelny: salon otwiera się na taras, kuchnia na patio, a strefa prywatna korzysta z bezpośredniego kontaktu z ogrodem lub krajobrazem. Zarówno dla architekta jak i dla inwestora liczą się w tym przypadku szeroki kadr, niski próg i codzienna wygoda.

Dom otwarty na ogród

W architekturze rezydencjalnej duże przeszklenia przestały pełnić wyłącznie funkcję doświetlenia. Dziś porządkują relację domu z działką, kadrują widok i budują wrażenie większej przestrzeni. MB-SKYLINE TYPE S odpowiada na ten kierunek przez ukrycie ramy w ścianach, podłodze i suficie oraz minimalizację widocznych słupków – w miejscu styku skrzydeł to zaledwie 25 mm. Rozwiązanie to umożliwia wykonywanie konstrukcji o wysokości do 4 metrów, maksymalna waga skrzydła otwieranego manualnie wynosi 500 kg, a z siłownikiem ukrytym to 750 kg. Niewidzialność w tym przypadku oznacza precyzyjne zaprojektowanie detalu. Próg zlicowany z podłogą, ukryte profile, wąskie połączenie skrzydeł, systemowe odwodnienie, konsole montażowe z regulacją wysokości oraz podwalina konstrukcyjna o wysokiej izolacyjności termicznej pracują razem

na efekt, który użytkownik odbiera jako lekkość i prostotę. W połączeniu z innowacyjnym profilem kompensacyjnym Aluprof, drzwi panoramiczne typu Skyline będą niezawodne przez cały czas.

Przeszklenia, słońce i bilans energetyczny budynku

Duża powierzchnia szkła wymaga myślenia o budynku w całym cyklu roku. Zimą przegrody ograniczają straty ciepła, latem pomagają kontrolować przegrzewanie wnętrza. Dlatego panoramiczne drzwi przesuwne projektuje się razem z osłonami przeciwsłonecznymi, automatyką i scenariuszami pracy domu. MB-SKYLINE TYPE S może współpracować z rozwiązaniami Aluprof, takimi jak screeny SkyRoll i żaluzje fasadowe SkyFlow. System „zerowego słupka” pozwala prowadzić osłony po stronie zewnętrznej, co wzmacnia ochronę przed nadmiernym nasłonecznieniem.

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Rosnące wymagania energetyczne będą mocniej wpływać na decyzje projektowe w segmencie prestiżowych domów

Co to oznacza?

W perspektywie najbliższych 2-3 lat rosnące wymagania energetyczne będą mocniej wpływać na decyzje projektowe w segmencie prestiżowych domów jednorodzinnych. Panoramiczne drzwi przesuwne z ukrytą ramą pozostaną ważnym narzędziem pracy z widokiem i światłem, ale ich rola przesunie się w stronę odpowiedzialności za bilans całej przegrody. Architekt będzie musiał łączyć efekt otwarcia domu na ogród z konkretnymi parametrami technicznymi, a inwestor będzie oczekiwał estetyki bezramowej bez utraty komfortu cieplnego.

W globalnej kampanii „Let’s build a better place” Aluprof pokazuje, że nowoczesne budownictwo wymaga synergii wielu rozwiązań –

od stolarki aluminiowej i osłon przeciwsłonecznych po świadomy wybór materiałów przyjaznych środowisku. Aluminium, dzięki swojej trwałości i możliwości wielokrotnego przetwarzania bez utraty właściwości, stanowi fundament tej filozofii.

O Aluprof

Aluprof, spółka z Grupy Kęty SA (GPW) jest polskim producentem aluminiowych systemów architektonicznych dla budownictwa mieszkaniowego, komercyjnego i przemysłowego. Firma oferuje rozwiązania okiennie-drzwiowe, fasadowe, przeciwpożarowe, osłonowe oraz systemy dla nowoczesnego budownictwa energooszczędnego.

Więcej informacji:
<https://aluprof.com>

REKLAMA

0011596500

ALUPROF
LET'S BUILD A BETTER PLACE

OKNA I DRZWI I FASADY
OSŁONY PRZECIWSŁONECZNE I PERGOLE

AMBASADOR
Szymon Marciniak

Granice?
Tylko te, które sam wyznaczasz.
To Twój wybór.

Panoramiczne drzwi przesuwne **MB-Skyline Type S**

Zatrzymać słońce przed szybą

Powtarzające się fale upałów zwiększają potrzebę ograniczania kosztów chłodzenia budynków. Jednym z rozwiązań jest zatrzymywanie promieniowania słonecznego jeszcze przed szybą. Zewnętrzne osłony przeciwsłoneczne poprawiają komfort użytkowników, ograniczają nagrzewanie pomieszczeń i zmniejszają obciążenie instalacji HVAC

Od 2030 roku wszystkie nowe budynki w Unii Europejskiej mają spełniać standard zeroemisyjny, a nowe budynki publiczne – już od 2028 roku. Dyrektywa EPBD wzmacnia więc znaczenie projektowania powłoki budynku z uwzględnieniem warunków zewnętrznych i całorocznego bilansu energetycznego.

Latem osłony zewnętrzne ograniczają zyski solarne, zanim ciepło przedostanie się do wnętrza. Zimą, szczególnie rolety, mogą tworzyć dodatkową warstwę termiczną przed oknem i zmniejszać straty ciepła. Według European Solar Shading Organisation do 2050 roku osłony mogą ograniczyć zapotrzebowanie europejskich budynków na energię do chłodzenia nawet o 60%. W pojedynczych obiektach ES-SOI symulacje Aluprof wskazują redukcję na poziomie 30-40%, zależnie m.in. od rodzaju przeszklenia, orientacji fasady i zastosowanego rozwiązania.

Osłony przeciwsłoneczne Aluprof wspierają zarządzanie energią w budynkach

Aluprof oferuje różne typy osłon, dobierane do funkcji budynku, wielkości przeszklenia, położenia fasady i oczekiwanego poziomu automatyzacji. Żaluzje fasadowe SkyFlow pozwalają regulować kąt lameli, ograniczając bezpośrednie nasłonecznienie przy zachowaniu dostępu

do światła dziennego. Screeny SkyRoll tworzą zewnętrzną barierę przeciwsłoneczną, poprawiają komfort cieplny latem i wspierają izolacyjność zimą. SkyTwin łączy roletę zewnętrzną i screen, zapewniając większą kontrolę nad nasłonecznieniem, prywatnością oraz kosztami

ogrzewania i chłodzenia. Badania Aluprof i Politechniki Krakowskiej wykazały, że jednocześnie opuszczenie rolety i screena może ograniczyć straty ciepła przez okno nawet o 35%.

Efektywność osłon zwiększa automatyka z czujnikami nasłonecznienia, temperatury i wiatru, zintegrowana z systemami BMS lub Smart Home. System może samodzielnie opuszczać osłony przed nagrzaniem pomieszczeń, regulować ustawienie lameli i reagować na silny wiatr. Pomaga to ograniczać szczytowe zapotrzebowanie na chłodzenie, stabilizować warunki we wnętrzu i kontrolować koszty eksploatacji.

Znaczenie ma również ślad węglowy materiałów. W wyrobach Aluprof udział aluminium z recyklingu sięga 75%, a deklarowany ślad węglowy wynosi 2,31 t CO₂e na tonę aluminium. Osłony mogą zatem wspierać zarówno ograniczanie zużycia energii podczas eksplo-

atacji, jak i cele środowiskowe, certyfikację budynków oraz raportowanie emisji.

– Patrzymy na elewację jak na pierwszą linię obrony przed kosztami energii. Dobrze dobrana i automatycznie sterowana osłona zmniejsza zapotrzebowanie na chłodzenie, zwiększa odporność budynku na wysokie temperatury i ułatwia przygotowanie go do wymagań EPBD – mówi Jarosław Baran, dyrektor rozwoju produktu w Segmencie Osłon Przeciwsłonecznych Aluprof.

O Aluprof

Aluprof jest polskim producentem rozwiązań aluminiowych dla budownictwa mieszkaniowego, komercyjnego i przemysłowego. Należy do Grupy Kęty i oferuje m.in. systemy okienneo-drzwiowe, fasadowe, przeciwpożarowe i osłonowe oraz pergole. Więcej informacji: <https://aluprof.com>

REKLAMA

0011596514

OKNA I DRZWI I FASADY
OSŁONY PRZECIWSŁONECZNE I PERGOLE

Dwa poziomy komfortu.
Zarządzanie światłem na poziomie mistrzowskim.

AMBASADOR
Szymon Marciniak

Roleto-screen SkyTwin

Zatrzymują ciepło i przyciągają spojrzenia – aluminiowe wizytówki nowoczesnych domów

Wejście do domu coraz częściej staje się ważnym elementem wizualnym budynku. To ono tworzy pierwsze wrażenie, a jednocześnie ma realny wpływ na komfort codziennego życia – chroni przed chłodem czy hałasem

Kiedy za oknem robi się chłodniej, a rachunki za ogrzewanie rosną, wielu właścicieli domów boleśnie przypomina sobie o niezbędnych wejściach. To właśnie okna i drzwi po trafiać odpowiadać nawet za 25–30% strat energii potrzebnej do ogrzewania lub chłodzenia budynków. To realne wartości, które przekładają się na domowy budżet i co dzienny komfort. Nic dziwnego, że w ostatnich latach przepisy budowlane stały się pod tym względem bardziej wymagające, a za sprawą rosnącego znaczenia aspektów wizualnych, nowoczesne drzwi muszą dziś łączyć elegancję z energooszczędnością.

Klienci coraz częściej oczekują od drzwi, że będą nie tylko szczelne i ciepłe, ale też designerskie. Wejście do domu ma coś w sobie z wizytówką. Stawiamy na rozwiązania, które łączą komfort z estetyką: drzwi mogą być jednocześnie praktyczne i efektowne

Dom zaczyna się od drzwi, ponieważ to przez nie codziennie wchodzimy i to one jako pierwsze witają naszych gości

– mówi Michał Marcinowski, dyrektor rozwoju produktu systemów architektonicznych w Aluprof.

Elegancja i technologia w jednym
Wejście do domu coraz częściej staje się ważnym elementem wizualnym

budynku. To ono tworzy pierwsze wrażenie, a jednocześnie ma realny wpływ na komfort codziennego życia – chroni przed chłodem, hałasem i nieproszonymi gośćmi.

– Jeszcze kilka lat temu drzwi postrzegano głównie jako element

techniczny. Dziś coraz częściej traktujemy je jako część aranżacji domu – coś, co podkreśla charakter całej jego bryły. Aluminium daje tu ogromne możliwości: pozwala na większe przeszklenia, proste formy i wyraziste proporcje, a jednocześnie zapewnia świetną izolację – mówi Michał Marcinowski.

Właśnie na tym fundamencie powstają rozwiązania Aluprof. MB-79N to propozycja dla osób poszukujących solidnych i energooszczędnych drzwi w atrakcyjnej formie, spełniających wymogi współczesnego budownictwa. MB-86N daje architektom jeszcze większą swobodę – dzięki różnym wariantom izolacyjności można dopaasować drzwi do indywidualnych potrzeb domu.

Z kolei MB-104 Passive jest konstrukcją o najwyższych parametrach termicznych, rekomendowaną na-

wet do obiektów pasywnych, gdzie ograniczenie strat energii jest priorytetem.

Osobną kategorię stanowi MB-86N Pivot Door – efektowne rozwiązanie, które dzięki przesuniętej osi obrotu zamienia wejście w architektoniczną atrakcję, podkreślając prestiż i indywidualny charakter budynku. Za jego pomocą można stworzyć imponujące konstrukcje o wymiarach skrzydła nawet do 2x3,4 m oraz masie do 500 kg.

Nowy standard wejścia

– Dom zaczyna się od drzwi, ponieważ to przez nie codziennie wchodzimy i to one jako pierwsze witają naszych gości. Jeśli łączą elegancję z energooszczędnością, zyskujemy coś więcej niż zwykły element architektury. Zyskujemy poczucie, że nasz dom jest piękny, oszczędny i praktyczny – podsumowuje Michał Marcinowski.

REKLAMA

0011596510

OKNA I DRZWI I FASADY
OSŁONY PRZECIWSŁONECZNE I PERGOLE

Pierwsze wrażenie
robi się tylko raz.

Zadbaj o wizytówkę
swojego domu.

AMBASADOR
Szymon Marcin

Drzwi wejściowe MB-86N Pivot Door

Fakro – stolarka, która inspiruje

Architektura to dziedzina, która skupia się nie tylko na tworzeniu funkcjonalnych budynków, ale przede wszystkim na potrzebach ludzi, którzy będą z nich korzystać. Dlatego w projektowaniu warto kierować się nie tylko estetyką i nowoczesnością, ale także świadomym doбором materiałów. Używajmy materiałów trwałych, pięknych i ponadczasowych, które będą promować polskie wzornictwo i kulturę materiałową, bez żadnych kompromisów jakościowych. Budynki powinny harmonizować z otaczającą je przestrzenią, tworząc nowoczesną, ale przyjazną człowiekowi architekturę.

Firma FAKRO oferuje szeroką gamę produktów, które spełniają oczekiwania wymagających klientów. Nowa generacja okien dachowych GREENVIEW to jeden z kluczowych elementów jej oferty. Są one estetycznym i funkcjonalnym rozwiązaniem, które wpuszcza światło do wnętrza pod skośnym dachem. Okna, montowane w połaci dachowej, muszą sprostać warunkom atmosferycznym i spełniać standardy jakości. Dzięki zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań technologicznych i szerokiej palecie

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

FAKRO inspiruje architektów i inwestorów, tworząc domy pełne harmonii i nowoczesnego stylu

wariantów, klienci mają możliwość indywidualnego dopasowania okien do swoich potrzeb.

FAKRO, bazując na długoletnim doświadczeniu w produkcji okien z drewna i aluminium, stworzyło linię okien fasadowych INNOVIEW. Te nowatorskie produkty łączą w sobie piękno drewna z trwałością aluminium. Zewnętrzna aluminiowa okładzina pomaga chronić drewniany profil okna przed niekorzyst-

nymi czynnikami zewnętrznymi, nadając stolarce nowoczesny wygląd. Wewnętrzna strona okna, wykonana z drewna, tworzy w pomieszczeniu ciepły i przyjazny klimat. W ofercie FAKRO znajdują się również podnoszone-przesuwne drzwi tarasowe HST, które dzięki dużym przeszkleniom skutecznie łączą wnętrze domu z otaczającą je przyrodą. Przestronność i naturalne światło wypełniają pomieszczenia,

oferując użytkownikom jeszcze większy komfort życia. Dzięki tym elementom granice między wnętrzem a zewnątrz domu znikają, tworząc jednolitą i harmonijną przestrzeń do życia.

Ważnym elementem nowoczesnej zabudowy stały się markizy pionowe, montowane na zewnątrz okien fasadowych, które podnoszą komfort użytkowania budynku szczególnie w upalne dni. Ograni-

czają dopływ promieniowania słonecznego do pomieszczenia już przed szybą, wspierając ochronę pomieszczeń przed nadmiernym nagrzewaniem. Zapewniają zacienienie wnętrza, a odpowiednio dobrana tkanina pozwala zachować widoczność na zewnątrz. Z zaciągniętą markizą intensywne światło słoneczne staje się mniej uciążliwe, a wnętrze bardziej przyjazne dla oczu. W wersjach elektrycznych i ZIP produkt ten może pełnić również funkcję moskitiery, chroniąc pomieszczenie przed owadami przy otwartym oknie.

Dopełnieniem oferty stolarki otworowej są bramy garażowe z serii INNOVIEW Line. Bramy te prześcigają się nie tylko funkcją użytkową, stając się jednocześnie ważnym elementem architektury budynku. Charakteryzują się one funkcjonalnością, innowacyjnością oraz rozwiązaniami wspierającymi bezpieczeństwo i komfort użytkowania. Nowoczesna automatyka otwiera dodatkowe możliwości – odpowiednio wyposażoną bramą można sterować za pomocą smartfona, włączając ją w system inteligentnego domu. Oferta stolarki otworowej FAKRO charakteryzuje się nowoczesnym wzornictwem oraz spójną linią stylistyczną i kolorystyczną, co ułatwia jej dopasowanie do charakteru budynku.

www.fakro.pl/innoview

REKLAMA

0011596513

FAKRO | **INNOVIEW**
LINE

Segmentowe bramy garażowe z serii INNOVIEW zostały zaprojektowane i zbudowane „od nowa”. Z najwyższej jakości materiałów stworzona została unikatowa konstrukcja, która przełamuje dotychczasowe standardy gwarantując wysoki komfort obsługi i estetykę wykonania. Wyjątkowe rozwiązania potwierdzają bardzo dobrą termoizolacyjność oraz bezpieczeństwo użytkowe i antywłamaniowe.

OKNA | MARKIZY | BRAMY

Zeskanuj kod
i dowiedz się
więcej o bramach
garażowych

fakro.pl

28 kontroli, 28 pozytywnych wyników. Termo Organika potwierdza jakość styropianu

Jakość materiałów budowlanych ma bezpośredni wpływ na trwałość, bezpieczeństwo i efektywność energetyczną budynków. Dlatego Główny Urząd Nadzoru Budowlanego (GUNB) wraz z Wojewódzkimi Inspektoratami Nadzoru Budowlanego (WINB) regularnie kontrolują wyroby dostępne na polskim rynku. Każdego roku do laboratoriów trafiają setki próbek różnych materiałów budowlanych, których rzeczywiste właściwości są porównywane z parametrami deklarowanymi przez producentów.

Wyniki publikowanych od 2016 roku kontroli pokazują, że nie wszystkie produkty dostępne na rynku spełniają deklarowane wymagania. W części badanych próbek stwierdzane są parametry niższe od wartości wskazywanych w deklaracjach właściwości użytkowych, kartach technicznych czy na opakowaniach. Problem ten dotyczy różnych grup materiałów budowlanych, a jedną z regularnie kontrolowanych kategorii są płyty styropianowe EPS.

Ma to szczególne znaczenie, ponieważ parametry materiału termoizolacyjnego bezpośrednio wpływają na skuteczność ocieplenia budynku. Współczynnik przewodzenia ciepła, właściwości mechaniczne oraz inne deklarowane cechy użytkowe decydują o tym, czy zastosowany materiał pozwoli osiągnąć efekt przewidziany przez projektanta. Jednocześnie inwestor lub wykonawca nie jest w stanie samodzielnie zweryfikować tych parametrów na placu budowy. Do tego potrzebne są specjalistyczne badania laboratoryjne.

Wszystkie kontrole Termo Organika zakończone pozytywnie

Płyty styropianowe Termo Organika są regularnie poddawane kontrolom prowadzonym przez organy nadzoru budowlanego. Dotychczas firma uzyskała pozytywne wyniki we wszystkich 28 kontrolach, których przedmiotem był produkowany przez nią styropian.

To wynik, który pokazuje, że sprawdzane właściwości produktów odpowiadały parametrom deklarowanym przez producenta. Dla klientów, projektantów i wykonawców oznacza to potwierdzenie, że informacje podawane w dokumentacji technicznej znajdują odzwierciedlenie w wynikach niezależnych badań.

W przypadku materiałów termoizolacyjnych ma to zasadnicze znaczenie. Jeżeli rzeczywisty współczynnik przewodzenia ciepła jest gorszy od deklarowanego, wykonana izolacja może nie za-

pewnić oczekiwanej ochrony cieplnej. W konsekwencji może to wpływać na większe straty energii, wyższe koszty ogrzewania oraz niespełnienie założeń przyjętych na etapie projektowania.

Jakość zaczyna się na etapie produkcji

Termo Organika od lat rozwija system kontroli jakości obejmujący zarówno surowce wykorzystywane do produkcji, sam proces technologiczny, jak i właściwości gotowych płyt styropianowych. Istotne znaczenie ma przy tym powtarzalność produkcji – klient powinien otrzymać produkt o takich samych parametrach niezależnie od partii, miejsca zakupu czy terminu produkcji.

Pozytywne wyniki 28 kontroli przeprowadzonych przez organy nadzoru budowlanego są potwierdzeniem konsekwentnie realizowanej polityki jakościowej firmy. Pokazują również, jak ważne dla rynku materiałów budowlanych są niezależne badania laboratoryjne.

Kontrola jakości wyrobów budowlanych nie powinna bowiem ograniczać się wyłącznie do sprawdzenia dokumentacji i oznakowania. Dopiero badanie próbki pozwala odpowiedzieć na najważniejsze pytanie: czy produkt znajdujący się w sprzedaży rzeczywiście posiada takie właściwości, jakie deklaruje jego producent?

Dla inwestora odpowiedź ma wymiar bardzo praktyczny. Materiał termoizolacyjny po zamontowaniu zostaje w budynku na dziesięciolecia, a ewentualnej różnicy parametrów nie można rozpoznać na podstawie wyglądu płyty. Dlatego wyniki niezależnych kontroli stanowią ważne źródło informacji przy wyborze materiałów do ocieplenia.

Termo Organika, uzyskując pozytywne wyniki wszystkich dotychczasowych 28 kontroli styropianu, potwierdza, że jakość deklarowana w dokumentacji znajduje potwierdzenie w badaniach produktów dostępnych na rynku.

REKLAMA

0011596511

28+ Jedyny taki styropian

28 pozytywnych testów GUNB,
Rekomendacje RTQ ITB
i certyfikat ITB

Termo Organika
Mysli: Ciepło

TERMONIUM PLUS
fasada fasada fasada

SILVER SILVER SILVER
fasada fasada fasada

Styropian 28+ wytwarzany jest w 4 fabrykach firmy **Termo Organika**, lidera branży.

To produkt premium, znany w Europie, sprawdzony aż 28 razy przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego (GUNB).

Kontrolowane próbki produktu były pobierane losowo na rynku i wnikliwie sprawdzane.

Styropian 28+ Termo Organiki to **jedyny taki styropian** w Polsce i Europie.

HISTORIA

Mariusz Grabowski

Był to jeden z bardziej absurdalnych gestów władzy czasów tow. Władysława Gomułki. Miała to być zemsta na Wańkowiczu za podpisanie „Listu 34” oraz „przekazywanie za granicę krytycznych materiałów”. Skończyło się wielką kompromitacją.

Najpierw był podpis

Cała ta polityczna awantura zaczęła się w marcu 1964 r., kiedy z inicjatywy Antoniego Słonimskiego 34 twórców polskiej kultury podpisało tzw. „List 34” przeciw zastraszaniu cenzury i ograniczeniom przydziału papieru na druk. Podpisy złożyli m.in. Jerzy Andrzejewski, Maria Dąbrowska, Paweł Jasienica, Mieczysław Jastrun, Stefan Kisielewski, Antoni Słonimski, Władysław Tatarkiewicz i Jerzy Turowicz. Treść pisma szybko podało na antenie Radio Wolna Europa.

Jedną z osób, które podpisały „List” był także Melchior Wańkowicz, popularny wówczas pisarz, dziennikarz, reportażysta i publicysta. Ale Wańkowicz zrobił coś jeszcze - spisał kilkudziesięciostronowy raport, w którym krytycznie przedstawił sytuację w Polsce. Z tytułował go „Projekt przemówienia J.A. (względnie substrat dla kolejnych przemówień 4-5 mówców)”.

Następnie poprzez pocztę dyplomatyczną ambasady USA przesłał go swojej córce Marcie mieszkającej w Waszyngtonie. Ta z kolei przekazała go Radiu Wolna Europa, która zaprezentowała go na antenie.

5 tygodni w areszcie

Wcześniej jednak raport został przechwycony przez Służbę Bezpieczeństwa, która go sfotografowała, a po analizie grafologicznej i porównaniu jego zawartości z treścią audycji Wolnej Europy wyżsi funkcjonariusze w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, zapewne po konsultacjach partyjnych, zadecydowali o aresztowaniu Wańkowicza pod zarzutem współpracy z Radiem Wolna Europa.

Wańkowicz został aresztowany w swoim mieszkaniu przy Puławskiej 5 października 1964 r. Podczas rewizji zabrano m.in. jego prywatną korespondencję pisarza i maszynę do pisania. Następnie przewieziono go do gmachu Prokuratury Generalnej, a później do Komendy Stołecznej Milicji Obywatelskiej w Pałacu Mostowskich, gdzie spędził 5 tygodni w areszcie.

Akt oskarżenia oparto na artykule 23 par. 1 tzw. małego kodeksu karnego z 13 czerwca 1946 r. Stanowił on: „Kto rozpowszechnia lub w celu rozpowszechniania sporządza, przechowuje lub przewozi pisma, druki lub wizerunki, które zawierają fałszywe wiadomości, mogące wyrządzić istotną szkodę interesom Państwa Polskiego bądź obniżyć powagę jego naczelnych organów, podlega

Melchior Wańkowicz zwiedza okolice Monte Cassino

Proces Wańkowicza, czyli „przyszła pora na Melchiora”

26 października 1964 r., 62 lata temu, przed Sądem Wojewódzkim w Warszawie ruszył proces 72-letniego Melchiora Wańkowicza

karze więzienia na czas nie krótszy od trzech lat”.

Broni mec. Pocię

Aleksandra Ziółkowska-Boehm w tomie „Na tropach Wańkowicza po latach” pisze, że ze względu na znaczenie w życiu publicznym i wiek przetrzymywano go w warunkach lepszych niż inni osadzeni: miał oddzielny pokój z łóżkiem i pościelą, a żona mogła mu przynosić paczki żywnościowe. Z drugiej strony w pokoju cały czas przebywało dwóch milicjantów, a w dzień i w nocy paliło się ostre światło nieosłoniętej żarówki. Na ofertę pomocy ambasady USA Wańkowicz, choć posiadał amerykański paszport, odpowiadał odmownie.

Głównym obrońcą Wańkowicza był mec. Władysław August Pocię. Oprócz niego bronili go Józef Domański i Jadwiga Rutkowska. Zamierzali przekonać sąd, że pisarz jest „marnym politykiem” i że „paskwil stanowiący podstawę oskarżenia jest wynikiem jego nieodpowiedzialności politycznej i osobistych urazów, a nie wypływa z politycznej wrogości przeciwko Państwu Ludowemu”.

Już po latach okazało się, że mec. Pocię został zwerbowany do współpracy z Urzędem Bezpieczeństwa jeszcze w 1947 r. Z kolei

w latach 70. i 80. specjalne służby wojskowe PRL, czyli II Zarząd Sztabu Generalnego, korzystały z jego usług m.in. do obrony szpiegów.

Świat patrzy

Proces Wańkowicza rozpoczął się 26 października 1964 r. w warszawskim Sądzie Wojewódzkim. Rozprawa miała charakter jawny, ale by wejść na salę sądową trzeba było uzyskać specjalną przepustkę. Jako mąż zaufania Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich pojawił się Paweł Hertz, mężem zaufania oskarżonego był Paweł Jasienica.

Proces nagłośniły zachodnie media, w obronie pisarza interweniował u polskiego ambasadora w Waszyngtonie ówczesny prokurator generalny Stanów Zjednoczonych Robert Francis Kennedy.

9 listopada sąd uznał Wańkowicza za winnego stawianych mu zarzutów i skazał na trzy lata więzienia, ale na mocy dekretu o amnestii z 20 lipca 1964 r. karę automatycznie zmniejszono mu o połowę. Do czasu rewizji procesu przez Sąd Najwyższy pisarza zwolniono do domu.

Co z nim zrobić?

Dla władzy sytuacja konfrontacji z Wańkowiczem stała się bardzo nie-

zręczna. Aresztowanie go było kłopotliwe, podobnie jak inne formy represji. Po Warszawie – jak pisze Maciej Łuczak w tekście „Proces karny Melchiora Wańkowicza” – zaczęły krążyć plotki, „jakoby Wańkowicz ze szczoteczka do zębów i ciepłymi gaciami w teczce parokrotnie stukał do drzwi więzienia na Rakowieckiej, chcąc koniecznie odsiedzieć wyrok”.

W styczniu 1965 r. prokurator generalny Kazimierz Kosztirko w liście do I sekretarza PZPR Władysława Gomułki podkreślał „demonstracyjną niechęć skazanego do odwołania się od wyroku”, co uniemożliwiało polubowne zamknięcie całej sprawy. „Na dodatek Wańkowicz demonstracyjnie nie planuje zwrócenia się do Rady Państwa z prośbą o zastosowanie wobec niego prawa łaski” – alarmował Kosztirko.

Próbowano dowodzić, że pisarz nie może trafić do więzienia ze względu na zły stan zdrowia, czego dowiedzieć miała specjalnie dobrana komisja lekarska. Pisarza wezwano na badania, jednak w styczniu 1965 r. odmówił on stawienia się przed obliczem komisji.

Realpolitik

Gomułka zareagował na całą tę sytuację dość niestandardowo. 8 stycznia 1965 r. zaprosił Wańkowicza

na rozmowę. Nie wiadomo o czym panowie rozmawiali, ale stało się oczywiste, że Wańkowicz nie musiał do więzienia ani wyjeżdżać.

Łuczak twierdzi, że przebieg spotkania można jednak próbować zrekonstruować. „Podkreślić trzeba – o czym towarzysz Wiesław wiedział z dostarczanych mu sprawozdań – że pisarz w swojej mowie obrończej zawarł bardzo radykalne i daleko idące deklaracje polityczne, które zostały z zadowoleniem przyjęte przez władzę. Sprowadzały się one do uznania historycznego faktu, że Polska znajduje się w strefie wpływów Związku Radzieckiego, i wszystkiego, co się z tym łączy. Co bardzo ważne, Wańkowicz zrzekł się także swojego amerykańskiego obywatelstwa. W związku z tym – pomimo publicznej krytyki polityki kulturalnej – stał się w oczach Gomułki autentycznym państwowcem i wiarygodnym wyznawcą Realpolitik (polityki realnej), a to już dawało solidne podstawy do odbycia z nim rozmowy, prowadzenia dialogu”.

Na celowniku SB

Sprawę umorzono, a z czasem nazwisko pisarza wróciło na łamy i do wydawnictw. Zaczął być znów zapraszany na spotkania autorskie, a także do radia i telewizji. Jednak Wańkowiczem wciąż interesowała się SB. Do końca życia (zmarł 10 września 1974 r.) był inwigilowany, raporty na jego temat pisali tajni współpracownicy z jego otoczenia, nierzadko koledzy-pisarze, choćby Kazimierz Koźniewski.

W poemacie „Cisi i gęgacze” Janusz Szpotański nawiązał do spotkania Wańkowicza z Gomułką taką oto szyderczą frazą:

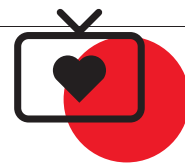
„Nie Moczar to, nie Kliszko to, lecz Gnom w swym majestacie. Gęgacze, wstać! Wasz łańcuch prysł! Amnestię otrzymacie! (...) Złączmy się, bracia, w wspólnym pochodzie, z Gnomem na czele, z Melem na przodzie, Cichy z Gęgaczem, z ofiarą kat a błogostawi nam Związek Rad!”.

Nie było sprawy

29 grudnia 1971 r. – po siedmiu latach od wydania wyroku – zostało wydane nowe postanowienie Sądu Wojewódzkiego dla m.st. Warszawy. Wobec Wańkowicza zastosowano ustawę amnestijną z 21 lipca 1969 r., którą ogłoszono na 25-lecie PRL. Na jej podstawie darowano pisarzowi orzeczoną wobec niego karę trzech lat pozbawienia wolności.

Już w III RP Sąd Najwyższy w Warszawie wyrokiem z dnia 16 marca 1990 r. wskutek rewizji nadzwyczajnej ministra sprawiedliwości zmienił wyrok z 9 listopada 1964 r., na podstawie którego skazano Wańkowicza. Pisarz został wówczas ostatecznie uniewinniony od zarzutu popełnienia przestępstwa

PROGRAMOWO

G. 16:50

Szpital św. Anny

TVN

Michał zmusza Tomka do pomocy jemu i rannemu gangsterowi Sadowskiemu. Drugi z nich nie potrafi pogodzić się z postawą ojczyma i daje temu wyraz. Obaj wpadają w sam środek obławy policyjnej, która kończy się strzelaniną. Ciężko ranny Sadowski zostaje przewieziony śmigłowcem do szpitala, gdzie lekarze walczą o jego życie. Marta zaczyna nabierać podejrzeń wobec pacjenta, a policja próbuje wyjaśnić okoliczności zdarzenia. W tym samym czasie na pomoc czeka też mężczyzna z poważnym urazem nogi.

G. 18:00

Pierwsza miłość

Polsat

Karol i Krystian z troską opiekują się Ewą. Krystian sprząta w Barbarianie, nie wiedząc, że matka szykuje dla niego niespodziankę. Kacper przeprosza Marysię za zazdrość i wyznaje, że wciąż marzy o ich wspólnym dziecku. Choć ona prosi o czas do namysłu, on zaczyna knuć przewrotny plan. Janek nie chce dłużej ukrywać swojej relacji z Kingą i postanawia zjeść sobie jej synów. W tym celu planuje zabrać Maćka i Tomka na koncert znanego zespołu.

G. 18:05

Klan

TVP 1

Miłosz ma problem przez to, co zobaczył pod gabinetem żony. Zwierza się Norbertowi, który radzi po prostu zapytać Bożenkę o spotkanie z Tomkiem. Monika skarży się Feliksowi, że nie może spać przez złe sny, jej zdaniem – zwiastun rychłego nieszczęścia. Na wszelki wypadek dzwoni do Daniela, który uspokaja ją, że u niego i Kai wszystko w porządku. Ula żąda od Kornela spotkania celem ustalenia warunków kontaktów z dziećmi. On pokornie przyjeżdża, przy okazji osobiście poznaje Milecką. Agnieszka i Marzena spotykają się w domu z Bruno i Januszem. Bruno uważa, że nie należy się upierać, aby Zosia jak najszybciej przyjechała do Polski. Rozmowę przerywa Edyta – prosi, żeby ktoś ją zawiózł do szpitala, Tymon miał wypadek. Miłosz jedzie do Kamili, bo dowiedział się, że jest tam Bożenka. Przyznaje, że widział ją z Tomkiem i chce wyjaśnić.

G. 20:05

Barwy szczęścia

TVP 2

Grażyna cieszy się porankiem u boku Tomasza, choć ma wątpliwości co do sprawy z Oliwką. Kępski zaskakuje deklaracją pragnienia powiększenia rodziny. Ignacy informuje Agatę, że budowa na ich osiedlu została wstrzymana przez śledztwo w sprawie Wilka. Deweloper chce ze Szczepanem ratować inwestycję, wybierając gorsze materiały. W Feel Good wrze po wizycie Aro, który zapowiada walkę o odzyskanie byłej.

G. 20:15

NA WSPÓLNEJ

TVN

Weronikę dopada Greg, obraża ją i ostrzega, że zrobi wszystko, by odzyskać córkę! Jagoda odwiedza mamę i pyta o to, co powiedział jej tata. Ewelina mówi córce, że spróbuje wszystko naprawić... Niedługo później Kalską nachodzi mąż i przekonuje, żeby wróciła! Włodek i Monika martwią się o Bogdana, który po powrocie ze Szwajcarii zniknął. Odnajdują go w domu w kompletnej rozsypce! Zapija koniec małżeństwa... W barze na Wspólnej pojawia się mężczyzna i oznajmia Romanowi, że Dorota Zakrzewska – współniczka Włodka – jest... złodziejką i mężobójczynią! Ula ma pierwsze konsultacje z wykładowcą od histologii, którą oblała. Wysoc ki jest miły, a ona mu się podoba... Kamil wysyła Krystynę na koncert z Juliuszem a Anię oddaje pod opiekę babci Boskiej. Czyści pole dla miłości z Łucją, która bardzo pragnie ich dziecka.

G. 20:30

Felicita

TVP 1

Piotr próbuje porozumieć się z Giulią. Kłopot w tym, że robi to za plecami Zośki. Nie wróży to zbyt dobrze na przyszłość... Tymczasem Oliwka postanawia wyjechać z przyjaciółmi na działkę. Niestety, nie potrafi cieszyć się wypoczynkiem. Ojciec Davide nie rezygnuje z prób wciągnięcia syna w nielegalną działalność. Jagodę niepokoi zachowanie Daniela, a Zośka i Ewka coraz bardziej angażują się w wyjaśnienie sprawy możliwych nadużyć finansowych.

G. 20:50

M jak miłość

TVP 2

Magda przekazuje Budzyńskiemu dobrą nowinę. Hania ma groźny wypadek na basenie: uderza głową o dno akuratu w chwili, gdy nie ma ratownika. Na pomoc rusza Mikołaj. Gdy mała trafia do szpitala, Lipiński wspiera Natalię, która uznaje go za bohatera. Basia wyznaje Pawłowi, że nie rozumie, jak Rogowski mógł porzucić całą rodzinę i. Barbara niepokoi się o Zduńskiego przekonana, że jej wnuka „zatruiła” nienawiść do Walata. Prosi w końcu o radę księdza Grzegorza.

KRZYŻÓWKA NR 165

- Poziomo:**
- 1) fortel w repertuarze Zagłoby,
 - 6) krzewinka o czerwonych, soczystych jagodach,
 - 10) umizgi Michała Wołodyjowskiego,
 - 11) chroniony gatunek widłaka,
 - 12) roślina lecznicza z rodziny astrowatych,
 - 13) geograficzne określenie, miano,
 - 14) mieszkanka stolicy Albanii,
 - 17) nieprawidłowe zagranie piłkarza,
 - 20) mieszkaniec Glasgow lub Aberdeen,
 - 23) jednostka organizacyjna w harcerstwie,
 - 25) amator łowienia szczupaków,
 - 27) Jan ... Sztudynger, fraszkopisarz,
 - 28) katolicki program dla dzieci w TVP,
 - 30) zaczyn do produkcji chleba,
 - 32) duża, pękata butla na wino,
 - 33) roślina o silnie pachnących kwiatach,
 - 35) serial komediowy z podwójną rolą Cezarego Żaka,
 - 36) ozdoba na łańcuszku,
 - 37) „... fortuny”, polski teleturniej,
 - 38) japoński pilot-samobójca,
 - 39) pszczoła lub mucha.

- Pionowo:**
- 1) stały lub tymczasowy,
 - 2) sztuczny w hodowli,
 - 3) obłok kurzu lub śniegu,
 - 4) siedziba muz i Apollina,
 - 5) osesek ssaka z łopatami,
 - 6) poręczyciel kredytu, gwarant,
 - 7) piękny, rasowy koń,

12 312 53 88

Twoja gazeta w prenumeracie z Tele Magazynem

0110990500

AUTOPROMOCJA

1		2		3		4		5		6		7		8		9	
						10											
11										12							
						13											
14	15		16							17			18		19		
						20	21		22								
23						24				25						26	
						27											
28		29										30		31			
32												33				34	
35												36					
37						38								39			

- 8) góry przenosi (w przysłowiu),
- 9) nie przykłada się do nauki,
- 15) gatunek sardyny z Pacyfiku,
- 16) imię Żmijewskiego, aktora z filmu „Psy”,
- 18) czółenko w maszynie do szycia,
- 19) mocne ścięcie piłki rakietą,
- 21) powieść Leopolda Tyrmanda,
- 22) kojarzy się z przysłowiovym zębem,
- 24) serialowy inspektor Możejko („Ojciec Mateusz”),
- 26) wzgórek w zimowym kraj-obrazie,
- 28) kwarcowy lub kieszonkowy,
- 29) składnica broni i amunicji, cekhauz,
- 30) szlachetne we fraszce Jana Kochanowskiego,
- 31) mebel z oparciem,
- 34) ... Mleczna w Kosmosie.

ROZWIĄZANIE NR 164

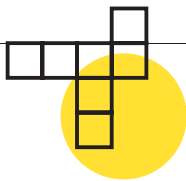
A	R	N	O	D	S	K	U	B	E	K	W	B
Z	S	I	R	O	C	O	E	U	M	I	A	R
L	E	G	O	U	U	L	E	N	O	R	E	Y
C	B	A	K	A	L	I	E	E	S	K	G	
S	Z	L	A	M	L	K	A	D	Z	E	M	M
K	A	B	S	Y	N	T	Y	O	E	D		
B	A	T	U	T	O	Y	K	D	E	S	K	I
L	A	O	B	S	E	R	W	A	T	O	R	K
U	F	N	A	L						O	G	I
Z	G			O						S	K	
A	D	O	N	I	S					S	T	O
L	I			K						O	W	E
K	U	Z	N	I	A					B	I	O
T	J			R						O	C	K
W	O	D	A	D	Y	S	K	O	B	O	L	E
												V
												A
												N

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

karany żółta kartką	erozja wapieni dział sztuki	przyprawa kuchenna	umowny gest ręką	stojak łódź Eskimosa	wyspa w archipelagu Riukiu	wierzchołek masztu	uświęca środki ssak z tajgi	barwy na obrazie
spec od rolnictwa				kuchenna siekierka				
indiańska trucizna			kraj z Bagdadem	skurcz mięśni Tb dla chemika		gra na koniach		
Buloński w Paryżu			największy kontynent				dawna nazwa jamnika	ptak domowy
feta do sałatek	„klucz” włamywacza	metal w rudach uranu				gatunek tukana		
modarz, atleta				imię Demarczyk		duża rzeka w Azji		
rodzaj wędźlonki								
			gatunek zięby		po-mocnik pro-boszcza			
utwór poetycki bez wartości				wąż dusiciel		ślaska gra w karty		

Litery z pól oznaczonych kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

ROZWIĄZANIE: KRAKOWIAK

HOROSKOP

Wodnik (20.01 - 18.02)
Wrażliwość pomoże zrozumieć innych. Horoskop dzienny mówi, że szczerza rozmowa przyniesie Ci ulgę.

Ryby (19.02 - 20.03)
Kreatywność ułatwi rozwiązanie problemu. Horoskop na dziś zapowiada, że inspiracja pojawi się nagle.

Baran (21.03 - 19.04)
Konsekwencja pomoże osiągnąć cel. Horoskop dzienny na poniedziałek wróży udany dzień.

Byk (20.04 - 20.05)
Optymizm przyciągnie do Ciebie ludzi. Horoskop dzienny to wskazówka, aby wykorzystać to jak najlepiej.

Bliznięta (21.05 - 21.06)
Intuicja wskaże właściwy kierunek. Horoskop na dziś mówi, że warto zaufać swoim odczuciom.

Rak (22.06 - 22.07)
Trzymaj równowagę między pracą a odpoczynkiem. Horoskop dzienny na poniedziałek wróży spokój.

Lew (23.07 - 22.08)
Porządek w planach ułatwi działanie. Horoskop dzienny mówi, że mały sukces zmotywuje Cię do zmian.

Panna (23.08 - 22.09)
Odważna decyzja otworzy ciekawe możliwości. Horoskop na dziś wróży, że uznanie poprawi Ci nastrój.

Waga (23.09 - 22.10)
Skup się na bliskich. Horoskop dzienny na poniedziałek mówi, że ich wsparcie uporządkuje ważne sprawy.

Skorpion (23.10 - 21.11)
Nowe wiadomości dodadzą Ci energii. Horoskop dzienny wróży, że przypadkowe spotkanie da impuls do działania.

Strzelec (22.11 - 21.12)
Cierpliwość przyniesie efekt. Horoskop na dziś wyraźnie mówi, że rozmowa rozwieje wątpliwości.

Koziorożec (22.12 - 19.01)
Działaj śmiało. Horoskop dzienny na poniedziałek zapowiada, że wieczór da spokój i ukojenie.

REKLAMA0011603147

Prezydent Miasta Krakowa
informuje, że na tablicach ogłoszeń w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy Placu Wszystkich Świętych 3-4 i przy ulicy Kasprowicza 29 oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa, został podany do publicznej wiadomości w dniach: **26.10.2026 r. – 16.11.2026 r.** wykaz nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków, przeznaczonych do oddania w dzierżawę na czas nieoznaczony w trybie bezprzetargowym, obejmujący: część działki nr 244/1, obr. 1-Śródmieście przy ul. św. Krzyża, z przeznaczeniem na wykonanie warstwy dociepleniowej ściany budynku mieszkalnego usytuowanego na działce nr 245, obr. 1–Śródmieście przy ul. św. Krzyża i korzystania na cel: warstwa dociepleniowa (mieszkalny wraz z zabudowaniami i urządzeniami związanymi z funkcjonowaniem obiektu mieszkalnego).

REKLAMA0011603204

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
informuje,
że na tablicach ogłoszeń w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy Placu Wszystkich Świętych 3-4 i przy ulicy Kasprowicza 29 oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa, został podany do publicznej wiadomości w dniach **od 26 października 2026 r. do 16 listopada 2026 r.** wykaz nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków, przeznaczonych do oddania w dzierżawę, na czas nieoznaczony, w trybie bezprzetargowym, obejmujący: część działki nr 632/12, obr. 41 - Krowodrza, przy ul. Jaremy, na cel: wiata śmietnikowa, dojście, zieleń - 1 pozycja na wykazie.

REKLAMA0011603149

Wywieszenie od dnia 26.10.2026 r. do dnia 15.11.2026 r.
wykazu zabudowanej budynkiem remizy i budynkiem handlowym nieruchomości położonej przy ul. Dąbrowa 1 w Krakowie, stanowiącej część o powierzchni 0,1137 ha działki nr 94/6 o pow. całkowitej 0,1154 ha, obręb 3, jednostka ewidencyjna Podgórze, stanowiącej własność Gminy Miejskiej Kraków, przeznaczonej do zawarcia umowy odpłatnego prawa użytkowania, na okres 10 lat, na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w Kostrzu, z przeznaczeniem na prowadzenie działalności statutowej, z prawem do wydzierżawienia pow. 0,0170 ha na rzecz właściciela nakładów pod budynkiem handlowym, przy czym wykonywanie prawa użytkowania będzie ograniczone do ogrodzonej części o powierzchni 0,1137 ha.

REKLAMA0011603211

Prezydent Miasta Krakowa
uprzejmie informuje,
że na tablicach ogłoszeń w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy Placu Wszystkich Świętych 3-4 i przy ulicy Kasprowicza 29 w okresie od dnia 26 października 2026 r. do dnia 15 listopada 2026 r. oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa został podany do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków, oznaczonych jako:

- działka ewidencyjna nr 123/31 o pow. 189 m², obręb 30, jednostka ewidencyjna Podgórze, położona przy ul. Rzemieślniczej, przeznaczona do sprzedaży w drodze bezprzetargowej jej użytkownikowi wieczystemu,
- działka ewidencyjna nr 123/23 o pow. 368 m², obręb 30, jednostka ewidencyjna Podgórze, położona przy ul. Rzemieślniczej, przeznaczona do sprzedaży w drodze bezprzetargowej jej użytkownikowi wieczystemu,
- działki ewidencyjne nr 404, 405 o łącznej pow. 7388 m², obręb 30, jednostka ewidencyjna Podgórze, położone przy ul. Rzemieślniczej, przeznaczone do sprzedaży w drodze bezprzetargowej jej użytkownikowi wieczystemu,
- działka ewidencyjna nr 37/2 o pow. 2984 m², obręb 30, jednostka ewidencyjna Podgórze, położona przy ul. Bieżanowskiej, przeznaczona do sprzedaży w drodze bezprzetargowej jej użytkownikowi wieczystemu,
- działka ewidencyjna nr 48/6 o pow. 4705 m², obręb 30, jednostka ewidencyjna Podgórze, położona przy ul. Bonarka, przeznaczona do sprzedaży w drodze bezprzetargowej jej użytkownikowi wieczystemu.

REKLAMA0011603134

Prezydent Miasta Krakowa
informuje,
że na tablicach ogłoszeń w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy Placu Wszystkich Świętych 3-4 i przy ul. Kasprowicza 29 oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej w dniach od 26.10 do 16.11.2026 r. zostały podane do publicznej wiadomości wykazy nieruchomości stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków, przeznaczonych do sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego:

- nieruchomości oznaczonej jako działka nr 235/84 o powierzchni 0,1109 ha, położonej w obrębie P-47, jednostka ewidencyjna Podgórze, zabudowanej budynkiem mieszkalnym przy ul. Aleksandra Fredry 4 A w Krakowie. Obszar, w skład którego wchodzi nieruchomość, nie podlega ustaleniom miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Dla nieruchomości, z podziału której utworzona została ww. działka, w dniu 30 czerwca 2016 r. została wydana decyzja ustalająca warunki zabudowy dla zamierzenia inwestycyjnego pn. „Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z podziemnym garażem, rozbudową drogi wewnętrznej oraz przebudową zjazdu”,
- nieruchomości oznaczonej jako działka nr 235/82 o powierzchni 0,1200 ha, położonej w obrębie P-47, jednostka ewidencyjna Podgórze, zabudowanej budynkiem mieszkalnym przy ul. Aleksandra Fredry 4B w Krakowie. Obszar, w skład którego wchodzi nieruchomość, nie podlega ustaleniom miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Dla nieruchomości, z podziału której utworzona została ww. działka, w dniu 29 maja 2015 r. została wydana decyzja ustalająca warunki zabudowy dla zamierzenia inwestycyjnego pn. „Budowa budynku handlowo-usługowego wraz z rozbudową drogi wewnętrznej oraz przebudową zjazdu”,
- udziału wynoszącego 30/720 części w nieruchomościach gruntowych oznaczonych nr działek 365 o powierzchni 0,1478 ha, 364/3 o powierzchni 0,0422 ha oraz nr 364/2 o powierzchni 0,0805 ha, położonych w obrębie K-10, jednostka ewidencyjna Krowodrza, w rejonie ul. Starowolskiej. Obszar, w skład którego wchodzi nieruchomości, podlega ustaleniom miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Strzelnica - Sikornik”, zgodnie z zapisami którego położone są w terenach zieleni objętych formami ochrony przyrody, o podstawowym przeznaczeniu pod zielen naturalną w ramach parku krajobrazowego, oznaczonych na rysunku planu symbolem ZN.11.

Osoby, którym stosownie do zapisu art. 34 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2026 r. poz. 399, poz. 875, poz. 912) przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości, mogą złożyć wniosek o jej nabycie w Wydziale Skarbu Miasta Urzędu Miasta Krakowa, ul. Kasprowicza 29, w terminie 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu.

Blizsze informacje w sprawie nieruchomości przeznaczonej do zbycia w drodze przetargu można uzyskać w Wydziale Skarbu Miasta Urzędu Miasta Krakowa, ul. Kasprowicza 29, poz. 1 i 2 - tel. 12 616-65-45, poz. 3 - tel. 12 616 98 09 w godzinach pracy urzędu.

REKLAMA0011603171

Prezydent Miasta Krakowa
informuje,
że na tablicach ogłoszeń w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy Placu Wszystkich Świętych 3-4 i przy ulicy Kasprowicza 29 oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa, zostały podane do publicznej wiadomości w dniach **od 26.10.2026 r. do 16.11.2026 r.** wykazy nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków, przeznaczonych do oddania w dzierżawę, na czas nieoznaczony, w trybie bezprzetargowym, obejmujące:

1. działkę nr 456/119 i część działki nr 456/193 w udziale wynoszącym 1/63, obr. 49-Podgórze, ul. Macedońska, na cele: garaż i droga dojazdowa, działkę nr 526/6, obr. 10-Podgórze, ul. Bałuckiego, na cele: dojście i zieleń przydomowa, 2 pozycje na wykazie;
2. część działki nr 150/4 obr. 45-Nowa Huta, os. Centrum B, na cel: rampa dostawcza do sklepu (wejście do lokalu, urządzenie zwiększające użyteczność funkcjonowania obiektu), 1 pozycja na wykazie;
3. część działki nr 155/5 obr. 1-Nowa Huta, ul. Powstańców, na cel: ogródek działkowy nr F3/F4, 1 pozycja na wykazie;
4. części działki nr 83/9, obr. 8-Nowa Huta, os. Jagiellońskie, na cele: wiata śmietnikowa, dojście, zieleń osłonowa oraz rozbiórka istniejącej wiaty oraz budowa i eksploatacja nowej wiaty śmietnikowej, dojście, zieleń osłonowa, 2 pozycje na wykazie;
5. część działki nr 239/30 obr. 36-Nowa Huta, ul. Edwarda Szymańskiego, na cel: zieleń przydomowa, część działki nr 163/18 obr. 10-Nowa Huta, ul. Jasia i Małgosi, na cel: zieleń przydomowa, część działki nr 242/3 obr. 32-Nowa Huta, ul. Tarasowa, na cel: zieleń przydomowa, 3 pozycje na wykazie.

AUTOREKLAMA

aktualne z całej Polski przetargi
 nasze komunikaty.pl

REKLAMA0011603118

Prezydent Miasta Krakowa

uprzejmie informuje, że na tablicach ogłoszeń w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy Placu Wszystkich Świętych 3-4 i przy ulicy Kasprowicza 29 w okresie od 26 października 2026 r. do 18 listopada 2026 r. oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa oraz Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego został podany do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa oznaczonej jako:

- działki ewidencyjne nr: 377/15 i 377/21 o powierzchni 144 m², obręb 5, jednostka ewidencyjna Śródmieście, położonej przy ul. Cystersów, przeznaczonej do sprzedaży w drodze bezprzetargowej jej użytkownikowi wieczystemu.

REKLAMA0011602896

Syndyk masy upadłości osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej (sygn. akt. BB1B/GUP-s/3/2026) sprzeda w drodze konkursu ofert:

Udział w wysokości ½ (jedna druga) w spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu mieszkalnego nr 64 położonego w Tarnowie przy ul. Długiej 25, gmina m. Tarnów, powiat m. Tarnów, województwo małopolskie.

Cena wywoławcza: 181 755,00 zł netto (słownie: sto osiemdziesiąt jeden tysięcy siedemset pięćdziesiąt pięć złotych)

Pismne oferty z dowodem wpłaty wadium, należy przesłać przesyłką listową poleconą za pośrednictwem Poczty Polskiej w kopercie z dopiskiem „OFERTA Żywiec - NIE OTWIERAĆ” na adres Syndyk Lucyna Tokarz ul. Sukiennicza 8/7, 43-300 Bielsko-Biała - w terminie do 10 listopada 2026 r. (decyduje data wpływu lub awizowania przesyłki).

Warunkiem przystąpienia do konkursu ofert jest wpłata wadium w wysokości 3 000,00 zł na rachunek bankowy masy upadłości:

Syndyk Lucyna Tokarz nr 94 1090 1740 0000 0001 4499 2479, w tytule należy wpisać „Wadium Tarnów Mleczek”.

Termin wpłacania wadium – do końca dnia 6 listopada 2026 r.

Regulaminem Konkursu Ofert w biurze syndyka w Bielsku-Białej, ul. Sukiennicza 8/7, oraz pod numerem telefonu 783 162 700, e-mail: syndyk.tokarz@gmail.com.

Opis oraz pozostała dokumentacja dotycząca przedmiotu sprzedaży znajduje się do wglądu w biurze syndyka – po uprzednim uzgodnieniu.

Z przedmiotem sprzedaży można się zapoznać po uprzednim uzgodnieniu terminu (telefonicznie lub e-mailowo).

REKLAMA0011602724

OGŁOSZENIE O PISEMNYM KONKURSIE OFERT

Syndyk ogłasza pisemny konkurs ofert na sprzedaż nieruchomości gruntowej obejmującej działkę ewidencyjną nr 625/1, obręb Waksmund, powiecie nowotarskim, Gminie Nowy Targ, objętej księgą wieczystą nr NS1T/00050224/5.

Cena minimalna wynosi 31 400,00 zł.

Cena minimalna nie obejmuje należnych podatków i innych danin publicznoprawnych ani kosztów związanych z zawarciem umowy sprzedaży. Sprzedaż jest dokonywana w postępowaniu upadłościowym i wywołuje skutki sprzedaży egzekucyjnej.

Pismne oferty, sporządzone w języku polskim, należy dostarczyć osobiście, za pośrednictwem operatora pocztowego albo przesyłką kurierską do Kancelarii Notarialnej Magdaleny Mądry-Pawlikowskiej przy ul. Zamoyskiego 20A, 34-500 Zakopane, w godzinach pracy kancelarii, do dnia 14 grudnia 2026 r. do godz. 11:30. O zachowaniu terminu decyduje chwila wpływu oferty do kancelarii, a nie data jej nadania.

Ofertę należy umieścić w zamkniętej kopercie opatrzonej adnotacją: „Oferta – nie otwierać – Waksmund”. Publiczne otwarcie ofert odbędzie się w tej samej kancelarii notarialnej 14 grudnia 2026 r. o godz. 12:00. Podczas otwarcia zostaną podane imiona i nazwiska albo firmy oferentów oraz zaoferowane przez nich ceny.

Warunkiem ważności oferty jest wniesienie wadium w wysokości 3.000,00 zł, najpóźniej do upływu terminu składania ofert, na rachunek bankowy syndyka prowadzony przez PKO BP S.A.: 61 1020 3466 0000 9302 0222 9425. O zachowaniu terminu wniesienia wadium decyduje chwila uznania rachunku bankowego syndyka. Wadium oferenta, którego oferta zostanie wybrana, zostanie zaliczone na poczet ceny sprzedaży. Wadnia pozostałych oferentów zostaną niezwłocznie zwrócone po rozstrzygnięciu konkursu. W przypadku odwołania konkursu albo jego zakończenia bez wyboru nabywcy wadnia zostaną niezwłocznie zwrócone wszystkim oferentom. Wadium przepada na rzecz masy upadłości, jeżeli oferent, którego oferta została wybrana, uchyli się od zawarcia umowy sprzedaży.

Oferta powinna zawierać: imię i nazwisko albo firmę oferenta, adres zamieszkania lub siedziby i ewentualny odrębny adres korespondencyjny, przedmiot nabycia, cenę bez podatków i innych danin, nie niższą od minimalnej, oraz podpis oferenta lub pełnomocnika z dokumentem umocowania. Wymagane są oświadczenia o: przyjęciu warunków konkursu i przypadku wadium, znajomości stanu prawnego i faktycznego nieruchomości bez zastrzeżeń oraz zobowiązaniu do zapłaty ceny, zawarcia umowy i pokrycia należnych podatków, danin i kosztów sprzedaży. Oferty niespełniające warunków, nieczytelne, niejednoznaczne, spóźnione lub niezabezpieczone wadium nie będą rozpatrywane. Złożenie więcej niż jednej oferty przez tego samego oferenta wyklucza wszystkie jego oferty; nie dotyczy to aukcji i dodatkowych ofert składanych na wezwanie syndyka. Wygrywa najwyższa ważna oferta, z uwzględnieniem dodatkowej aukcji. Jeżeli co najmniej dwie ważne oferty osiągną 80% najwyższej ceny, ich autorzy zostaną zaproszeni na jednakowych zasadach do aukcji ustnej. Cena wywoławcza będzie równa najwyższej cenie pisemnej; postąpienie ustalone i ogłoszone przez syndyka przed aukcją nie przekroczy 2% tej ceny. Aukcja zostanie zaprotokołowana. Bez postąpienia pozostaje najwyższa oferta pisemna. Przy utrzymującym się remisie syndyk wezwie remisujących do dodatkowych ofert pisemnych w jednakowym terminie, bez możliwości obniżenia ceny. Dalszy remis oznacza nierozstrzygnięcie konkursu. Operat szacunkowy: www.reok.pl lub na żądanie przesłane na oferty@reorg.pl. Ogłędziny we własnym zakresie. Zapłata całej ceny, z zaliczeniem wadium, następuje przed zawarciem umowy, w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania zawiadomienia o wyborze oferty. Syndyk może przedłużyć termin o miesiąc na pisemny wniosek nabywcy; sam wniosek nie przedłuża terminu. Decyduje uznanie rachunku syndyka. Nabywca ponosi należne podatki, inne daniny oraz koszty umowy i wpisów wieczystoksięgowych. Syndyk zastrzega prawo odwołania konkursu lub zamknięcia go bez wyboru oferty przed rozstrzygnięciem. O wyniku lub zakończeniu konkursu bez wyboru nabywcy zawiadomi oferentów na piśmie.

DROBNE

Nieruchomości

Turystyka

MIESZKANIA - KUPIĘ

KRAJ - GÓRY

Kupię mieszkanie zadłużone, z trudnym lokatorem, komornikiem, udziały. Gotówka, 883-402-202

Beskidy, tradycyjne Święta Bożego Narodzenia 1500 zł, miodowyraj.pl 501642492.

Handlowe

Różne

MASZYNY URZĄDZENIA

GOTÓWKA za KSIĄŻKI,, 668-571-329

KUPIMY maszyny do obróbki metalu i drewna. Tel.: 782-592-790.

AUTOREKLAMA

ibo

TWOJE DOMOWE BIURO OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia drobne w Twojej gazecie zlecisz bez wychodzenia z domu przez Internetowe Biuro Ogłoszeń

ibo.polskapress.pl

REKLAMA0011602726

OGŁOSZENIE O KONKURSIE OFERT

Syndyk ogłasza pisemny konkurs ofert na sprzedaż z wolnej ręki prawa użytkownika wieczystego nieruchomości zabudowane budynkiem gospodarczym, położonej w Czarnym Dunajcu w rejonie ul. Parkowej, dz. ewid. nr 3399/75 i 3399/76, pow. 80 m², KW NS1T/00108016/6.

Cena minimalna wynosi 25.000,00 zł.
(nie obejmuje podatków, danin ani kosztów umowy)

Przedmiotem sprzedaży są dwa udziały po 1/2 z odrębnych mas upadłości (KR1S/GUP-s/1064/2025 i 1283/2025); oferta wskazuje cenę każdego udziału, nie niższą niż 12 500 zł. Sprzedaż ma skutki sprzedaży egzekucyjnej (art. 313 p.u.). Może przysługiwać ustawowe prawo pierwokupu.

Oferty należy składać do 14.12.2026 r., do godz. 11:30, w zamkniętej kopercie z dopiskiem „Oferta – Czarny Dunajec” w Kancelarii Notarialnej Magdaleny Mądry-Pawlikowskiej, ul. Zamoyskiego 20A, 34-500 Zakopane, albo e-mailem wyłącznie na adres notariuszzamoyskiego@gmail.com. O zachowaniu terminu decyduje chwila wpływu oferty. Otwarcie ofert odbędzie się 14.12.2026 r. o godz. 12:10 w kancelarii.

Wadium wynosi 2 500,00 zł (po 1 250,00 zł na każdy udział) i należy je wpłacić na rachunek PKO BP S.A. 45 1020 3466 0000 9402 0223 6842. Musi zostać uznane na rachunku przed upływem terminu składania ofert.

Oferta zawiera: dane oferenta, oferowaną cenę, oświadczenia o znajomości stanu prawnego i faktycznego nieruchomości, przyjęciu warunków konkursu i związaniu ofertą przez 60 dni oraz zobowiązanie do zapłaty ceny i zawarcia umowy.

Wygrywa najwyższa ważna oferta. Jeśli wpłyną co najmniej dwie ważne oferty równe najwyższej albo niższe od niej o nie więcej niż 10%, syndyk przeprowadzi między ich autorami dodatkową licytację ustną. Ceną wywoławczą będzie najwyższa oferta. Jeśli nikt nie przystąpi do licytacji, wygrywa najwyższa oferta. Przy równych najwyższych ofertach syndyk może wezwać do złożenia ofert ostatecznych albo zakończyć konkurs bez wyboru.

Cenę płaci się w ciągu 14 dni od zawiadomienia o wyborze oferty, przed zawarciem umowy. Wadium zalicza się na poczet ceny. Wadium przepada, jeśli wybrany oferent uchyli się od zawarcia umowy. Pozostałym oferentom wadium zostanie zwrócone w ciągu 3 dni roboczych od zawiadomienia o wyniku. Koszty umowy i wpisów oraz PCC ponosi nabywca. Do chwili zawiadomienia o wyborze oferty syndyk może zakończyć konkurs bez wyboru, jeżeli wymaga tego interes masy upadłości lub zgodność z prawem. Operat szacunkowy jest dostępny na www.reok.pl, a na żądanie zostanie przesłany z adresu oferty@reorg.pl.

AUTOPROMOCJA

Czytaj tak,
jak lubisz

gazetakrakowska.pl

Gazeta Krakowska

REKLAMA0011603407

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Pani

Elżbiety Tobiasz

długoletniej pracownicy
dawnej Prokuratury Wojewódzkiej w Nowym Sączu.

Rodzinie Zmarłej

wyrazy głębokiego współczucia
oraz szczere kondolencje
składają

Prokurator Okręgowy oraz prokuratorzy i pracownicy
Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu
i Prokurator Rejonowych okręgu nowosądeckiego

REKLAMA0011589776

KARAWAN GRUPA

FIRM POGRZEBOWYCH

TRADYCJE OD 1981 ROKU

CAŁĄ DOBĘ

12 411 11 11

12 658 21 11

również w
Niedziele i Święta

Kompleksowe Usługi Pogrzebowe

- ul. Rakowicka 26a 12 222 00 30
- ul. Reduta 3B 12 222 50 49
- Cm. Batowice 12 413 63 46
- ul. Rakowicka 33a 12 412 89 83
- ul. Wrocławska 8 12 631 77 95
- Cm. Grębałów 12 645 14 35
- Krakowskie Krematorium ul. Wielogórska 20 12 413 33 33
- Sieroszewskiego 5 12 686 61 45 cała doba
- ul. Dolnych Młynów 3 12 632 11 22
- ul. Bieżanowska 24 12 658 21 11 cała doba
- ul. Ćwiklińskiej 10 606 793 279

REKLAMA0011562220

FIRMA SPRZEDA

budynek przemysłowy

w Poznaniu przy ul. Malwowej 158.

Powierzchnia użytkowa budynku – 3202,80 m²,
powierzchnia gruntu – 0,8701 ha.

Tel. kontaktowy 603 920 399

REKLAMA0011603130

Prezydent Miasta Krakowa

uprzejmie informuje, że na tablicach ogłoszeń w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy Placu Wszystkich Świętych 3-4 i przy ulicy Kasprowicza 29 w okresie od 26.10.2026 r. do 16.11.2026 r. oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa został podany do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości stanowiącej własność Gminy Kraków oznaczonej jako:

zabudowana nieruchomość gruntowa, położona przy ul. Królowej Jadwigi, stanowiąca działkę nr 328/3 o pow. 0,0041 ha obr. 13 jednostka ewidencyjna Krowodrza przeznaczona do sprzedaży w drodze bezprzetargowej w celu poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej.

eprasa.pl 820c7ca48e

EKSTRAKLASA PIŁKARSKA

Fatalne nastroje
w Cracovii i Wiczyście
po ostatnich wyjazdach
tych drużyn
str. 19-20

I LIGA PIŁKARSKA

Puszcza
przełamała się
w starciu z mocną
Lechią. Bruk-Bet
poległ
nad Bałtykiem
z Arką Gdynia
str. 20

HOKEJOWA EKSTRAKLIGA

Małopolskie
drużyny walczyły
w niedzielę
o punkty
z ekipami
z Górnego Śląska
i Zagłębia
str. 24

sport

Ten obrazek mówi wszystko. Kacper Duda na ramionach Marcela Łubika. Przed chwilą pomocnik Wisły Kraków zapewnił jej zwycięstwo

FOT. WOJCIECH MATYSIK

Wisła zawsze walczy do końca! Piłkarze „Białej Gwiazdy” znów to zrobili! Ponownie strzelili gola na wagę zwycięstwa w ostatniej akcji meczu. *str. 19*

EKSTRAKLASA PIŁKARSKA

Ostatnia akcja meczu dała kolejne domowe zwycięstwo

Sześć meczów, sześć zwycięstw - tak wygląda bilans „Białej Gwiazdy” przy Reymonta. W sobotę trzy punkty zapewnił Kacper Duda

Bartosz Karcz

Wisła Kraków	2 (0)
Raków Częstochowa	1 (0)
Bramki: 1:0 Ertlthaler 53, 1:1 Diaby-Fadiga 84 karny, 2:1 Duda 90+10.	
Wisła: Łubik - Giger, Uryga, Grujčić, Krzyżanowski - Duda, Igbekeme (66 Meseguer) - Duarte (66 Youan), Ertlthaler, Lelieveld (66 Bozić) - Rodado.	
Raków: Trelowski - Tudor (46 Struski), Racovitán, Svarnas - Jean Carlos (64 Jendryka), Repka, Bulat (63 Koczergin), Otieno (90+4 Zatterstrom) - Diaby Fatiga, Pieriko (46 Emreli) - Makuch.	
Sędziowali: Tomasz Kwiatkowski (Warszawa) oraz Paweł Sokolnicki (Nasielski) i Paulina Baranowska (Kijewo Królewskie). Żółta kartką ukarany został również na ławce piłkarz Rakowa Napieraj. Widzów: 33 000..	

To była już dziesiąta doliczona minuta meczu. Z rzutu wolnego dośrodkował Julius Ertlthaler. Piłkę próbował wybić Patryk Makuch, ale zrobiło to w taki sposób, że trafiła on pod nogi Kacpra Dudy. A ten przełożył jeszcze obronę i huknął jak z armaty. Po drodze był rykoszet od Bogdana Racovitana, a następnie ryk 33 tysięcy gardeł. Sędzia nie wznowiał już nawet gry. Wisła wygrała szósty mecz u siebie w tym sezonie.

Takie zwycięstwo musiało wiślaków ucieszyć szczególnie, bo przyszło w meczu, w którym nie wszystko układało się po ich myśli. Mało tego, były momenty gdy szło im, jak po grudzie.

Początek był jednak obiecujący. Wisła ruszyła do ataków od pierwszych minut i już w 3 mogła prowadzić 1:0. W dogodnej sytuacji w polu karnym znalazł się Angel Rodado. Przyjął piłkę na pierś, a następnie huknął z woleja. Świetnie w bramce Rakowa zachował się jednak Kacper Trelowski i skończyło się tylko na rzucie rożnym.

Uradowany Kacper Duda przed chwilą strzelił zwycięskiego gola

Bramkarz Rakowa błysnął również w 7 min gdy obronił bardzo groźny strzał Juliusa Ertlthaler. Niewiele później sędzia Tomasz Kwiatkowski podyktował dla Wisły rzut karny za zagranie ręką Bogdana Racovitana. Po analizie VAR cofnął jednak tę decyzję i była to słuszna decyzja. To zagranie nie kwalifikowało się bowiem do podyktowania jedenastki.

Po tych pierwszych minutach naporu Wisły, w kolejnych meczach nieco się wyrównał. W kolejnych minutach spadło tempo gry. Wisła próbowała wciągać Raków na swoją połowę, ale goście zdawali się dobrze czytać ten pomysł i pozostawali w obronie średniej, czekali na to, co zrobią Krakowianie. I tak ten mecz dobiegł spokojnie do końca pierwszej połowy bez bramek...

Druga połowa nie przyniosła początkowo zmiany obrazu gry, ale w 53 min. Wisła zdołała dopięcia swego. Po odbiorze w środkowej strefie Dario Grujčića, poszło podanie do Juliana Lelievelda, a ten prostym podaniem

uruchomił Juliusa Ertlthaler. Austriak znalazł się w sytuacji sam na sam z Kacprem Trelowskim i nie dał mu szans. To pierwszy gol Ertlthaler w ekstraklasie, czym uświetnił niedawno podpisany nowy kontrakt z Wisłą.

Wydawało się, że Krakowianie przejmą już całkowicie inicjatywę, tymczasem oni w kolejnych minutach zanotowali najgorszy fragment meczu. To Raków atakował, zamknął wręcz Wisłę. W 72 min goście strzelili gola, ale trafienia Lamine Diaby-Fadigi nie uznał sędzia, odgwiszczając spalonego. Ten zawodnik trafił jednak do siatki z rzutu karnego, podyktowanego po faulu Victora Meseguera.

Wydawało się, że Wisła straci pierwsze punkty w tym sezonie u siebie. Ale wtedy do akcji wkroczył Kacper Duda. Dla niego też to był premierowy gol na boiskach ekstraklasy. I to od razu wagi ciężkiej, bo dał Krakowiakom upragnione trzy punkty. ©©

FOT. WOJCIECH MATYSIK

EKSTRAKLASA PIŁKARSKA

Wieczysta przegrała kluczowe mecze. W strefie spadkowej może zagościć na dłużej

Artur Bogacki

Wieczysta w 12. kolejce przegrała z plasującym się dotychczas za nią w tabeli Śląskiem. Sytuacja ekipy z ul. Chałupnika jest coraz trudniejsza.

Śląsk Wrocław	2 (2)
Wieczysta Kraków	0
Bramka: 1:0 Dembele 24, 2:0 Banaszak 45+3.	
Śląsk: Niemczycki - Andersson, Szala, Ba, Malec, Jurcec - Shabani, Linetty, Samiec-Talar (62 Ciucka) - Dembele (73 Marjanac), Banaszak (73 Camoes).	
Wieczysta: Kochalski - Djermanović, Milić, Pestka - Fila (57 Dankowski), Pusić (46 Lederman), Maigaard, Vojtko (46 Semedo) - Christensen (57 de la Rosa), Koulouris (76 Bialek), Piazon.	
Sędziowali: Mateusz Piszczelok (Katowice) oraz Dawid Golis i Sebastian Mucha. Widzów: 12 391.	

Dla Wieczystej to trzecia z rzędu porażka, w tym druga kolejna w meczu kluczowym dla układu dołu tabeli (tydzień wcześniej Krakowianie przegrali u siebie z zamykającym stawkę Rakowem Częstochowa). Patrząc na formę i terminarz, zespół może utknąć w strefie spadkowej na dłużej. Pojawiają się pytania, czy trener Żeljko Kopić (wrócił formalnie na ławkę po trzech kolejkach karnej pauzy) ma jeszcze zaufanie decydentów w klubie? Z naszych informacji wynika, że ma, a o zmianie trenera w tym momencie nie ma mowy.

Pierwszy kwadrans we Wrocławiu był do zapomnienia. W 16 min ładną akcję, wychodząc spod pressingu we własnym polu karnym, przeprowadziła Wieczysta. W jej finale Lucas Piazon zakręcił trzema obrońcami, ale strzał został obroniony.

Śląsk głównie się bronił, a nielicznych okazji w ataku był zabójczo skuteczny. W 22 min efektowny rajd przez pół boiska, między Krakowia-

nami, przeprowadził Malaly Dembele, lecz brakło mu już pomysłu - i chyba także sił - na strzał, został zablokowany. Chwilę później jednak zdobył gola. Po prostym podaniu Piotra Samca-Talara przepchał na linii pola karnego Antonio Milicia, po czym celnie kopnął po ziemi w dalszy róg.

Wieczysta większego zagrożenia nie stwarzała, a w końcówce pierwszej połowy znów popełniła błąd w obronie. Po ładnej akcji krótkimi podaniami Samiec-Talar zagrał prostopadłe z pierwszej piłki w pole karne do Przemysława Banaszaka, a ten wykorzystał sytuację sam na sam z Mateuszem Kochalskim.

Na drugą połowę Wieczysta wyszła w innym ustawieniu, z czwórką obrońców. Na boisku pojawił się m.in. Lisandro Semedo, który w ostatnich meczach po wejściu z ławki strzelił łącznie trzy gole. Niemniej drużyna przez 20 minut niewiele zrobiła, by odwrócić losy spotkania. Pewną okazję miał Piazon, ale większych problemów nie sprawił bramkarzowi.

Po chwili, po drugiej stronie boiska, kropkę nad „i” mógł postawić Banaszak - po podaniu z boku próbował zagrać piętą, nieznacznie spudłował. W 68 min po strzale Adama Ciucki i rykoszecie od Milicia Kochalskim jakimś cudem sięgnął piłkę.

Wkrótce mogło być 2:1. Po prostym podaniu Semedo uderzył płasko w dalszy róg, Karol Niemczycki dość szczęśliwie obronił. Tak dobrej szansy goście już nie mieli.

Co innego Śląsk. W 79 min kolejną okazję na zamknięcie meczu miał Luka Marjanac, nie sięgnął piłki po zagraniu z boku Ciucki. A w końcówce to Wrocławianie prowadzili grę, w doliczonym czasie Marjanac trafił w boczną siatkę (jeszcze po rykoszecie). ©©

12. KOLEJKA – WYNIKI

Motor Lublin - Zagłębie Lubin 2:2 (0:1), Łęgowski 75, N'Diaye 87 - Kerk 45+1, Reguła 48; **Widzew Łódź - Górnik Zabrze 1:1 (1:1)**, Świdorski 16 - Urbański 40; **Korona Kielce - GKS Katowice 1:0 (0:0)**, Mena 70; **Pogoń Szczecin - Radomiak 4:3 (2:2)**, Keramitsis 17, Riccio 45+3, Grosicki 49, 55 - Alves 10 k., Donis 25, Grzesik 74; **Jagiellonia Białystok - Wisła Płock 1:0 (0:0)**, Sow 83; **Legia Warszawa - Lech Poznań 1:2 (0:1)**, Wjunnyk 74 - Agnero 56, Palma 87.

Najlepsi strzelcy: 9 goli - Sanchez (Pogoń) 3, Wisła K. 6), 8 - Szkurin (GKS), 6 - Czubak (Motor), Makuch (Raków), Rodriguez (Lech), Stępiński (Korona).

13. kolejka (30.10-21.11): Cracovia - Motor (pt. 18), Górnik - Legia (pt. 20.30), Wieczysta - Jagiellonia (s. 15.45), Lech - Wisła K. (s. 17.30), GKS Katowice - Widzew (s. 20.15), Radomiak - Śląsk (pn. 18), Zagłębie - Korona (pn. 18), Raków - Pogoń (pn. 20.30). **(ŻUK)**

JEDENASTKA 12. KOLEJKI

12. KOLEJKA – TABELA EKSTRAKLASY

1. Lech Poznań	11	28	9-1-1	29-10
2. Górnik Zabrze	12	27	8-3-1	21-11
3. Pogoń Szczecin	12	24	7-3-1	19-9
4. Legia Warszawa	12	23	6-5-1	23-11
5. Wisła Kraków	12	21	6-3-3	19-15
6. Piast Gliwice	12	20	6-2-4	22-18
7. Zagłębie Lubin	12	19	5-4-3	15-15
8. GKS Katowice	12	18	6-0-6	22-17
9. Korona Kielce	12	18	5-3-4	14-18
10. Jagiellonia Białystok	11	15	5-0-6	14-17
11. Wisła Płock	11	14	4-2-5	10-16
12. Motor Lublin	12	13	3-4-5	17-21
13. Cracovia	12	12	3-3-6	14-19
14. Widzew Łódź	12	11	1-8-3	15-16
15. Śląsk Wrocław	12	9	2-3-7	16-22
16. Wieczysta Kraków	12	8	2-2-8	16-23
17. Radomiak	12	8	2-2-8	12-28
18. Raków Częstochowa	12	6	2-0-10	16-28

Cracovia przespala I połowę, a potem strat już nie odrobiła

Trener Bartosz Grzelak zaryzykował, nie wstawiając do jedenastki Mateusz Klich i srodze się zawiódł na tym manewrze

Jacek Żukowski

Trzy ostatnie mecze między tymi zespołami, rozegrane w Gliwicach, kończyły się bezbramkowo. Teraz bramek nie zabrakło, na nieszczęście dla Cracovii...

Piast Gliwice	3 (2)
Cracovia	1 (0)

Bramki: 1:0 Czerwiński 7, 2:0 Vallejo 25, 2:1 Knap 62, 3:1 Kantsantonis 90+4.
Piast: Gril - Twumasi, Rivas, Czerwiński (46 Sierralta), Lewicki - Mucha (46 Leśniak), Boisgard (8), Łabojko (72 Lima), Vallejo - Ntamac (85 Kucharski), Sanca (90 Kantsantonis).
Cracovia: Madejski - Kakabadze (8), Henriksson, Traore (90 Glik), Burlet (90 Perković) - Kameri (46 Klich (8)), Al-Ammari (78 Zahirolislam), Knap, Minczew - Berte (79 Hasić), Nordas.
Sędziowali: Paweł Malec (Łódź) oraz Maciej Kupsik (Poznań), Maciej Majewski (Łódź). **Widzów:** 5100.

Krakowianie w dwóch poprzednich meczach wzbogacili się o cztery punkty pokonując u siebie Zagłębie Lubin 3:1 i remisując z Legią Warszawa 1:1. Na wyjazdach w tym sezonie idzie im jednak ciężko i niestety podtrzymali tę tendencję.
Trener Bartosz Grzelak dokonał dwóch zmian w składzie względem ostatniego spotkania. I to sensacyjnych. Nie znalazło się miejsce dla Mateusza Klich a i Ajdina Hasicia, za to wystąpili Dijon Kameri i Mohamed Berte.
- Brak Klich a to względy taktyczne, Hasicia - zdrowotne - tłumaczył szkoleniowiec.
Szybko okazało się, że bez Klich a gra się zupełnie nie klei. Gospodarze zaczęli mocno już w 2 min Jakub Lewicki stanął przed szansą - znalazł się oko

Karol Knap zdobył gola, tu w walce z Samuelem Ntamackiem

w oko z Sebastianem Madejskim, ale golkiper „Pasów” był górą. Piast jednak dopiął swego dość szybko - porzucie rożnym w wykonaniu Quentina Boisgarda Jakub Czerwiński uprzedził Amira Al-Ammariego i Lasse Nordasa i strzałem głową z bliska pokonał Madejskiego.
Z kolei w 16 min Madejski musiał wybiec poza pole karne by uprzedzić atakującego Szczepana Muchę. W 20 min Lasse Nordas główkował, ale spudłował. W 25 min sytuacja Krakowian stała się już bardzo zła - Szczepan Mucha wymienił piłkę z Hugo Vallejo i Hiszpan precyzyjnym strzałem pokonał bramkarza.
- Sami sobie zagrażamy, bo na razie wyglądamy fatalnie - stwierdził w przerwie Madejski. Trudno było się z nim nie zgodzić...
W przerwie na boisku pojawił się Klich za Kameriego. Cracovia nie ruszyła do jakichś szaleńczych ataków, ale w 62 min Otar Kakabadze mocno wstrzelił piłkę w pole karne, na środek,

gdzie stał Karol Knap i mocnym strzałem pokonał Grila. Trener Grzelak dał sygnał do ataku, wpuszczając na boisko Hasicia, potem rzucił do boju na doliczony czas także Kamila Glika i Mauro Perkovicia licząc na stałe fragmenty. W końcu po zamieszaniu w polu karnym wprowadzony do gry Andreas Kantsantonis uderzał - odbił ten strzał Perković, dobijający Maciej Kucharski strzelił tak, że odbił piłkę Knap, ale w końcu znów Kantsantonis uderzył futbolówką do siatki. - Biorę odpowiedzialność, bo jeśli dwóch - trzech zawodników nie gra dobrze, to jest to coś indywidualnego, ale jeśli cały zespół nie gra, to muszę popatrzeć, jak przygotowałem zespół, jakie były instrukcje, prawdopodobnie nie były wystarczająco jasne - ocenił Grzelak.
Apomeczubyła „rozmowa wychowawcza” pod płotem między kibicami, a drużyną. Swoje usłyszał Filip Trubalski, dyrektor generalny pionu sportowego. W nieparlamentarnych słowach usłyszał, co ma zrobić... ©

Bez sentymentów. Byli zawodnicy „Słoni” pogrążyli zespół Bruk-Betu Termaliki

Piotr Pietras

W rywalizacji dwóch spadkowiczów w pierwszej połowie zdecydowanie lepiej zaprezentowała się Arka Gdynia i to wystarczyło do zwycięstwa nad Bruk-Bet Termalicą.

Arka Gdynia	3 (3)
Bruk-Bet Termalica Nieciecza	1 (0)

Bramki: 1:0 Kocyla 11, 2:0 Gutkovskis 17, 3:0 Ambrosiewicz 39, 3:1 Zapolnik 55.
Arka: Arndt (67 Grobelny) - Lipkowski, Szota (8), Komenda, Gojny - Solecki (8), Sidibe (57 Kun), Ambrosiewicz, Waluś (57 Milewski), Kocyla (83 Dziegielewski) - Gutkovskis (83 Rama).
Bruk-Bet Termalica: Chovan - Jaroszewski, Masoero (46 Synos), Putiewicz (85 Zarówny), Kozik - Hilbrycht (46 Zapolnik), Kubica (8), Kurzawa, Dąbrowski (81 Biniak) - Jakubik, Durdov.
Sędziował: Grzegorz Kawalko (Wyszowate).
Widzów: 8500.

Przed meczem zdecydowanym faworytem wydawał się zespół z Małopolski, ale na boisku, szczególnie w pierwszej połowie, wyglądało to całkiem inaczej.
Zespół Arki od początku przejął inicjatywę. Na boisku dominowali byli gracze Bruk-Betu Termaliki, którzy w pierwszej części zdobyli trzy gole dla Arki.
Festiwal strzelecki w 11 min rozpoczął Dawid Kocyla, który po prostopa-dłym podaniu Macieja Ambrosiewicza wyszedł na czystą pozycję i kapitalnym uderzeniem w górny róg posłał piłkę do siatki. Chwilę później po dośrodkowaniu Kasjana Lipkowskiego i „główce” Vladislava Gutkovskisa miejscowi prowadzili już 2:0. Autorem trzeciego gola dla Arki był Ambrosiewicz, który wykończył akcję gospodarzy strzałem z linii pola karnego.
Niecieczanie w pierwszej połowie zagrali bardzo słabo, a najlepszym komentarzem niech będzie fakt, że

pierwszy celny strzał na bramkę Arki Ivan Durdov oddał dopiero w doliczo-nym czasie gry.
Po zmianie stron Niecieczanie od początku odważnie ruszyli do odrabiania strat. W 55 min po dośrodkowa-niu Rafała Kurzawy z rzutu wolnego i „główce” Kamila Zapolnika goście zdobyli gola.
W kolejnych minutach gra przeważnie toczyła się na połowie Arki, ale za-wodnicy z Niecieczy razili nieskutecz-nością. Bardzo bliski zdobycia kontak-towego gola w 70 min był Durdov, który wykorzystując podanie Wojcie-cha Jakubika trafił jednak piłką w słupek. Niecieczanie do końca meczu byli w ofensywie, ale nie potrafili już zdo-być gola.

Inne mecze: Podbeskidzie Bielsko-Biala - Stal Rzeszów 2:1 (0:1), Rakocz 88, Takac 90 - Władysław Krasowski 22; Ruch Chorzów - Pogoń Grodzisk Mazowiecki 2:0 (1:0), Chrapek 42, Szczepan 55; Odra Opole - Pogoń Siedlce 0:1 (0:0), Roso-tek 49; Stal Mielec - Chrobry Głogów 0:0; Polonia Warsza-wa - Miedź Legnica 1:1 (1:1), Barkowski 3 - Cordoba 16; Unia Skierniewice - Polonia Bytom 1:2 (0:0), Bierowski 60 - Ru-min 76, 89. Dzisiaj: Warta Poznań - ŁKS Łódź (18).
1. Pogoń Grodzisk Maz. 12 21 19-11
2. Polonia Warszawa 12 21 19-14
3. Ruch Chorzów 12 21 16-11
4. Bruk-Bet Termalica 12 20 19-17
5. Lechia Gdańsk 12 19 22-19
6. Miedź Legnica 12 18 18-11
7. Warta Poznań 11 18 19-15
8. ŁKS Łódź 11 18 14-11
9. Polonia Bytom 12 18 20-20
10. Stal Rzeszów 12 17 16-22
11. Pogoń Siedlce 12 15 14-15
12. Arka Gdynia 12 14 16-16
13. Podbeskidzie B.-B. 12 14 15-16
14. Chrobry Głogów 12 13 13-15
15. Stal Mielec 12 13 16-27
16. Puszcza Niepołomice 12 12 13-17
17. Odra Opole 12 12 8-13
18. Unia Skierniewice 12 11 13-20
13. kolejka (31.10-2.11): Miedź - Bruk-Bet Termalica (s. 15.30), Stal Rz. - Puszcza (pn. 20.30). ©

Po wygranej „Żubry” złapały trochę tlenu

Jacek Żukowski

Puszcza Niepołomice pokonała kandydata do awansu, fa-owryta tego spotkania. To czwarta wygrana w asezonie.

PuszczaNiepołomice	2 (0)
Lechia Gdańsk	0

Bramki: 1:0 Trubeha 60, 2:0 Kasolik 88, 2:1 Szach 90+4.
Puszcza: Kowal - Szabaciuk, Kasolik, Kocar (46 Wołowicz), Strajnar - Iwao (71 Gerstenstein), K. Stępień, Nascimento (90+2 Pieprzycza), Trubeha (71 Kamiński), Cholewiak (84 Kurzeja).

Lechia: Holewiński - Mavraj, Łopata, Beskorowajnyj, Ma-łow - Mena (59 Wójtowicz), Iwanow (58 Adkonis), Szcze-pankiewicz (80 Sonko), Dodaj (80 Bambecki) - Glo-gowski (59 Blanuta), Shakh.
Sędziował: Damian Sylwestrzak (Wrocław).

Puszcza nie może już kalkulować z kim i gdzie gra. Musi wszędzie walczyć o punkty. I to zrobiła.
Trener Puszczy Tomasz Tułacz postawił na bardzo ofensywny skład. Ale zaczął od zmiany w bramce - Fi-lipa Andrzejczaka zmienił Wiktor Kowal. Z kolei w drugiej linii za Wiktora Kamińskiego, Adriana Piekarskiego,

W akcji Mateusz Cholewiak, czołowy zawodnik Puszczy

Oskara Gerstensteina i Olafa Korcza-kowskiego zagrali Andrzej Trubeha, Konrad Stępień, Kosei Iwao i Mate-usz Cholewiak.
Gdańszczanie od początku starali się narzucić swoje warunki. Ale Puszcza pilnowała się. Mecz miał bardzo wyrównany przebieg. Puszcza nie mogła się za bardzo otworzyć, pilno-wała się, starając się odsunąć grę od własnej bramki. W 28 min po wol-nym Filipe Nascimento główkował Gjoni i trafił w wewnętrzną część słupka. Puszcza zdobyła nawet gola, gdy uderzał Cholewiak, który został zablokowany, ale poprawka wpadła do siatki. Sędzia jednak dopatrzył się spalonego zawodnika.

Po godzinie gry gospodarze dopie-łi swego - po dalekim zagraniu wystrze-lił jak z procy Andrzej Trubeha, od-ważnie wpadł w pole karne i z rogu pola bramkowego pewnie strzelił do siatki. Najlepsza okazja gości? Ta z 77 min gdy Tomasz Wójtowicz zna-laż się w klarownej sytuacji, ale trafił w boczną siatkę. Z kolei w 85 min wprowadzony dopiero co do gry Ba-kary Sonko uderzał z ostrego kata pod poprzeczkę i Kowal kapitalnie od-bił piłkę. Zamiast gola wyrównującego padł ten na 2:0 - po rzucie rożnym główkował Cholewiak, Axel Holewiń-ski odbił piłkę, ale z dobitką pospieszył Konrad Kasolik. Gości stać było tylko na honorowe trafienie. ©

II LIGA PIŁKARSKA

Nieudana kolejka dla piłkarzy Hutnika i Sandecji

Drużyna z Krakowa początek sezonu miała dobry, ostatnio jednak przegrywa. Piłkarze z Nowego Sącza przegrali minimalnie

Bogdan Przybyło, Marcin Wójtowicz

Hutnik Kraków	1 (0)
Olimpiad Grudziądz	2 (2)

Bramki: 0:1 Jasiak 6, 0:2 Siemaszko 43, 1:2 Lelek 75.
Hutnik: Hoyo-Kowalski - Burka, Nweke, Gandziarowski (46 Florek) - Ściuk (76 Mortycz), Sajdak, Laskowski (46 Kordykiewicz), Sowiński - Budziński (67 Galek), Rzepka (67 Lelek), Zawada.
Olimpia: Jerke - Brzek, Stolic, Zbić, Abramowicz, Ciupa - Fietz (64 Stec), Frelek (90 Cichor), Olejarka (73 Nowacki) - Siemaszko (64 Jastrzębski), Jasiak (73 Szafrank).
Sędziował: Kornel Paszkiewicz (Kąty Wrocławskie).
Widzów: 350.

Po ubiegłotygodniowej przegranej hutnicza drużyna wyszła na boisko, z różnych przyczyn, w trochę zmienionym zestawieniu. Naprzeciwno miała być na fali wznoszącej Olimpię, która passę podtrzymała. Dla Krakowian to czwarta porażka w pięciu ostatnich kolejkach.

Goście objęli prowadzenie, gdy Hubert Jasiak (jego ojciec Grzegorz na przełomie wieków grał w Hutniku) trafił z pola karnego. Gospodarze dążyli do wyrównania i nadziali się na kontrę, Dawid Olejarka asystował Arturowi Siemaszce, który przed bramką dopełnił formalności.

Po przerwie Hutnik klarownych okazji w zasadzie nie miał. Niemniej udało się złapać kontakt, gdy po pressingu Oskara Zawady golkeeper Michał Jerke przed polem kar-

FOT. JOANNA URBANIEC

Hutnik Kraków przegrał na swoim stadionie już trzeci kolejny mecz. Tym razem o jedną bramkę lepsza okazała się Olimpia Grudziądz

nym stracił piłkę, a Krystian Lelek trafił do pustej bramki.

- Wiedzieliśmy, że nie będzie łatwo. Do 20 minuty szło nam dobrze, ale potem Hutnik mógł wyrównać. Dopiero drugi gol uspokoił naszą grę - ocenił trener gości, też z Małopolski, Dawid Pędziałek.

- Mielśmy swój plan na ten mecz, ale źle weszliśmy w grę i trzeba było go zmodyfikować. I mieliśmy swoje szanse. W przerwie dokonaliśmy jeszcze zmian w składzie, ale Olimpia to jakościowy zespół. Mimo tych porażek nie zwieszamy głów - mówił z kolei trener Hutnika, Krzysztof Świątek. (BP)

Stal Stalowa Wola	1 (0)
Sandecja Nowa Sącz	0

Bramka: 1:0 Hebel 86.
Stal: Smyłek - Zaucha, Żemło, Furtak (26 Kwapisz), Grabowski - Kamiński (75 Tomalski), Nawrocki, Radecki (60 Śliwa), Hebel - Rogalski (75 Żyra), Jeleń (60 Wolny).
Sandecja: Głogowski - Pleśnierowicz, Słaby, Ogorzał (85 Gerstenstein), Szeliga - Żurawski, Holan (85 Goku), Kiełsi (72 Divis), Kosiński (46 Brenkus) - Płocica, Kolar (65 Piszczek).
Sędziował: Arkadiusz Nestorowicz (Biała Podlaska).

W pierwszej połowie kibice nie doczekali się goli, choć okazji nie brakowało. Stworzyli je głównie gospodarze, którzy mieli przewagę na boisku i wypra-

cowali sobie kilka świetnych okazji do trafienia do siatki, ale za każdym razem ze świetnej strony pokazywał się Bartosz Głogowski.

Druga połowa była lepsza w wykonaniu Sandecji, ale im bliżej było bramki, tym bardziej wracał koszmar z wielu poprzednich spotkań, czyli brak podania otwierającego drogę do bramki. W 49 min Adam Brenkus zagrał w pole karne, ale nikt nie zdążył z dojściem do piłki.

Z drugiej strony boiska w 50 min Kamiński nie trafił czysto w futbolówkę po błędzie obrony Sandecji (Kamil Słaby i Bartosz Szeliga patrzyli na siebie, kto ma interweniować).

W kontrze Marko Kolar przerzucił piłkę nad bramkarzem Stali w dogodnej sytuacji. W 60 min szybka akcja gospodarzy. Wymiana trzech podań, Patryk Zaucha doprowadził piłkę pod pole karne, strzelił, ale obok słupka.

W 76 min Hubert Tomalski wygrał pojedynek z prawej strony z Szeligą, który go sfaulował. Z wolnego zagrywał Hebel, ale nikt nie oddał strzału.

W 82 min „Sączersi” mieli podwójne szczęście. Najpierw po zagranii ręką przez Słabego arbiter nie dopatrzył się karnego, piłka dotarła do Zauchy, który huknął potężnie, ale w poprzeczkę.

Ten sygnał alarmowy Sądeczanie zlekceważyli i zapłacili za to cenę. W 86 min Hebel stojąc tyłem do bramki, mając za plecami obrońcę, obrócił się z piłką i uderzył ją precyzyjnie tuż przy lewym słupku bramki Głogow-

skiego. Bramkarz nie miał szans na skuteczną interwencję. W doliczonym czasie gry pod bramkę Stali powędrował nawet golkeeper Sandecji, ale to nie zmieniło już wyniku meczu. (WOJT)

Inne mecze: Avia Świdnik - Znicz Pruszków 0:2 (0:1), Ochronczuk 12, Proczek 90+3; Chojniczanka Chojnice - Legia II Warszawa 2:3 (0:2), Janicki 77, Żywicki 90+1 - Pchelka 28, Ryczkowski 30, 66; Lechia Zielona Góra - Górnik Łęczna 0:6 (0:3), Korbecki 4, Rogala 30, Myszor 37, Janaszek 60, Ahmedov 72, Antkowiak 89 9karny; Rekord Bielsko-Biała - Resovia 1:1 (0:1), Kasprowicz 53 - Szwoch 1; Sokół Kleczew - Śląsk II Wrocław 4:2 (1:0), Piotrowski 9, Śpiewak 17, 56 karny, 82 - Moskaluk 67, Rygiel 72; Zawisza Bydgoszcz - Świt Szczecin 4:2 (3:1), Szumilas 5, 24, Łukowski 41, Kapelus 87 samob. - Koziara 39, Ropski 86. Mecz GKS Tychy - Podhale Nowy Targ zakończył się po zamknięciu numeru.

1. Znicz Pruszków	13	32	27-12
2. GKS Tychy	12	26	19-7
3. Górnik Łęczna	13	23	28-15
4. Olimpia Grudziądz	13	22	17-18
5. Zawisza Bydgoszcz	13	19	24-20
6. Sandecja Nowy Sącz	13	19	19-16
7. Podhale Nowy Targ	12	19	22-20
8. Stal Stalowa Wola	13	19	22-24
9. Rekord Bielsko-Biała	13	18	17-14
10. Hutnik Kraków	13	18	20-18
11. Chojniczanka Chojnice	13	18	23-23
12. Avia Świdnik	13	17	16-20
13. Legia II Warszawa	13	16	26-23
14. Lechia Zielona Góra	13	16	20-24
15. Sokół Kleczew	13	12	16-27
16. Śląsk II Wrocław	13	10	22-28
17. Świt Szczecin	13	9	14-30
18. Resovia	13	6	8-21

14. kolejka (30-31.10): Sandecja - Olimpia (pt. 19.30), Hutnik - Rekord (sb. 13), Podhale - Świt (sb. 12). © P

III LIGA PIŁKARSKA

WISŁA II KRAKÓW - WISŁOKA DĘBICA 3:1 (2:0)
Bramki: 1:0 Małecki 21, 2:0 Starzyński 25, 2:1 Kasza 82, 3:1 Conte 90+3.
Wisła: Stępak - Chmiel (60 Ziarko), Kutwa, Cymbaluk, Prochwicz - Sułkiewicz, Dziędzic (73 Wójcik) - Pławiński (73 Hasi), Szywacz, Starzyński (83 Conte) - Małecki (60 Tokarczyk).
Wisłoka: Sokół - Kron, Kondraczenia, Gil, Bator - Żmuda (70 Łukasik) - Kulon, Feret, Łanucha, Czuchra (70 Maik) - Śliwa (81 Kasza).
Sędziował: Paweł Dul (Zawada). **Widzów:** 150.

To był bardzo dobry mecz. „Biała Gwiazda” prowadziła do przerwy 2:0 po trafieniu Patryka Małeckiego z bliska i precyzyjnym uderzeniu Piotra Starzyńskiego. W obu sytuacjach asystował Wiktor Szywacz.

Wisłoka też miała swoje okazje, ale świetnie bronił Jakub Stępak, jeden z bohaterów tego spotkania.

W drugiej połowie napierali goście i w 82 min złapali kontakt po gołu Kaszy po rzucie rożnym. Ostatnie słowo należało jednak do Wisły. Oumar Conte sam wywalczył sobie piłkę, a następnie pobiegł i w sytuacji sam na sam z bramkarzem postawił kropkę nad „i”. (BK)

WIŚLANIE SKAWINA - STAR STARACHOWICE 1:2 (1:1)
Bramki: 0:1 Boniecki 12, 1:1 Durda 35, 1:2 Szynka 66.
Wiślanie: Niedbala - Morawski, Jarzyńska, Sonntag - Kłos, Gądek (74 Opalski), Radwanek (61 Cytacki), Dynarek, Thiago, Zięba (61 Jania) - Durda.
Star: Lipiec - Walaszek, Jagiełło, Świątek, Stefański (72 Kowalski) - Dobrucki (61 Kapłon), Orlik, Puton (72 Styczniński), Boniecki (77 Adamiak) - Szynka (77 Karbownik), Stanisławski.
Sędziował: Rafał Rokosz (Bobrowniki). **Żółta kartka** także trener Staru Pietrasiak. **Widzów:** 600.

Miejscowi nieźle zaczęli, ale ani strzały Dynarka, ani Thiago nie mogły zrobić gościom krzywdy. Z kolei ci w 12 min zdobyli gola, gdy Boniecki strzałem głową pokonał Niedbałę. Golkeeper Wiślan po chwili bardzo się pomylił przy wybieciu i o mało co nie padł drugi gol. Wreszcie miejscowi przeprowadzili bramkową akcję - zamknął podanie na drugim słupku Durda i ręką skierował piłkę do siatki. Spotkało się to z ogromnymi pretensjami piłkarzy i sztabu szkoleniowego Stara. Arbiter był jednak nieczuły na te prote-

sty. W 66 min goście zdobyli drugiego gola - po centrze z prawej strony głową celnie strzelił Szynka. (ŻUK)

NAPRZÓD JĘDRZEJÓW - WIECZYSTA II KRAKÓW 2:2 (1:1)
Bramki: 1:0 Stanek 28, 1:1 Kramarz 30, 1:2 Kramarz 55, 2:2 Pleśniński 57.
Naprzód: Borusiński - Płonka, Al-Shubasi (41), Kałaska, Pleśniński (70 Halo), Krzywiecki (60 Kozłowski), Mamroł (70 Arleison), Jaszczak (70 Souza Oliveira), Dias Oliveira, Kościelniak, Stanek (80 Siudak).
Wieczysta II: Stechnij - Gałązka (46 Guzik), Szymonowicz, Koj, Pietrzak - Mras (29 Szablowski), Pietras, Łysiak, Szewczyk, Kramarz (65 Linca) - Mróz (85 Banachowicz).
Sędziował: Hubert Chmura (Zamość).

Gospodarze objęli prowadzenie za sprawą Karola Stanka. Szybko wyrównał Adam Kramarz, który „złamał”, akcję do środka i z okolicy linii 16 m ładnie uderzył. Układ sił zmienił się tuż przed przerwą (41 min), gdy czerwona kartkę dostał zawodnik gospodarzy Yousef Yasser Al-Shubasi - za faul „ratunkowy” na Pawle Łysiaku. W II połowie goście grali w przewa-

FOT. WOJCIECH MATUSIK

Patryk Małecki strzelił pierwszą bramkę w meczu z Wisłoką

dze, objęli prowadzenie w 55 min dzięki Kramarzowi (dobił strzał Michała Koja). Szybko jednak je stracili, a różnicy w liczebności nie było szczególnie widać. Obie strony miały okazje, wynik jednak się nie zmienił. (ART)

Inne mecze: Chelmska Chelm - Korona II Kielce 2:0 (2:0), Kucharczyk 39, 41; Pogon-Sokół Lubaczów - Podlasie Biała Podlaska 2:0 (1:0), Płoszynski 23,

Masar 68; Moravia Morawica - Siarka Tarnobrzeg 2:3 (1:1), Przybysławski 29, Sornat 84 karny - Peciak 45, 68, 72; KSZO 1929 Ostrowiec Świętokrzyski - Sokół Kolbuszowa Dolna 2:1 (1:0), Górski 21, Bała 80 - Bartłomiej Wiktor 60; Hetman Zamość - JKS Jarosław 1:0 (1:0), Skiba 13; Czarni Polanica - AKS 1947 Busko Zdrój 2:1 (1:1), Smoleń 25, Michał Banik 65 - Jakub Różycki 13.

1. Chelmska Chelm	14	34	22-6
2. KSZO Ostrowiec Św.	14	29	26-11
3. Wisłoka Dębica	14	26	21-16
4. Naprzód Jędrzejów	14	24	30-27
5. Czarni Polanica	14	24	20-18
6. Hetman Zamość	14	23	26-22
7. Wiślanie Skawina	14	21	21-15
8. Siarka Tarnobrzeg	14	20	22-21
9. Wisła II Kraków	14	19	18-19
10. JKS Jarosław	14	17	29-26
11. Star Starachowice	14	17	20-21
12. Sokół Kolbuszowa D.	14	16	14-15
13. Wieczysta II Kraków	14	16	14-17
14. Korona II Kielce	14	14	28-33
15. AKS 1947 Busko Zdrój	14	14	20-32
16. Podlasie Biała Podlaska	14	13	11-20
17. Pogon-Sokół Lubaczów	14	11	14-26
18. Moravia Morawica	14	9	15-26

15. kolejka (29-30.10): Korona II - Wiślanie (czw. 14), Wieczysta II - Wisła II (pt. 14). © P

PIŁKA NOŻNA

Polscy piłkarze tym razem bez szafu w Europie. Natomiast za oceanem zachwycił ten... zapomniany

Bartosz Głęb

Niestety, pod koniec października polscy piłkarze w Europie postanowili już - w większości - zapaść w sen zimowy. A to bardzo źle wróży przed ostatnim w tym roku zgrupowaniem reprezentacji Polski...

Zachwycił natomiast zapomniany już chyba rodak grający w USA. Natomiast ten, o którym wciąż dobrze pamiętamy, także ponownie zawiódł.

W nocy z soboty na niedzielę polskiego czasu spektakularnego gola w amerykańskiej Major League Soccer strzelił 22-letni Dominik Marczuk. Jego Real Salt Lake rozbił przed własną publicznością St. Louis City 3:0, a Polak wpisał się na listę strzelców w 53. minucie. Było to drugie trafienie prawoskrzydłowego w tym sezonie. Pierwsze zanotował w sierpniu.

Mający na koncie jeden występ w reprezentacji Polski piłkarz gra w MLS od sierpnia 2024 roku, kiedy

to trafił do Realu Salt Lake za 1,5 mln euro z Jagiellonii Białystok. Łącznie za oceanem zdobył 4 bramki i dołożył 4 asysty, co wynikiem imponującym nie jest, ale od czasu do czasu potrafi pozytywnie zaskoczyć.

Inny z Polaków grających za oceanem, czyli oczywiście Robert Lewandowski, ponownie zawiódł. Jego Chicago Fire po emocjonującym meczu wygrało na wyjeździe 3:2 z Atlantą United, ale 38-letni napastnik nie miał udziału przy żadnym z trafień. Strażacy zwycięstwem zapewnili sobie grę w play-offach amerykańskiej Major League Soccer.

Jak spisali się Polacy występujący w Europie? Tutaj dobrych informacji niestety nie ma. Z powodu kontuzji w weekend nie zagraли dwaj młodzi obrońcy - Bright Ede z hiszpańskiego Deportivo La Coruna przeciwko Atletico Madryt oraz Jan Leszczyński z niemieckiej Borussia Mönchengladbach przeciwko VfB Stuttgart. Niestety, tego drugiego czeka około 3-miesięczna przerwa.

Kolejny pełny występ w barwach 1.FSV Mainz zaliczył natomiast 19-letni Kacper Potulski, ale jego drużyna przegrała 2:3 z Werderem Brema, w którym to pół godziny zanotował 4 lata starszy Oskar Wójcik.

Miniony weekend z pewnością dobrze zapamięta Matty Cash, którego Aston Villa wygrała przed własną publicznością z liderującym w Premier League Manchesterem City 2:1. Mimo to ekipa reprezentanta Polski traci aż 10 punktów do wicemistrza Anglii z poprzedniego sezonu.

„Polskie” FC Porto w lidze portugalskiej nie zwalnia tempa. W sobotni wieczór Smoki wygrały skromnie na wyjeździe 1:0 z Gil Vicente FC. Środek obrony znów stanowili Jan Bednarek i Jakub Kiwior. Oskar Pietuszeński nie zasiadł nawet na ławce rezerwowch. Polak doznał na rozgrzewce urazu łydki i w wyjściowym składzie zastąpił go Borja Sainz, który okazał się bohaterem spotkania, strzelając zwycięskiego gola dla FC Porto w 64. minucie.

Mający na koncie jeden występ w reprezentacji Polski Dominik Marczuk gra w MLS od sierpnia 2024 r. W USA strzelił 4 gole i dołożył 4 asysty

BUNDESLIGA. 7.kolejka: Stuttgart - Borussia MG 2:3, RB Lipsk - Elversberg 4:0, Paderborn - HSV 1:0, Augsburg - Union 1:1, Mainz - Werder 2:3, Koeln - Schalke 0:0, Dortmund - Eintracht 1:0, Freiburg - Bayern 1:3.

LA LIGA. 10.kolejka: Alaves - Malaga 1:1, Rayo - Elche 0:3, Santander - Espanyol 2:1, Valencia - Villarreal 1:2, Atletico - Depor 1:0, Bilbao - Getafe 4:0, Celta - Betis 0:0.

LIGUE 1. 8.kolejka: Brest - Nice 1:2, Lens - Paris 2:1, Monaco - Lille 1:1, OM - Le havre 4:3, Rennes - Strasbourg 4:3.

PREMIER LEAGUE. 8.kolejka: Ipswich - Forest 1:1, Aston Villa - Man City 2:1, Coventry - Fulham 0:1, Arsenal - Everton 2:0, Chelsea - Tottenham 0:2, Crystal Palace - Newcastle 0:2, Hull - Brentford 1:1, Liverpool - Brighton 2:0, MU - Bournemouth 0:3, Sunderland - Leeds 0:0.

SERIE A. 8.kolejka: Torino - Monza 3:2, Como - Sassuolo 2:0, Cagliari - Bologna 0:2, Napoli - Roma 3:3, Lazio - Parma 2:1, Inter - Fiorentina 2:1, Atalanta - Frosinone 4:4, Genoa - Venezia 1:0.

PIŁKA NOŻNA

– Porażki uczą, a Liga Europy wciąż trwa – mówi Krzysztof Bukalski, 17-krotny reprezentant Polski. I nie zgadza się z surową krytyką, która spadła na Jagiellonię

Jaromir Kruk

Kiedy Krzysztof Bukalski występował w Genku Anderlecht, nie zdobył mistrzostwa Belgii, ale miał w składzie bardziej rozpoznawalnych piłkarzy niż teraz. Na zwycięstwo z Fiołkami w Lidze Europy liczyła Jagiellonia, ale przegrała aż 0:3.

Anderlecht to wciąż marka, ale chyba już nie taka jak pod koniec ubiegłego stulecia, gdy grałeś w lidze belgijskiej? Czy ekipa Adriana Siemienia zasłużyła na surową krytykę po tym dużym laniu?

Gdy występowałem w Genku, Fiołki miały paczkę z bardzo dobrymi zawodnikami, reprezentantami różnych krajów, jak Szwed Paer Zetterberg, Nigeryjczyk Celestine Babayaro, Belgowie Johan Walem, Bruno Versavel, Gilles de Bilde, Gert de Vlieger, Rumun Tibor Selymes. Dziś takich mocnych nazwisk im brakuje, ale pozostały ambicje, oddani kibice, marka też, bo przecież w latach 70. i 80. był to czołowy klub Europy. Zwycięstwo w Białymstoku aż 3:0 poprawiło wszystkim w An-

Krzysztof Bukalski: – Nie wolno zapominać, że Jagiellonia przeżywa kryzys, którego powodem są – także – problemy kadrowe

derlechcie humory, ale nie wolno zapominać, że Jagiellonia przeżywa kryzys, którego powodem są – także – problemy kadrowe. Jestem pełen podziwu dla trenera Siemienia, wykonuje fantastyczną pracę i moim zdaniem poradzi sobie w tym trudnym okresie.

Belgijskie media uważają, że Jagiellonia nie pasuje do Ligi Europy. Zgodzisz się z tym?

Oni oceniają to na podstawie jednego meczu i na pewno z taką grą jak z Anderlechtem Jaga nie pasuje do salonów. To jednak zespół Siemienia w eliminacjach rozprawił się z Glasgow Rangers, a w poprzednim sezonie w Lidze Konferencji na wyjeździe pokonał Fiorentinę. W spotkaniu z Fiołkami Jagiellonia straciła pierwszego gola po koszmarnym błędzie, podobnie jak Lech na 0:1 z Sunderlandem, z tym, że pozna-

niacy się podnieśli, ale na tę chwilę mają zdecydowanie więcej jakościowych piłkarzy niż Siemieniec. Potem się pisze, jak nam dużo brakuje, żeby osiągać wyniki w Lidze Europy, a nasze zespoły rozdają prezenty rywalom. Robił to Lech z Crystal Palace, Bayerem Leverkusen, Sunderlandem, kłops zdarzył się Jądze z Anderlechtem. Czy wynika to z tego, że za bardzo chcemy, czy może z braku pewności siebie, można rozprawiać o tak zwanej mentalności. Fakty są takie, że w sześciu meczach w Lidze Europy w tym sezonie nasz duet zdobył tylko cztery punkty. Nie tylko ja się zastanawiam, czy stanęliśmy w miejscu, ale na to wszystko wpływ ma wiele czynników.

Dystans między ligami Polski i Belgii jest mniejszy niż kiedyś?

Na pewno ekstraklasa mocno poszła do przodu. Belgowie wyprzedzają nas w kwestiach szkolenia dzieci i młodzieży, u nas coś konkretnego w tej kwestii powinien wykonać PZPN, skorzystać z doświadczenia byłych piłkarzy, bo oni mogą najwięcej pokazać. Potrzebujemy

zdecydowanych działań. Belgów już ogrywamy stadionami, potencjał naszego kraju jest dużo większy, a w piłce nożnej pojawia się coraz więcej pieniędzy. Im lepiej się tym będzie zarządzać tym bardziej się to przełoży na efekty. Mamy dwudziestą gospodarkę na świecie, w naszym kraju futbol jest uwielbiany i potrzebujemy sukcesów reprezentacji i klubów. Trudno nam się przebić do Ligi Mistrzów, ale spokojnie krok po kroku do tego dążymy. Czasami się zatrzymujemy, lecz potem znów ruszamy.

Liga Europy 2026/27 nie jest stracona dla duetu z ekstraklasy?

Lech potrafił zareagować w trakcie meczu z Sunderlandem i choćby odrobić stratę. Ten zespół ma duży potencjał, podobnie jak Jagiellonia, która po wyleczeniu się kilku ważnych piłkarzy może wrócić na właściwe tory. Nie ukrywam, że kibicuję trenerowi Siemieniowi, bo ma mentalność zwycięzcy, a porażki uczą. Naprawdę. Sezon trwa, przed Lechem i Jagiellonią kolejne spotkania w fazie ligowej Ligi Europy, w których mogą punktować.

SKOKI NARCIARSKIE

Historyczny sukces Ani Twardosz. Klemens Joniak na podium w Klingenthal

Paweł Wiśniewski

Po raz pierwszy w karierze, Klemens Joniak stanął na podium zawodów Letniej Grand Prix w skokach narciarskich! W finałowym konkursie indywidualnym tegorocznego cyklu, na „Vogtland Arena” w Klingenthal, Polak był trzeci.

Wygrał mistrz olimpijski z Pekinu, Norweg Marius Lindvik, który tym samym odniósł piąte w karierze zwycięstwo w zawodach Letniego Grand Prix.

Klemens Joniak stracił do zwycięzcy ponad 12 punktów. Kacper Tomasiak – zwycięzca kwalifikacji – był siódmy, a Jakub Wolny 27.

Joniak jest trzynastym reprezentantem Polski w historii (a czternastym, wliczając Annę Twardosz u pań), który stanął na podium zawodów indywidualnych LGP.

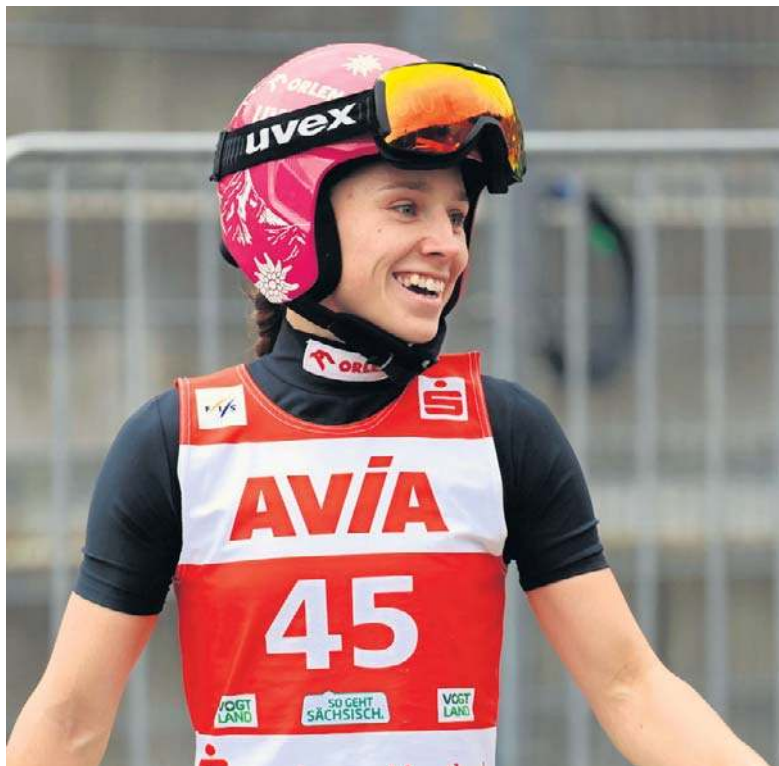
Bilans „Biało-Czerwonych” to 129 „pudeł”, w tym 125 panów i 4 pań.

W zmaganiach kobiet Anna Twardosz, która wygrała dwa ostatnie konkursy w rumuńskim Râșnovie, zajęła 13. miejsce

W klasyfikacji generalnej Polka uplasowała się na drugim miejscu, za Słowenką Ema Klinec. Twardosz jest pierwszą Polką w historii, która stanęła na podium „generalki” Letniej Grand Prix.

W niedzielę odbył się jeszcze konkurs mikstów, ale – niestety – bez udziału Polaków.

Po piątkowych dolegliwościach żołądkowych Natalia Słowik była na tyle osłabiona, że nie zdołała przystąpić do zawodów. Na miejscu nie było innej Polki, która mogłaby zastąpić 21-latkę.

W sezonie letnim Anna Twardosz dała nam wiele radości

Teraz, przed reprezentacją Polski kilka krótkich zgrupowań.

Zdaniem Kacpra Tomasiaka jego dyspozycja rośnie, co przekłada się na wewnętrzny spokój i dodaje pewności siebie. Trzykrotny medalista olimpijski wciąż szlifuje formę, ale już – i to z nieskrywaną niecierpliwością – czeka na zimę.

– Poziom moich obecnych skoków nie jest jeszcze wyznacznikiem tego, co wydarzy się zimą, jednak na dziś wiem, że nie mam już większych problemów, takich jak np. szybka poprawa pozycji na jazdowej – wyjaśnia Kacper. – Wcześniej takie problemy z szybkim „załapaniem”, co jest nie tak, się pojawiały, teraz natomiast

czuję większą stabilizację, chociaż oczywiście wciąż zdarzają się te gorsze próby.

Ta – jak to określił – przeplatanka z coraz większą liczbą tych lepszych skoków coraz bardziej go cieszy.

– Chociaż tak naprawdę poważniejszy sprawdzian tego, co udało się wypracować w okresie przygotowawczym, będzie dopiero w rywalizacji ze światową czołówką, to jak na razie jestem zadowolony z postępów. To przekłada się na tak potrzebny wewnętrzny spokój i dodaje mi pewności siebie, więc z niecierpliwością czekam na zimę. Teraz już nie pracujemy tak dużo poza skocznią, bardziej skupiamy się treningach na obiek-

tach z torami lodowymi – wyjaśnił Tomasiak.

Nowy sezon Pucharu Świata rozpocznie się 20 listopada na dużej skoczni w norweskim Lillehammer (konkurs drużyn mieszanych).

Letnia Grand Prix w Klingenthal - mężczyźni: 1. Marius Lindvik (Norwegia) 295,7 pkt. (140,5 i 142,5 m), 2. Ren Nikaïdo (Japonia) 290,0 (139 i 140 m), 3. Klemens Joniak (Polska) 283,5 (140,5 i 142,5 m), 4. Kristofer Eriksen Sundal (Norwegia) 274,4 (132,5 i 145 m), 5. Artti Aigro (Estonia) 270,6 (135,5 i 144 m), 6. Henry Lohrer (USA) 269 (141,5 i 144,5 m), 7. Kacper Tomasiak (Polska) 262,9 (135,5 i 143 m), 8. Timi Zajc (Słowenia) 259,7 (138 i 137 m), 9. Tate Frantz (USA) 257,8 (139 i 138,5 m), 10. Ryoyu Kobayashi (Japonia) 255,6 (136 i 131 m)... 27. Jakub Wolny 227,7 (130 i 132 m)... 36. Paweł Wąsek 109,2 (125 m)... 46. Maciej Kot (wszyscy Polska) 99,6 (121 m). Sklasyfikowano 50 zawodników.

Klasyfikacja końcowa Letniej Grand Prix 2026 - mężczyźni: 1. Naoki Nakamura (Japonia) 450 punktów (7 konkursów: 7), 2. Daniel Tschofenig (Austria) 216 (3), 3. Danił Wasiljew (Kazachstan) 201 (6), 4. Gregor Deschwanden (Szwajcaria) 196 (5), 5. Kaimar Vagul (Estonia) 187 (7), 6. Jason Colby (USA) 180 (2), 7. Lindvik 176 (3), 8. Philipp Raimund (Niemcy) 172 (3), 9. Sundal 170 (5), 10. Juri Kesseli (Szwajcaria) 130 (7), 11. Wąsek 121 (5)... 17. Tomasiak 98 (3)... 23. Dawid Kubacki (Polska) 81 (4)... 27. Joniak 70 (5)... 31. Kot 64 (5)... 60. Aleksander Zniszczoł (Polska) 14 (3)... 76. Wolny 4 (4), 77. Jan Galica (Polska) 3 (2). Sklasyfikowano 78 zawodników.

Letnia Grand Prix w Klingenthal - kobiety: 1. Ingvald Synnøve Midtskogen (Norwegia) 255,7 pkt. (142,5 i 133,5 m), 2. Nika Prev (Słowenia) 246,5 (131,5 i 131 m), 3. Eirin Maria Kvandal (Norwegia) 241,2 (129,5 i 131,5 m), 4. Nozomi Maruyama (Japonia) 238,5 (130,5 i 135,5 m), 5. Nika Vodan (Słowenia) 231,2 (134 i 133,5), 6. Anna Odine Strøm (Norwegia) 225,3 (123 i 129,5)... 13. Anna Twardosz (Polska) 193,1 (112 i 130,5). Sklasyfikowano 40 zawodniczek.

Klasyfikacja końcowa Letniej Grand Prix 2026 - kobiety: 1. Ema Klinec (Słowenia) 363 punktów (7 konkursów), 2. Twardosz 294 (7), 3. Yuki Ito (Japonia) 278 (4), 4. Ping Zeng (Chiny) 272 (6), 5. Midtskogen 255 (4), 6. Ringo Miyajima (Japonia) 228 (7). Sklasyfikowano 62 zawodniczki.

KRÓTKO

Z zimowych aren

Polska sztafeta mieszana w finale PŚ w short tracku

Polska sztafeta mieszana awansowała do finału zawodów w short tracku w Vancouver, które zainaugurowały sezon World Tour. Biało-Czerwoni w swoim półfinale zajęli drugie miejsce, uzyskując czas 2.41,182. Zwyciężyli Koreańczycy – 2.40,856. Z pierwszego półfinału, z jeszcze lepszymi rezultatami, awansowały ekipy Holandii i Kanady. Reprezentanci Polski wystąpią też w półfinałach sztafet kobiet i mężczyzn.

W sobotę wieczorem polskiego czasu odbywały się też wyścigi eliminacyjne w konkurencjach indywidualnych. Michał Niewiński powalczy w półfinale 1500 m, natomiast Gabriela Topolska, Anna Falkowska i Michalina Wawer wystartują w ćwierćfinałach 1000 m. Zawody w Vancouver to początek sezonu World Tour, na który składa się siedem mityngów, m.in. w Gdańsku. Można z nich uzyskać kwalifikacje do marcowych mistrzostw świata w Seulu.

Zawody w Vancouver są debiutem w rywalizacji o stawkę trenerki Annie Sarraz, która w maju podpisała umowę na prowadzenie polskiej kadry. Jej celem jest pierwszy w historii medal olimpijski Biało-Czerwonych w tej dyscyplinie.

Jack

Gąsienica-Daniel wygrała 2. przejazd w PŚ w Sölden

Maryna Gąsienica-Daniel (na zdjęciu) po świetnym drugim przejeździe, w którym uzyskała najlepszy czas, zajęła dziewiąte miejsce w inauguracyjnym sezon alpejskiego Pucharu Świata slalomie gigancie w Sölden w sobotę. Polka w pierwszym przejeździe była dopiero 29. i ostatecznie zajęła 9. miejsce. Wygrała Amerykanka Paula Moltzan przed Albą Larą Colturi i Niemką Emmą Aicher. 32-letnia Zakopianka, której slalom gigant jest koronną konkurencją, po raz pierwszy na trudnym stoku w Sölden zajęła miejsce w czołowej „10”. Do tej pory najwyższą była 13. w 2023 roku. W dodatku osiągnęła to kilka miesięcy po ciężkiej kontuzji kolana, która zaburzyła jej przygotowania do sezonu.

Jack

FOT. MARCIN SZKODZIŃSKI

TENIS

Udany turniej polskiej tenisistki. Ćwierćfinał Kawy w Ningbo

Jacek Kmiecik

Maja Chwalińska wraca do gry po krótkim odpoczynku po zdobyciu tytułu w Wuhan. Katarzyna Kawa zaskakuje w Ningbo, a Magda Linette może zagrać w Kantonie ze słynną Venus Williams.

Maja Chwalińska po zwycięstwie w WTA 1000 Wuhan Open i po odpuszczeniu sobie WTA 500 Ningbo Open przystąpi do 52. edycji WTA 500 Toray Pan Pacific Open w Tokio.

W dolnej połowie stawki jedyna Polka w zawodach, roztawiona z numerem 2, w swoim pierwszym meczu w drugiej rundzie zmierzy się z Chiną Wang Xinyu lub kwalifikantką.

W ćwierćfinale Chwalińska może zmierzyć się z roztawioną z numerem 7 Japonką Osaką lub nierozstawioną Włoszką polskiego pochodzenia Jasmine Paolini.

Sześć zawodniczek wycofało się z Tokio: Iga Świątek, Amerykanka Jessica Pegula, Ukrainki Elina Switolina i Marta Kostjuk, Amerykanka Iva Jovic i Rosjanka Anna Kalinskaja.

W Ningbo świetnie spisała się Katarzyna Kawa. 34-letnia Krynicyanka odniosła największy sukces w karierze, awansując do ćwierćfinału turnieju WTA 500. Kawa w kwalifikacjach pokonała po kreczach Amerykankę Katie Volynets (73. WTA) i Ukrainkę Darię Snigur (40. WTA), a w drabinie głównej wygrała ponownie ze Snigur, która po wycofaniu się z turnieju Chwalińskiej została „szczęśliwą przegraną” eliminacji. W drugiej rundzie zwyciężyła mistrzynię olimpijską z Tokio 2020, Szwajcarkę Belindę Bencic, a w walce o półfinał stoczyła trzysetowy bój z naj-

lepszą na świecie Jeleną Rybakina, reprezentującą Kazachstan, przegrywając 1:6, 6:3, 1:6.

Kawa wycofała się z eliminacji WTA 250 Guangzhou International Women's Open w Kantonie, gdzie w pierwszej rundzie zagra z kwalifikantką Magdą Linette, a w kolejnej być może zmierzy się ze starszą legendarnych sióstr Williams – 46-letnią Amerykanką Venus (204. WTA), która otrzymała od organizatorów „dziką kartę” i na początek musi uporać się z 18-letnią Austriaczką Lilli Tagger (57. WTA). ©

LIGA MISTRZÓW AMP FUTBOLU

Ale finał Wisły Kraków! „Biała Gwiazda” znów najlepsza w Europie!

Bartosz Karcz

Wisła Kraków nie ma sobie równych w Europie. Drużyna amp futbolu „Białej Gwiazdy” znów wygrała Ligę Mistrzów, a w finałowym spotkaniu turnieju, który rozgrywany był w miniony weekend we włoskim Fano Krakowianie nie pozostawili cienia wątpliwości, kto zasłużył na triumf. W decydującym meczu wygrali z gospodarzami, zespołem Sporting Amp Football 6:0!

Od początku mecz finałowy stał pod znakiem przewagi Krakowian, choć w pierwszym kwadransie włoski zespół też miał swoje szanse. Już do przerwy Krakowianie prowadzili 3:0, a każda ze zdobytych bramek była inna, co pokazywało wszechstronność drużyny z Polski. Pierwszy gol padł po kontrataku i pięknym, technicznym uderzeniu Kamila Grygiela

w dalszy róg. Bramkarz włoskiego zespołu mógł jedynie odprowadzić piłkę wzrokiem, nie miał przy tym strzale szans.

Drugi gol to było trafienie z dystansu Krystiana Kapłona, który również huknął nie do obrony. Trzeci gol zdobyty w pierwszej połowie, to z kolei efekt konsekwencji w polu karnym, którym wykazał się Olafa Tokarskiego.

Po przerwie Wisła nie zwalniała tempa, o czym świadczyło trafienie z dystansu Krystiana Kapłona na 4:0. Piąty gol padł z kolei po ładnym rozegraniu ataku pozycyjnego, z którym Włosi nie byli sobie w stanie w żaden sposób poradzić. Podobnie jak z rozegraniem akcji na 6:0, która była kropką nad „i” całego występu „Białej Gwiazdy” we włoskim turnieju.

To drugi w historii triumf Wisły Kraków Amp Futbol w Lidze Mistrzów!

WISŁA KRAKÓW - SPORTING AMP FOOTBALL 6:0 (3:0)

Bramki: 1:0 Grygiel 20, 2:0 Kapłon 25, 3:0 Tokarski 25, 4:0 Kapłon 29, 5:0 Dean 46, 6:0 Kaczmarek 50.

Wisła: Igor Woźniak - Olaf Tokarski, Kamil Rosiek, Kamil Grygiel, Jakub Kożuch, Harry Ash, Krystian Kapłon.

SAF: Daniel Priami - Luigi Magi, Lorenzo Marcantognini, Paolo Capasso, Ivan Martucci, Bartosz Łastowski, James Boyle.

Sędziowali: Miguel Moreno (Hiszpania), Owen Radley (Anglia), Mario Schmidt (Niemcy). ©©

PIŁKA NOŻNA

IV LIGA

Unia Tarnów - Watra Białka Tatrzańska 5:1, Beskid Andrychów - Kalwarianka Kalwaria Zebrzydowska 2:2, Poprad Muszyna - Limanovia Limanowa 0:0, Błękitni Modlnica - Hutnik II Kraków 1:5, Pćmianka Pćim - Orzeł Ryczów 1:2, Glinik Gorlice - Dalin Myślenice 1:0, Bocheński KS - Lubań Maniowy 1:5, Cracovia II - Victoria 1918 Jaworzno 5:2, Wolańia Wola Rzędzińska - Bruk-Bet Termalica II Nieciecza 0:0.

1. Cracovia II	14	34	54-16
2. Victoria Jaworzno	14	27	28-20
3. Glinik Gorlice	14	26	31-16
4. Dalin Myślenice	14	26	25-13
5. Bruk-Bet Termalica II	14	25	32-16
6. Orzeł Ryczów	14	25	28-16
7. Hutnik II Kraków	14	24	27-23
8. Wolańia Wola Rz.	14	22	15-15
9. Pćmianka Pćim	14	21	25-28
10. Lubań Maniowy	14	21	31-24
11. Unia Tarnów	14	19	23-22
12. Beskid Andrychów	14	19	23-26
13. Bocheński KS	14	17	24-27
14. Kalwarianka	14	15	25-28
15. Limanovia Limanowa	14	13	13-27
16. Poprad Muszyna	14	9	10-29
17. Watra Białka T.	14	4	18-55
18. Błękitni Modlnica	14	3	13-44

V LIGA

Grupa wschodnia: MLKS Żabno - KS Nowa Jastrząbka-Żukowice 3:2, Tarnovia - Gród Podegrodzie 2:4, Wisła Czarny Dunajec - Turbacz Mszana Dolna 1:1, Łosoś Łososina Dolna - Orawa Jabłonka 4:0, Dąbrowia Dąbrowa Tarnowska - Okocimski Brzesko 4:2, Sokół Słopnice - Podhale II Nowy Targ 2:1, Dunajec Nowy Sącz - Poprad Ryto 5:0, LKS Gnojnik - Kolejarz Stróże 5:2.

1. Wisła Czarny Dunajec	12	28	37-16
2. Poprad Ryto	12	27	33-19
3. Gród Podegrodzie	12	25	30-18

4. Podhale II Nowy Targ	12	22	31-19
5. Turbacz Mszana Dolna	12	22	19-17
6. Dunajec Nowy Sącz	11	20	23-19
7. Dąbrowia Dąbrowa T.	12	20	27-24
8. Sokół Słopnice	12	17	18-28
9. Łosoś Łososina Dolna	11	15	22-25
10. MLKS Żabno	12	14	18-18
11. Tarnovia Tarnów	12	14	22-24
12. LKS Gnojnik	12	13	30-28
13. Kolejarz Stróże	12	10	19-29
14. Okocimski KS Brzesko	12	9	21-31
15. KS Nowa Jastrząbka-Ż.	12	9	22-31
16. Orawa Jabłonka	12	5	12-38

Grupa zachodnia: Garbarnia Kraków - Michałowianka Michałowice 1:2, Przebój Wolbrom - Orzeł Myślenice 1:1, Wróblowianka Kraków - Radziszowianka Radziszów 1:2, LKS Bobrek - Niwa Nowa Wieś 4:1, KS Chelmek - Puszcza II Niepołomice 1:4, Świt Krzeszowice - Sokół Kocmyrzów Baranówka 1:1, MKS Trzebinia - Kabel Kraków 1:2, Tempo Białka - Kmita Zabierzów - mecz przerwany przy stanie 2:1. Zawodnik gości został ukarany czerwoną kartką, ale nie chciał opuścić boiska. ©©

1. Michałowianka	12	26	23-11
2. Orzeł Myślenice	12	24	22-16
3. Wróblowianka Kraków	12	23	25-21
4. Radziszowianka	12	22	26-17
5. Niwa Nowa Wieś	12	21	27-25
6. Garbarnia Kraków	12	20	22-18
7. Tempo Białka	11	18	28-21
8. KS Chelmek	12	17	14-17
9. Puszcza II Niepołomice	12	15	22-20
10. Sokół Kocmyrzów B.	12	15	23-28
11. Świt Krzeszowice	12	14	11-11
12. LKS Bobrek	12	12	17-23
13. MKS Trzebinia	12	11	20-25
14. Kmita Zabierzów	11	10	13-18
15. Kabel Kraków	12	9	19-28
16. Przebój Wolbrom	12	8	20-33

(BK)

EKSTRAKLASA HOKEJA

Nieudana niedziela dla naszych drużyn. Unia skomplikowała sobie życie

FOT. WOJCIECH MATUSIK

Comarch Cracovia nie miała szans z Polonią Bytom

J. Żukowski, J. Zaborski

Mecz w Katowicach miał znaczenie w kontekście walki o pierwszą czwórkę.

COMARCH CRACOVIA - POLONIA BYTOM 2:7 (1:2, 0:2, 1:3)

Bramki: 0:1 Mroczkowski (Bujalski, Padakin) 11, 1:1 Gorsanovs (Kapica, White) 13, 1:2 Mroczkowski 15 karny, 1:3 Bujalski (Mroczkowski, Wielkiewicz) 30, 1:4 Górny 37, 2:4 Michalski (Dawid, Montgomery) 49, 2:5 Jarosz (Fadiejew, Wielkiewicz) 53, 2:6 Bujalski (Bepierszcz, Wielkiewicz) 58, 2:7 Worona (Hrebenyk, Padakin) 59.

Cracovia: Horawski (32 Lipiainen) - Jaśkiewicz, Laitinen, Kapica, Berzins, Airo - Michalski, Gorsanovs, White, Montgomery, Dawid - Mętel, Szkrabow, Gumiński, Ubowski, Mocarcki - Wajda, Jaracz, Kot, Bezwiński, Kapa.

Sędziowali: P. Gabryszyk, P. Kasprzyk. **Kary:** 31 (w tym 25 dla Kapicy) - 4 min. **Widzów:** 1133.

Do składu „Pasów” podwumeczowej pauzie wrócił White. Z kolei do bramki wskoczył Horawski, ale zagrał tylko pół meczu. Kto liczył na to, że Cracovia sprawi niespodziankę zawiódł się. Polonia jest zdecydowanie za mocna jak na możliwości krakowian. Zanim jeszcze skończyła się druga tercja, spotkanie było rozstrzygnięte. Gospodarze tylko raz w tym czasie odpowiedzieli na gola Bytomian i to wtedy, gdy zagrał w prowadzce. Wkrótce jednak Mroczkowski znów wystąpił w roli głównej, gdy goście grali w osłabieniu. Został sfaulowany w sytuacji sam na sam i był rzut kamy, który wykorzystał sam poszkodowany. Agdy Górny strzelił 4. gola stało się jasne, że to Polonia zwycięży.

GKS KATOWICE - UNIA OŚWIĘCIM 6:2 (2:0, 2:0, 2:2)

Bramki: 1:0 Ruokonen (Wronka) 6, 2:0 Englund (Lundegard, Wronka) 12, 3:0 Bremer (Anderson) 27, 4:0 Michalski (Neglund) 36, 4:1 Nieminen 42, 5:1 Forslund 49, 5:2 Sołtys (Nahunko) 5, 6:2 Krężolek (Monto, Anderson) 59.

Unia: I. Tyczyński - Florczak, Valtola, Nieminen, Marenis, Wilkins - Makela, Ventela; Jokinen, Ronkkonen, Immonen - Diukov, Matthews; Lewandowski, Krzemień, Sołtys - Mościcki, Staniecko; Kusak, Nahunko, Platacz.

Sędziowali: P. Kosidło, B. Kaczmarek. **Kary:** 4 - 2 min. **Widzów:** 1100.

Oświęcimianie mają jeszcze mecz zaległy z Sanokiem więc nie wszystko stracone w kontekście PP. Ich zmorą stały się proste błędy w obronie. Niedokładne rozegranie krążka przez dwójkę obrońców gości wykorzystał Wronka. Po jego podaniu Roukonen dał miejscowym prowadzenie. Po uderzeniu z dystansu przez Englunda, krążek po raz drugi znalazł się w oświęcimskiej bramce. Po zmianie stron przyjezdni zaczęli się ruszać nieco szybciej, ale ich gra nadal pozostawiała wiele do życzenia. Niewiele zdziałali też w licebnej prowadzce. Tymczasem Katowiczanie, po przetrzymaniu osłabienia, zdobyli trzeciego gola. Kiedy jeszcze przed drugą przerwą Michalski pokonał Tyczyńskiego po raz czwarty, było po meczu.

ZAGŁĘBIE SOSNOWIEC - PODHALE NOWY TARG 11:1 (3:0, 5:1, 3:0)

Bramki: 1:0 Zachariasz (Olkkonen) 1, 2:0 Roine (Chmielewski) 9, 3:0 Bemacki (Dawid) 20, 4:0 Bilas (Seppala, Roine) 30, 5:0 Peresunko (Olkkonen, Chmielewski) 33, 6:0 Savilahi (Dupuy, Zachariasz) 35, 7:0 Brynkus (Naróg) 37, 8:0 Chmielewski (Naróg, Savilahi) 38, 8:1 Słowakiewicz (Horzelski) 39, 9:1 Roin (Zachariasz) 53, 10:1 Wanacki (Chmielewski) 55, 11:1 Dupuy (Zachariasz) 59.

Podhale: Polak - Zalamaj, Tańczyk, Jarczyk, Kapica, Olifirczuk - Horzelski, Węglarczyk, Kamiński, Słowakiewicz, Bochnak - Matera, Majoch, Łojas, Malasiński, Żółtek oraz Matthews, Kopytko.

Sędziowali: S. Grelich, P. Breske. **Kary:** 33 (25 dla Savilahi) - 6 min. **Widzów:** 2833.

Inne mecze, piątek: Energia Toruń - Comarch Cracovia 7:1, Polonia Bytom - Podhale Nowy Targ 7:2, Unia Oświęcim - GKS Tychy 1:2, JKH GKS Jastrzębie-Zdrój - STS Sanok Sokół 2:0, Zagłębie Sosnowiec - GKS Katowice 0:3, **niedziela:** STS - Energia 2:6, GKS Tychy - JKH 4:1.

1. GKS Tychy	14	33	68-25
2. Energia Toruń	14	32	63-30
3. Polonia Bytom	15	30	67-32
4. Zagłębie Sosnowiec	14	28	64-32
5. GKS Katowice	16	25	68-41
6. Unia Oświęcim	13	22	48-42
7. Comarch Cracovia	15	20	38-56
8. JKH GKS Jastrzębie	14	20	27-35
9. STS Sanok Sokół	13	3	16-62
10. Podhale Nowy Targ	14	0	16-120

SPRINTEM

Contimax MOSiR wygrywa we Wrocławiu ze Ślęzą!

Koszykarki Contimaxu MOSiR-u Bochnia zagrały kolejny dobry mecz we Wrocławiu i pokonały Ślęzę 89:81 w meczu 6. kolejki ekstraklasy. PGE Wisła Kraków pauzowała. (KIER)

Cenna wygrana Wisły

Juniorzy Wisły Kraków odnieśli cenne wyjazdowe zwycięstwo we Wrocławiu, gdzie pokonali miejscowy Śląsk w meczu Centralnej Ligi Juniorów U-19 2:1. Krakowianie prowadzili w tym spotkaniu już 2:0 po golach Oleja w 64 min oraz Kowalskija w 74 min z rzutu karnego. Śląsk zdołał jedynie zmniejszyć rozmiar porażki po trafieniu z rzutu karnego Kleczewskiego w 83 min. (BK)

Puchar Polski kobiet

W weekend rozegrano mecze 1/32 finału piłkarskiego Puchar Polski kobiet. Wyniki małopolskich drużyn: KPP Bydgoszcz - KS UJ Kraków 1:4, Unia Opole - Iskra Tarnów 0:7, Polonia III Środa Wielkopolska - KS UJ II Kraków 2:0, Wisła Kraków - Lech Poznań 0:8, Respekt Myślenice - Czarni Sosnowiec 0:11, PTC Pabianice - Dąb Zabierzów Bocheński 2:1. (BK)

Sport w telewizji

Poniedziałek: 13.30, 15.30, 20, Polsat Sport 1, tenis, turniej ATP w Bazylei; **13.30, 15.30, 17.30, 20, Polsat Sport 2**, tenis, turniej ATP w Wiedniu; **17.20, Polsat Sport 1**, siatkówka kobiet, BKS ZGO Bielsko-Biała - ŁKS Commercecon Łódź (TAURON Liga Kobiet); **17.55, TVP Sport**, piłka nożna, Warta Poznań - ŁKS Łódź (I liga). (BK)

Lotto

Piątek, 23.10; Multi Multi (14): 3, 6, 7, 15, 17, 28, 29, 37, 42, 44, 50, 55, 63, 64, 68, 70, 72, 74, 76, 80; plus 68; **Multi Multi (22):** 6, 19, 26, 29, 37, 38, 39, 40, 49, 51, 55, 56, 60, 62, 63, 66, 68, 72, 73, 77; plus 68; **Kaskada (14):** 1, 2, 4, 5, 10, 11, 12, 16, 18, 19, 21, 24; **Kaskada (22):** 1, 2, 4, 5, 8, 14, 15, 19, 20, 21, 23, 24; **Mini Lotto:** 20, 22, 23, 29, 32; **Ekstra Pensja:** 2, 15, 30, 33, 34 - 3; **Ekstra Premia:** 3, 4, 17, 25, 33 - 1; **Eurojackpot:** 15, 20, 23, 29, 30 - 5, 12 **Sobota, 24.10; Multi Multi (14):** 2, 8, 9, 12, 14, 23, 30, 32, 35, 36, 37, 43, 49, 51, 54, 57, 58, 61, 66, 73; plus 30; **Multi Multi (22):** 5, 6, 7, 10, 19, 20, 21, 26, 30, 31, 34, 36, 39, 40, 52, 64, 68, 69, 74, 80; plus 20; **Kaskada (14):** 2, 3, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 20, 22; **Kaskada (22):** 1, 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 20, 22; **Lotto:** 18, 24, 30, 44, 46, 47; **Lotto Plus:** 9, 20, 21, 24, 36, 44; **Mini Lotto:** 3, 5, 10, 38, 40; **Ekstra Pensja:** 5, 7, 18, 32, 35 - 4; **Ekstra Premia:** 6, 8, 17, 18, 35 - 1 **Niedziela, 25.10; Multi Multi (14):** 11, 16, 17, 20, 21, 22, 30, 33, 34, 37, 40, 42, 52, 54, 56, 57, 63, 67, 74, 78; plus 22; **Kaskada (14):** 1, 2, 5, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 19, 22, 24